

Ven. Members of the Sangha, Ven. Theras

Valued Upasaka, valued Upasika

This is a Work Edition!

1.Edition 28.2.2019

Do not share it further except for editing and working purposes within the transcription project on sangham.net.

Only for personal use.

If you find any mistake or like to join the merits please feel invited to join here:

<http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>

or Upasika Norum on sangham.net

Anumodana!

សូមថ្វាយបង្គំចំពោះព្រះសង្ឃ,
ជំរាបសូរឧបាសក និងឧបាសិកាទាំងអស់
នេះគឺជាសេចក្តីព្រាងច្បាប់ការបោះពុម្ពផ្សាយ!

1.Edition 28.2.2019

សូមកុំចែករំលែកបន្ថែមទៀត ប្រសិនបើមិនមែនសម្រាប់ការកែសម្រួលនៅ sangham.net និងកិច្ចការ
នេះ។

សូមគិតថាលោកអ្នកត្រូវបានអញ្ជើញដើម្បីចូលរួមបុណ្យកុសលនេះ និងសូមប្រាប់ពួកយើងអំពីកំហុស
និងប្រើវេទិកានេះ:<http://sangham.net/index.php/board,85.0.html>
ឬប្រាប់ឧបាសិកា Norum នៅលើ sangham.net

សូមអនុមោទនា!

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ឯកាទសមភាគ

មហានិបាតជាតក

តេមិយជាតក ទី១

[១] (ទេវតាពោលថា) អ្នកកុំប្រកាសនូវភាពជាអ្នកប្រាជ្ញ ចូរឲ្យជនទាំងពួងដឹងថាជា
មនុស្សល្ងង់ ជនទាំងអស់ចូរមើលងាយអ្នកចុះ សេចក្តីចំរើននឹងមានដល់អ្នកដោយវិធី
យ៉ាងនេះ។

[២] (ព្រះមហាសត្វត្រាស់ថា) បពិត្រទេវតា អ្នកនិយាយពាក្យណានឹងខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងធ្វើតាម
ពាក្យរបស់អ្នកនោះ បពិត្រទេវតា អ្នកឈ្មោះថា ប្រាជ្ញានូវសេចក្តីចំរើនដល់ខ្ញុំ បពិត្រទេវតា
អ្នកឈ្មោះថា ប្រាជ្ញានូវប្រយោជន៍ (ដល់ខ្ញុំ)។

[៣] (ព្រះមហាសត្វ) នៃនាយសារថី អ្នកប្រញាប់ប្រញាល់ជីករណ្តៅ តើព្រោះហេតុអ្វី
ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកដែលខ្ញុំសួរហើយ ចូរប្រាប់មកចុះ អ្នកនឹងធ្វើនូវអ្វីដោយរណ្តៅ។

[៤] (នាយសារថី) ព្រះរាជបុគ្គលកើតមកហើយ គង់ ខ្វែងផង ដូចជាឥតចិត្ត ឯខ្ញុំនោះ
ព្រះរាជាទ្រង់ត្រាស់ប្រើមកហើយថា អ្នកត្រូវដឹកកប់កូនអញក្នុងព្រៃចុះ។

[៥] (ព្រះមហាសត្វ) ខ្ញុំមិនច្នៃ មិនគ មិនខ្វែងទេ មិនមែនវិកលវិការទេ នៃនាយសារថី
បើអ្នកកប់ខ្ញុំក្នុងព្រៃ អ្នកឈ្មោះថា ធ្វើខុសធម៌ អ្នកចូរមើលភ្លៅ និងដើមដៃខ្ញុំ ទាំងចូរស្តាប់សំដី
ខ្ញុំ នៃនាយសារថី បើអ្នកកប់ខ្ញុំក្នុងព្រៃ អ្នកឈ្មោះថា ធ្វើខុសធម៌។

[៦] (នាយសារថី) អ្នកជាទេវតា ឬជាគន្ធា ឬក៏ជាបុរិន្ទទសក្តិទេវរាជ អ្នកជាអ្វី ទាំងជា
កូនអ្នកណា យើងនឹងស្គាល់អ្នកបានដោយប្រការដូចម្តេច។

[៧] (ព្រះមហាសត្វ) ខ្ញុំមិនមែនជាទេវតា មិនមែនជាគន្ធា មិនមែនជាបុរិន្ទទសក្តិ
ទេវរាជទេ អ្នកកប់បុគ្គលណាក្នុងរណ្តៅ បុគ្គលនោះ គឺខ្ញុំ ជាកូនរបស់ព្រះបាទកាសិកៈ
អ្នករស់នៅដោយស្រួល (ព្រោះអាស្រ័យ) នូវព្រះរាជាណា ខ្ញុំជាកូនរបស់ព្រះរាជានោះ នៃ

នាយសារថី បើអ្នកនឹងកប់ខ្ញុំក្នុងព្រៃ អ្នកឈ្មោះថា ធ្វើខុសធម៌ បុគ្គលគប្បីអង្គុយ ឬដេក ក្រោមម្លប់ឈើណា មិនគប្បីកាប់បំបាក់មែកឈើនោះទេ ព្រោះថាអ្នកទ្រុស្តមិត្ត ជាមនុស្ស លាមក នៃនាយសារថី ព្រះរាជាទុកដូចជាដើមឈើ ខ្លួនខ្ញុំទុកដូចជាមែកឈើដែរ អ្នកឯង ទុកដូចបុរស ដែលចូលទៅជ្រកក្រោមម្លប់ឈើដូច្នោះ នៃនាយសារថី បើអ្នកកប់ខ្ញុំក្នុងព្រៃ អ្នកឈ្មោះថា ធ្វើខុសធម៌។

[៧] បុគ្គលណា មិនទ្រុស្តចំពោះមិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលនោះបើចេញផុតអំពីផ្ទះរបស់ ខ្លួនហើយ ជាអ្នកមានភក្ខាហារច្រើន ជនច្រើននាក់តែងចិញ្ចឹមជីវិត (អាស្រ័យ) បុគ្គលនោះ។ បុគ្គលណា មិនទ្រុស្តចំពោះមិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ ទៅកាន់ជនបទ និងម រាជធានីណា ៗ គេតែងបូជាក្នុងទីទាំងអស់នោះ។ បុគ្គលណា មិនទ្រុស្តចំពោះមិត្តទាំងឡាយ ពួកចោរ មិនកំហែងបុគ្គលនោះ ក្សត្រ ក៏មិនមើលងាយបុគ្គលនោះ បុគ្គលនោះ រមែងកន្លងនូវសត្រូវ ទាំងអស់។ បុគ្គលណា មិនទ្រុស្តចំពោះមិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលនោះមិនខឹង មកកាន់ផ្ទះ របស់ខ្លួន ជាអ្នកគេទទួលរីករាយក្នុងរោងសម្រាប់ប្រជុំ ជាបុគ្គលខុត្តមរបស់ពួកញាតិ។ បុគ្គលធ្វើសក្ការៈចំពោះ (មិត្ត) រមែងត្រូវមិត្តធ្វើសក្ការៈវិញ ជាអ្នកគោរព (មិត្ត) រមែងបាន សេចក្តីគោរពវិញ បុគ្គលមិនប្រទូស្តមិត្ត រមែងពេញដោយគុណ និងកិត្តិសព្ទ។ បុគ្គលអ្នក បូជាមិត្ត រមែងបានការបូជាវិញ ជាអ្នកសំពះមិត្ត រមែងបានការសំពះតបវិញ បុគ្គល មិនប្រទូស្តមិត្ត រមែងដល់នូវយសបរិវារ និងកិត្តិសព្ទ។ បុគ្គលណា មិនប្រទូស្ត មិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ រមែងរុងរឿងដូចភ្លើង រុងរឿងដូចទេវតា ជាអ្នកមិនលះបង់ចាក សិរីឡើយ។ បុគ្គលណា មិនប្រទូស្តមិត្តទាំងឡាយ គោទាំងឡាយរបស់បុគ្គលនោះ សម្រាល កូនដោយស្រួល ពូជដែលបុគ្គលនោះសាបព្រោះក្នុងស្រែ រមែងដុះដាល បុគ្គលនោះ រមែង បរិភោគផ្លែនៃពូជទាំងឡាយ ដែលខ្លួនសាបព្រោះហើយ។ បុគ្គលណា មិនប្រទូស្ត មិត្តទាំងឡាយ បុគ្គលនោះ សូម្បីធ្លាក់ទៅក្នុងជ្រោះក្តី អំពីក្នុងក្តី អំពីដើមឈើក្តី ធ្លាក់ហើយ រមែងបានទីពឹង។ បុគ្គលណា មិនប្រទូស្តមិត្តទាំងឡាយ សត្រូវទាំងឡាយគ្របសង្កត់ បុគ្គលនោះមិនបាន ដូចខ្យល់មិនអាចគ្របសង្កត់ដើមជ្រៃ ដែលមានឫស និងពួរដុះហើយ។

[៧] (នាយសារថី) បពិត្រព្រះរាជបុត្រ សូមទ្រង់ស្តេចមក ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ នឹងនាំ ទ្រង់ទៅកាន់ដំណាក់របស់ព្រះអង្គ សូមទ្រង់សោយរាជ្យចុះ សេចក្តីចំរើននឹងមានដល់ទ្រង់ ទ្រង់នឹងធ្វើអ្វីក្នុងព្រៃ។

[១០] (ព្រះមហាសត្វ) នៃនាយសារថី រាជសម្បត្តិណា ដែលខ្ញុំគប្បីបានដោយ អធម្មចរិយៈ ខ្ញុំមិនត្រូវការដោយរាជសម្បត្តិនោះ ឬដោយជនជាញាតិ ឬក៏ដោយទ្រព្យទេ។

[១១] (នាយសារថី) បពិត្រព្រះរាជបុត្រ សូមទ្រង់ស្តេចទៅអំពីទីនេះ ហើយញ៉ាំងទូល ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ឲ្យបាននូវរង្វាន់ជាទីត្រេកអរ បពិត្រព្រះរាជបុត្រ កាលបើព្រះអង្គស្តេចទៅ ហើយ ព្រះរាជបិតា និងព្រះមាតា គប្បីប្រទាន (រង្វាន់) ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ។ បពិត្រ ព្រះរាជបុត្រ កាលទ្រង់ស្តេចទៅហើយ ពួកស្រីស្នំ និងរាជកុមារ ពួកឈ្មួញ និងពួកព្រាហ្មណ៍ ជនទាំងអម្បាលនោះមានចិត្តត្រេកអរ គប្បីឲ្យ (រង្វាន់ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ)។ បពិត្រ ព្រះរាជបុត្រ កាលទ្រង់ស្តេចទៅហើយ ពួកហ្មង់រី ពួកពលរក្សាព្រះអង្គ ពួកពលរថ ពួក ថ្មើរជើង ជនទាំងអម្បាលនោះ មានចិត្តត្រេកអរ គប្បីឲ្យ (រង្វាន់ដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ)។ បពិត្រព្រះរាជបុត្រ កាលទ្រង់ស្តេចទៅ ពួកអ្នកជនបទ និងពួកអ្នកនិគម មានធន្យាហារច្រើន មកប្រជុំគ្នា គប្បីឲ្យគ្រឿងបណ្តាការទាំងឡាយដល់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ។

[១២] (ព្រះមហាសត្វ...) ខ្ញុំដែលព្រះបិតាមាតា អ្នកដែន អ្នកនិគម និងពួករាជកុមារ ទាំងពួង បានលះចោលហើយ ផ្ទះរបស់ខ្លួន ខ្ញុំមិនមានទេ។ ខ្ញុំដែលព្រះមាតាបានអនុញ្ញាត ឲ្យទទួលរាជ្យ ៧ ថ្ងៃហើយ ខ្ញុំដែលព្រះបិតាលះចោលស្រឡះហើយ ខ្ញុំនឹងបួសនៅក្នុង ព្រៃតែម្នាក់ឯង មិនប្រាថ្នានូវកាមទាំងឡាយឡើយ។

[១៣] សេចក្តីប្រាថ្នាជាផល តែងសម្រេចដល់ខ្ញុំកាលមិនប្រញាប់ប្រញាល់ (អស់ ១៦ ឆ្នាំ) ខ្ញុំជាអ្នកមានព្រហ្មចរិយធម៌ចាស់ក្លាហើយ នៃនាយសារថី អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ។ ប្រយោជន៍ដ៏ប្រពៃ តែងសម្រេចដល់ខ្ញុំកាលមិនប្រញាប់ប្រញាល់ ខ្ញុំជាអ្នកមាន ព្រហ្មចរិយធម៌ចាស់ក្លាហើយ ខ្ញុំចេញផុតហើយ នឹងមានភ័យអំពីណា។

[១៤] (នាយសារថី...) ទ្រង់នោះមានព្រះបន្ទូលពីរោះ មានព្រះបន្ទូលក្បោះក្បាយយ៉ាង
នេះ ហេតុអ្វីបានជាទ្រង់មិនមានព្រះបន្ទូលក្នុងសំណាក់នៃព្រះបិតា ព្រះមាតាក្នុងពេល
នោះ។

[១៥] (ព្រះមហាសត្វ...) ខ្ញុំមិនមែនខ្លួនព្រោះមិនមានសន្ទាក់ទេ ខ្ញុំមិនមែនថ្លង់ព្រោះ
មិនមានសោតប្រសាទទេ ខ្ញុំមិនមែនគព្រោះមិនមានជិវ្ហាប្រសាទទេ អ្នកកុំសំគាល់ខ្ញុំថា
ជាមនុស្សគឺឡើយ។ ខ្ញុំរលឹកឃើញនូវជាតិមុន ជាជាតិដែលខ្ញុំបានសោយរាជ្យ លុះខ្ញុំ
បានសោយរាជ្យក្នុងជាតិនោះហើយ ក៏ធ្លាក់នរកគួរស្មើបា។ ខ្ញុំសោយរាជ្យក្នុងជាតិនោះអស់
២០ ឆ្នាំ បានឆេះក្នុងនរកអស់ ៨ ម៉ឺនឆ្នាំ។ ខ្ញុំខ្លាចរាជ្យនោះ កុំឲ្យព្រះមាតា បិតាអភិសេក
ខ្ញុំក្នុងរាជ្យ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមិននិយាយក្នុងសំណាក់នៃព្រះបិតាមាតាក្នុងកាល
នោះ។ ព្រះរាជបិតាបានឲ្យខ្ញុំអង្គុយលើព្រះឧរុ ហើយទ្រង់វិនិច្ឆ័យក្តីថា អ្នកទាំងឡាយ
ចូរសំឡាប់ចោរ ១ នាក់ ចូរចង់ចោរ ១ នាក់ (ធ្វើចោរ ១ នាក់) ឲ្យប្រឡាក់ដោយទឹកក្បូង។
ចូរដោតចោរ ១ នាក់លើឈើស្រួច ព្រះរាជបិតាត្រាស់បង្គាប់មហាជន ដោយប្រការដូច្នោះ
លុះខ្ញុំស្តាប់នូវវាចាដ៏អាក្រក់នោះ ដែលព្រះរាជបិតា ទ្រង់ត្រាស់ហើយ។ ខ្ញុំមិនគទេ តែមាន
ភេទដូចបុគ្គលគ ខ្ញុំមិនខ្លួនទេ តែសន្មតថាដូចជាខ្លួន ខ្ញុំបាននៅជ្រមុជជ្រមុលក្នុងមូត្រ
និងករីសរបស់ខ្លួន។ ជីវិត (របស់សត្វ) លំបាកផង តិចផង ជីវិតនោះ ប្រកបដោយទុក្ខ
បុគ្គលណាអាស្រ័យនូវជីវិតនេះហើយ គប្បីធ្វើនូវពៀរដោយហេតុណានីមួយ។ បុគ្គលណា

អាស្រ័យនូវជីវិតនេះហើយ គប្បីធ្វើនូវពៀរដោយហេតុណានីមួយ ព្រោះមិនបានបញ្ញាផង
ព្រោះមិនឃើញធម៌ផង។ សេចក្តីប្រាថ្នាជាផល តែងសម្រេចដល់ខ្ញុំកាលមិនប្រញាប់
ប្រញាល់ ខ្ញុំជាអ្នកមានព្រហ្មចរិយធម៌ចាស់ក្លាហើយ នៃនាយសារថី អ្នកចូរដឹងយ៉ាងនេះចុះ។
ប្រយោជន៍ដ៏ប្រពៃ តែងសម្រេចដល់ខ្ញុំ កាលមិនប្រញាប់ប្រញាល់ ខ្ញុំជាអ្នកមាន
ព្រហ្មចរិយធម៌ចាស់ក្លាហើយ ខ្ញុំចេញផុតហើយ នឹងមានភ័យអំពីណា។

[១៦] (នាយសារថី) បពិត្រព្រះរាជបុត្រ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងបួសក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គ
បពិត្រព្រះរាជបុត្រដ៏ចម្រើន សូមទ្រង់ត្រាស់ហោទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ (ឲ្យបួសផង) ទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពេញចិត្តនឹងបព្វជ្ជាដែរ។

[១៧] (ព្រះមហាសត្វ) នៃនាយសារថី អ្នកចូរប្រគល់នូវរថ ហើយជាអ្នកមិនមាន
បំណុល សឹមមកចុះ ព្រោះថា បព្វជ្ជា (រមែងសម្រេច) ដល់បុគ្គលមិនមានបំណុល បព្វជ្ជា
កម្មនេះ ពួកសីសរសើរហើយ។

[១៨] (នាយសារថី) សេចក្តីចម្រើន ចូរមានដល់ទ្រង់ ពាក្យណាដែលទ្រង់បានថ្លែងហើយ
ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងធ្វើតាមពាក្យនោះ ទ្រង់ដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអង្វរហើយ គួរធ្វើ
តាមពាក្យរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនោះផង។ សូមទ្រង់ស្តេចគង់នៅក្នុងទីនេះ ដរាបដល់ទូល
ព្រះបង្គំជាខ្ញុំនាំព្រះរាជាមកដល់ ព្រះបិតារបស់ទ្រង់ទតឃើញហើយ សមជាមាន
ព្រះហឫទ័យត្រេកអររីករាយ។

[១៩] (ព្រះមហាសត្វ) នៃនាយសារថី អ្នកនិយាយពាក្យណានឹងខ្ញុំ ។ នឹងធ្វើតាម
ពាក្យរបស់អ្នកនោះ ឯខ្ញុំមានបំណងដើម្បីជួបព្រះបិតារបស់ខ្ញុំ ដែលទ្រង់ស្តេចយាងមកក្នុង
ទីនេះដែរ។ ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នកទៅហើយចូរមកវិញ ចូរត្រឡប់ទៅសិនចុះ អ្នកប្រាប់
នូវសេចក្តីសុខដល់ញាតិទាំងឡាយ អ្នកដែលខ្ញុំប្រាប់ហើយ គប្បីក្រាបទូលនូវការថ្វាយបង្គំ
ចំពោះព្រះមាតាបិតា។

[២០] (អភិសម្ពុទ្ធភាថា) នាយសារថី ចាប់ព្រះបាទានៃព្រះមហាសត្វនោះ ហើយក៏ធ្វើ
ប្រទក្សិណព្រះមហាសត្វនោះ រួចឡើងជិះរថ បរចូលទៅកាន់រាជទ្វារ។

[២១] ព្រះមាតាទតឃើញរថទទេ ក៏មានព្រះនេត្រដ៏ពេញពោរដោយព្រះអស្សុ ទ្រង់
ព្រះកន្សែង មៀងមើលទៅនាយសារថីនោះ ដែលមកវិញតែឯង ដោយគិតថា នាយ
សារថីនេះ សម្លាប់កូនបង្កើតរបស់អញ ហើយមកវិញ។ កូនរបស់អញ ចំរើនផែនដី នាយ
សារថីកប់ក្នុងផែនដីដោយពិត ពួកសត្រូវរមែងត្រេកអរដោយពិត ពួកជនមានពៀរ ត្រេកអរ
ហើយដោយពិត ព្រោះឃើញនាយសារថីសម្លាប់កូនបង្កើតរបស់អញ ហើយមកវិញ។
ព្រះមាតាទតឃើញរថទទេ ក៏មានព្រះនេត្រដ៏ពេញពោរដោយព្រះអស្សុ ទ្រង់ព្រះកន្សែង
សួរទៅនាយសារថីនោះ ដែលមកវិញតែម្នាក់ឯងថា កូនរបស់ខ្ញុំនោះ ជាមនុស្សគប្បី
ជាមនុស្សខ្លិនឬអ្វី កាលអ្នកកប់ក្នុងផែនដី ក្នុងកាលនោះ កូនរបស់ខ្ញុំពិលាបដែរឬ ម្ចាស់នាយ
សារថី អ្នកចូរប្រាប់នូវរឿងនោះដល់ខ្ញុំ។ (កូនរបស់ខ្ញុំនោះ) ជាមនុស្សគ ជាមនុស្សខ្លិន កាល

អ្នកកប់ក្នុងផែនដី បានកម្រើកដៃ និងជើងដូចម្តេចដែរ (ម្ចាស់នាយសារថី) អ្នកដែលខ្ញុំសួរ
ហើយ ចូរច្រាប់រឿងនោះ។

[២២] (នាយសារថី) បពិត្រព្រះនាងជាម្ចាស់ (បើ) ព្រះនាងឲ្យអភ័យដល់ទូលព្រះបង្គំ
ជាខ្ញុំ ហេតុណាដែលខ្ញុំបានឮហើយ ឬបានឃើញហើយ ក្នុងសំណាក់នៃព្រះរាជបុត្រ
ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងក្រាបទូលនូវហេតុនោះដល់ព្រះនាង។

[២៣] (ព្រះរាជទេវី) ម្ចាស់សារថីសំឡាញ់ ខ្ញុំឲ្យអភ័យដល់អ្នក ហេតុណាដែលអ្នកបាន
ឮហើយ ឬបានឃើញហើយក្នុងសំណាក់នៃព្រះរាជបុត្រ អ្នកកុំភិតភ័យ ចូរច្រាប់នូវហេតុ
នោះចុះ។

[២៤] (នាយសារថី) ព្រះរាជបុត្រនោះ មិនមែនគទេ ព្រះរាជបុត្រនោះ មិនមែនខ្លួនទេ
ឯព្រះរាជបុត្រនោះ មានព្រះបន្ទូលក្បោះក្បាយ បានឮថា ព្រះរាជបុត្រនោះ ទ្រង់ខ្លាចរាជ្យ
ទើបបានជាធ្វើនូវពុតត្បូតច្រើនយ៉ាង។ ព្រះរាជបុត្រនោះ ទ្រង់រព្វកឃើញនូវជាតិមុន ជាជាតិ
ដែលបានទ្រង់សោយរាជ្យ លុះសោយរាជ្យក្នុងទីនោះហើយ ធ្លាក់នរកគួរស្មែង។ ព្រះរាជបុត្រ
នោះ បានសោយរាជ្យក្នុងទីនោះអស់ ២០ ឆ្នាំគត់ បានឆេះក្នុងនរកអស់ ៨ ម៉ឺនឆ្នាំ។
ព្រះរាជបុត្រនោះ ទ្រង់ខ្លាចរាជ្យនោះហើយ (ក៏តាំងព្រះរាជហ្វូង្រីយថា) ព្រះរាជមាតាបិតា
កុំអភិសេកអញក្នុងរាជ្យ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះរាជបុត្រមិនមានបន្ទូលក្នុងសំណាក់
នៃព្រះបិតា និងព្រះមាតាក្នុងកាលនោះ។ ព្រះរាជបុត្រនោះ បរិបូណ៌ដោយអវយវៈតូចធំ

មានកំពស់ និងទំហំ (ដ៏ស៊ីបស្ដូន) មានព្រះបន្ទូលដ៏ក្លោះក្លាយ មានបញ្ញា ទ្រង់បិតនៅក្នុង ផ្លូវស្នាក់។ បើព្រះនាងមានប្រាថ្នាដើម្បីឃើញព្រះរាជបុត្រ ជាកូនបង្កើតរបស់ព្រះនាង សូមព្រះនាងយាងទៅចុះ តេមិយកុមារគង់នៅក្នុងទីណា ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងនាំព្រះនាង ឲ្យដល់ទីនោះ។

[២៥] (ព្រះបាទកាសិកៈ) នាយសារថីទាំងឡាយ ចូរទឹមសេះក្នុងរថ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចងដង្កន់នាដំរី ស័ង្ក និងស្ករ ចូរលាន់សំឡេងឡើង ស្ករមានមុខតែម្ខាង ចូរលាន់សំឡេង ឡើង។ ស្ករដែលគេពាសល្អហើយ ចូរបន្លឺសំឡេង ស្ករមានសំឡេងពីរោះ ចូរលាន់សំឡេង ឡើង ទាំងពួកអ្នកនិគម ចូរទៅតាមយើងចុះ យើងនឹងទៅឲ្យឱវាទដល់កូនរបស់យើង។ ពួកស្រីស្នំ និងរាជកុមារ ពួកឈ្មួញ និងពួកព្រាហ្មណ៍ ចូរនាំគ្នាទឹមយានឲ្យឆាប់ យើងនឹង ទៅឲ្យឱវាទដល់កូនរបស់យើង។ ពួកហ្មដំរី ពួកពលសេះ ពួកពលរថ ពួកពលថ្មើរជើង ចូរនាំគ្នាទឹមយានឲ្យឆាប់ យើងនឹងទៅឲ្យឱវាទដល់កូនរបស់យើង។ អ្នកជនបទមកប្រជុំគ្នា ទាំងអ្នកនិគម ក៏មកប្រជុំគ្នា ហើយចូរទឹមនូវយានឲ្យឆាប់ យើងនឹងទៅឲ្យឱវាទដល់កូនរបស់ យើង។

[២៦] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ឯពួកនាយសារថី (បាននាំយក) នូវសេះសិទ្ធិទាំងឡាយ ជាពាហនៈមានសន្ទុះដ៏លឿន ដែលទឹមហើយ ចូរមកកាន់រាជទ្វារ (ក្រាបបង្គំទូលថា) បពិត្រ ព្រះសម្មតិទេព សេះទាំងឡាយនេះ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានទឹមរួចហើយ។

[២៧] (ព្រះរាជា) ពួកសេះធាត់ៗ រមែងសាបសូន្យចាកសន្ទុះ ពួកសេះស្គមៗ រមែងសាបសូន្យចាកកំឡាំង អ្នកទាំងឡាយ ត្រូវរៀបរយនូវពួកសេះស្គម និងសេះធាត់ចេញ ហើយទឹមតែពួកសេះដែលប្រកប (ដោយវ័យ សម្បុរ សន្ទុះ កំឡាំង) វិញ។

[២៨] លំដាប់នោះ ព្រះរាជាទ្រង់ប្រញាប់ប្រញាល់ឡើងគង់រថ ដែលនាយសារថីទឹមហើយ ទ្រង់ត្រាស់ទៅនឹងស្រ្តីស្នំថា នាងទាំងអស់គ្នា ចូរទៅតាមយើងចុះ។ នាងទាំងឡាយចូរប្រដាប់ដោយមាសទាំងឡាយ ហើយកាន់មកនូវផ្លិត មកុដ ព្រះខាន់ ស្លេតច្នៃត្រ និងស្បែកជើង រួចឡើងជិះរថមក។ បន្ទាប់ពីនោះមក ព្រះរាជាបានឲ្យនាយសារថីដើរមុខ ហើយទ្រង់ស្តេចយាងទៅ តេមិយកុមារនៅក្នុងទីណា ក៏យាងទៅក្នុងទីនោះយ៉ាងឆាប់។

[២៩] តេមិយៈទតឃើញព្រះបិតានោះ កំពុងស្តេចយាងមក ហាក់ដូចជារុំរៀងដោយតេជះ ដែលពួកអាមាត្យអ្នកកាន់ព្រះខាន់ហែហមហើយ ទើបត្រាស់សួរព្រះបិតានោះថា បពិត្រព្រះបិតា ព្រះអង្គមានសេចក្តីសុខសប្បាយទេឬ បពិត្រព្រះបិតា ព្រះអង្គមិនមានព្រះអាពាធទេឬ រាជកញ្ញាទាំងអស់ ជាព្រះមាតារបស់ខ្ញុំមិនមានរោគទេឬ។

[៣០] (ព្រះវរបិតា) នៃកូន ខ្ញុំសុខសប្បាយទេ នៃកូន ខ្ញុំមិនមានជំងឺដម្កាត់ទេ រាជកញ្ញាទាំងអស់ជាមាតារបស់អ្នក មិនមានរោគទេ។

[៣១] (មហាសត្វ) បពិត្រព្រះបិតា ព្រះអង្គមិនសោយទឹកស្រវឹងទេឬ សុរាមិនពេញ
ព្រះទ័យរបស់ព្រះអង្គទេឬ ព្រះទ័យរបស់ព្រះអង្គ ត្រេកអរក្នុងសច្ចៈ ក្នុងធម៌ និងក្នុង
ទានដែរឬ។

[៣២] (ព្រះវរបិតា) នៃកូន ខ្ញុំមិនដឹកទឹកស្រវឹងទេ មួយទៀត សុរាមិនពេញចិត្តខ្ញុំទេ
ឯចិត្តរបស់ខ្ញុំ តែងត្រេកអរក្នុងសច្ចៈ ក្នុងធម៌ និងក្នុងទាន។

[៣៣] (មហាសត្វ) យានរបស់ព្រះអង្គមិនខូចទេឬ វាហនៈរបស់ព្រះអង្គតែងប្រព្រឹត្ត
ទៅបានដែរឬ ព្យាធិទាំងឡាយជាគ្រឿងដុតកំដៅសរីរៈ មិនមានដល់ព្រះអង្គទេឬ។

[៣៤] (ព្រះវរបិតា) ឯយានរបស់ខ្ញុំឥតមានខូចទេ វាហនៈរបស់ខ្ញុំក៏ប្រព្រឹត្តទៅបាន
ដោយស្រួល ព្យាធិទាំងឡាយជាគ្រឿងដុតកំដៅសរីរៈ មិនមានដល់ខ្ញុំទេ។

[៣៥] (មហាសត្វ) ជនបទនៅទីប្រទល់ដែនរបស់ព្រះអង្គ (ស្រុក និងនិគម) របស់
ព្រះអង្គទាំងមូល ដែលតាំងនៅកណ្តាលដែនដី ជាស្រុកសម្បូណ៍ដែរឬ ឃ្នាំង និងជង្រុក
ព្រះអង្គបានតម្កល់ទុកស្រួលបួលទេឬ។

[៣៦] (ព្រះវរបិតា) ជនបទនៅទីប្រទល់ដែនរបស់ខ្ញុំ (ស្រុក និងនិគម) ទាំងមូលរបស់ខ្ញុំ
ដែលតាំងនៅកណ្តាលដែន ជាស្រុកសម្បូណ៍ ឃ្នាំង និងជង្រុកទាំងអស់ ខ្ញុំបានតម្កល់
ទុកស្រួលបួលហើយ។

[៣៧] (មហាសត្វ) បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គស្តេចយាងមកល្អហើយ មួយទៀត ព្រះអង្គ

ស្តេចមក មិនមែនអាក្រក់ទេ រាជបុរសចូររៀបចំបល្ល័ង្កជាទីគង់របស់ព្រះរាជា។

[៣៨] ព្រះអង្គគង់លើកម្រាលស្លឹកឈើ ដែលគេតែងតាំងហើយ សូមព្រះអង្គ យកទឹក

អំពីទីនេះ លាងព្រះបាទរបស់ព្រះអង្គចុះ។

[៣៩] បពិត្រព្រះរាជា ស្លឹកនេះដែលអាត្មាកាតចម្អិនហើយ ជារបស់មិនមានរសប្រៃ

បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គស្តេចសោយចុះ ព្រះអង្គទើបស្តេចយាងមកដល់ ទុកជា
ភ្ញៀវរបស់អាត្មាកាត។

[៤០] (ព្រះវរបិតា) ខ្ញុំមិនបរិភោគស្លឹកនេះទេ ព្រោះស្លឹកឈើនេះ មិនមែនជាភោជន

របស់ខ្ញុំ ខ្ញុំបរិភោគតែបាយនៃស្រូវសាលី ដែលលាយដោយសាច់ដំស្អាត។

[៤១] សេចក្តីអស្ចារ្យកើតប្រាកដដល់ខ្ញុំ ព្រោះឃើញ (លោក) នៅស្ងាត់តែម្នាក់ឯង

កាលលោកបរិភោគភោជនបែបនេះ សម្បុរនៅតែស្រស់ថ្លាដោយហេតុដូចម្តេច។

[៤២] (មហាសត្វ) បពិត្រព្រះរាជា អាត្មាកាតម្នាក់ឯង សឹងលើកម្រាលស្លឹក ដែល

តាំងទុកហើយ បពិត្រព្រះរាជា វណ្ណៈរបស់អាត្មាកាតស្រស់ថ្លាដោយដំណេកម្នាក់ឯងនោះ ។

ពួកអ្នករក្សាព្រះរាជា ដែលសៀតព្រះខាន់ មិនប្រាកដដល់អាត្មាកាតទេ បពិត្រព្រះរាជា

វណ្ណៈរបស់អាត្មាកាត ថ្លាស្រស់ដោយដំណេកម្នាក់ឯងនោះ។ អាត្មាកាត មិនតាមសោក និង

អារម្មណ៍ដែលកន្លងហើយ មិនប្រាថ្នារូអារម្មណ៍ដែលមិនទាន់មកដល់ ញ៉ាំងអត្តភាព

ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយវត្ថុដែលលើកឡើងចំពោះមុខ ហេតុនោះ បានជាវណ្ណៈរបស់អាត្មាកាត
រមែងថ្លាស្រស់។ ជនពាលទាំងឡាយ តែងរឹងស្លូត ព្រោះសេចក្តីប្រាថ្នាអារម្មណ៍ដែលមិន
ទាន់មកដល់ ព្រោះសេចក្តីតាមសោកស្តាយអារម្មណ៍ដែលកន្លងទៅហើយនេះ ដូចជា
ដើមបុសមានសម្បុរខៀវ ដែលគេដកហាលថ្ងៃដូច្នោះ។

[៤៣] (ព្រះវរបិតា) នៃកូន ខ្ញុំនឹងឲ្យនូវពលដំរី ពលរថ ពលសេះ ពលថ្មើរជើង ពួកជន
ពាក់គ្រឿងក្រោះ និងនិវេសនដ្ឋានទាំងឡាយ ជាទីត្រេកអរដល់អ្នក។ មួយទៀត ខ្ញុំឲ្យ
នូវស្រីស្នំដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួងដល់អ្នក នៃកូន ចូរអ្នកគ្រប់គ្រងនូវស្រី
ទាំងនោះចុះ អ្នកជាព្រះរាជារបស់យើង។ ស្រីរំពៃ ជាអ្នកឃ្លាសក្នុងការរាំ និងច្រៀង
បានសិក្សា (ក្នុងកិច្ចស្រី) ញ៉ាំងអ្នកឲ្យត្រេកអរក្នុងកាម អ្នកនឹងធ្វើអ្វីក្នុងព្រៃ។ ខ្ញុំនឹងនាំយក
រាជកញ្ញាដែលមានខ្លួនប្រដាប់ហើយអំពីពួកព្រះរាជាដទៃដល់អ្នក អ្នកចូរញ៉ាំងកូន
ទាំងឡាយ ឲ្យកើតក្នុងស្រីទាំងនោះ ហើយសិមប្បសក្នុងកាលជាខាងក្រោយ។ អ្នកនៅ
ក្មេងកម្លោះ ប្រកបដោយបឋមវ័យ មានសក់ខ្មៅស្រិល ចូរសោយរាជ្យ សេចក្តីចំរើននឹងមាន
ដល់អ្នក អ្នកនឹងធ្វើអ្វីក្នុងព្រៃ។

[៤៤] (មហាសត្វ) បុគ្គលនៅកម្លោះ គប្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្ត
ព្រហ្មចរិយធម៌ គប្បីជាកម្លោះ ព្រោះថា បព្វជ្ជារបស់បុគ្គលនៅកម្លោះនេះ ពួកឥសីទាំងឡាយ
សរសើរហើយ។ បុគ្គលនៅកម្លោះ គប្បីប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្ត

ព្រហ្មចរិយធម៌ គប្បីនៅកម្លោះ អាត្មាកាត នឹងប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយធម៌ អាត្មាកាត មិនត្រូវការ
ដោយរាជ្យទេ។ បពិត្រព្រះមាតា និងបិតា អាត្មាកាតឃើញនរជននៅក្មេង ទើបនឹង
ចេះនិយាយ ជាកូនជាទីស្រឡាញ់ដែលមាតាបិតាបានដោយលំបាក មិនទាន់ចាស់គ្រាំគ្រា
ហើយស្លាប់។ អាត្មាកាត ឃើញនាងកុមារីមានសម្បុរដូចមាស ដែលមច្ចុរាជចាប់ដក
ក្បែរជីវិតហើយ ដូចជាដកនូវទំពាំងឫស្សីដ៏ខ្ចី។ នរជនទាំងឡាយ ឬនាងនារីទាំងឡាយ
សូម្បីនៅក្មេង ក៏តែងស្លាប់ តើសត្វណា គប្បីទុកចិត្តក្នុងជីវិតនោះថា អាត្មាអញនៅក្មេង
ដូច្នោះ។ អាយុនៃកុមារណា មានប្រមាណតិច ដោយការកន្លងទៅនៃយប់ និងថ្ងៃ ភាពនៃ
ខ្លួនជាកុមារក្នុងវ័យនោះ នឹងធ្វើដូចម្តេចកើត ដូចទីមានទឹកតិចរបស់ត្រីទាំងឡាយ។
សត្វលោក ត្រូវសត្រូវបៀតបៀនជានិច្ចផង ត្រូវសត្រូវរូបវិតជានិច្ចផង កាលយប់ និងថ្ងៃ
ទាំងឡាយមិនកន្លងទៅទេទេ តើព្រះអង្គនឹងអភិសេកអាត្មាកាតក្នុងរាជ្យដូចម្តេច។

[៤៥] (ព្រះរាជា) សត្វលោកនេះ ត្រូវសត្រូវអ្វីបៀតបៀនផង ត្រូវសត្រូវអ្វីរូបវិតផង
ធម្មជាតិដូចម្តេច មិនកន្លងទៅទេ ខ្ញុំសួរហើយ អ្នកចូរច្រាប់នូវដំណើរនោះ។

[៤៦] (ព្រះមហាសត្វ) សត្វលោកត្រូវមច្ចុបៀតបៀនផង ត្រូវជរារូបវិតផង
រាត្រីទាំងឡាយ រមែងកន្លងទៅមិនទេ បពិត្រក្សត្រិយ៍ សូមព្រះអង្គជ្រាបយ៉ាងនេះចុះ។
កាលតម្បាញដែលបុគ្គលត្បាញរបស់ណា ៗ ដែលបុគ្គលនឹងត្បាញរបស់ដែលត្រូវត្បាញ
(នោះៗ) ជារបស់នៅសល់តិច យ៉ាងណាមិញ ជីវិតរបស់សត្វទាំងឡាយ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

ផ្លូវទឹកដ៏ពេញ កាលហូរទៅ មិនត្រឡប់ថយក្រោយវិញ យ៉ាងណាមិញ អាយុរបស់មនុស្ស
ទាំងឡាយ កាលកន្លងទៅ មិនត្រឡប់វិញ យ៉ាងនោះដែរ។ ផ្លូវទឹកដ៏ពេញ គប្បីបន្ទាត់
ទៅនូវដើមឈើទាំងឡាយ ដែលដុះក្បែរច្រាំង យ៉ាងណាមិញ សត្វទាំងអស់ ត្រូវជរា
និងមរណៈបន្ទាត់ទៅក៏យ៉ាងនោះដែរ។

[៤៧] (ព្រះវរបិតា) នៃកូន ខ្ញុំនឹងឲ្យពលដំរី ពលរថ ពលសេះ ពលថ្មើរជើង ពួកពល
ពាក់គ្រឿងក្រោះ និងនិវេសនដ្ឋានទាំងឡាយ ជាទីត្រេកអរដល់អ្នក។ មួយទៀត យើងនឹងឲ្យ
ស្រ្តីស្នំដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួងដល់អ្នក នៃកូន **អ្នកចូរគ្រប់គ្រងពួកស្រ្តី**
ទាំងនោះចុះ អ្នកនឹងជារាជារបស់យើង ស្រ្តីប្រាំជាអ្នក**ឃ្នា**សក្តងការរាំ និងច្រៀង សិក្សា (ក្នុង
កិច្ច**របស់ស្រ្តី**) នឹងញ៉ាំងអ្នក**ឲ្យ**ត្រេកអរក្នុងកាម អ្នកនឹងធ្វើអ្វីក្នុង**ព្រៃ**។ យើងនឹងនាំយក**ពួក**រាជ
កញ្ញាដែលមានខ្លួនប្រដាប់ហើយ អំពីពួកព្រះរាជាដទៃដល់អ្នក អ្នកញ៉ាំងកូនទាំងឡាយ
ឲ្យកើតក្នុងពួកនាងកញ្ញាទាំងនោះ ហើយ**សិម**បួសក្នុងកាលជាខាងក្រោយចុះ។ អ្នកនៅក្មេង
កម្លោះ ប្រកបដោយបឋមវ័យ មានសក់ខ្មៅស្រិល ចូរសោយរាជ្យចុះ សេចក្តីចំរើននឹង
មានដល់អ្នក អ្នកនឹងធ្វើអ្វីក្នុង**ព្រៃ**។ នៃកូន ខ្ញុំនឹងឲ្យឃ្នាំង ជជ្រុក វាហនៈ ពល និង
និវេសនដ្ឋានទាំងឡាយ ជាទីត្រេកអរដល់អ្នក។ អ្នកដែលក្រុមនៃរាជកញ្ញាមានចំណែក
ដ៏ល្អចោមរោមហើយ មានពួកនៃខ្ញុំស្រ្តីហែហមហើយ ចូរសោយរាជ្យចុះ សេចក្តីចំរើននឹង
មានដល់អ្នក អ្នកនឹងធ្វើអ្វីក្នុង**ព្រៃ**។

[២៨] (ព្រះមហាសត្វ) ប្រយោជន៍អ្វីដោយទ្រព្យដល់អាត្មាកាត ព្រោះទ្រព្យតែងអស់ទៅ
ប្រយោជន៍អ្វីដោយភរិយា ព្រោះភរិយាក៏គង់ស្លាប់ ប្រយោជន៍អ្វីដោយវ័យដែលគ្រាំគ្រា
ជារ័យត្រូវជរាគ្របសង្កត់ហើយ។ ក្នុងលោកសន្តិវាសនេះ នៅមានសេចក្តីត្រេកអរអ្វី ការលេង
សើចអ្វី ការរីករាយអ្វី ការស្វែងរកទ្រព្យអ្វី អាត្មាកាតត្រូវការអ្វីដោយកូន និងប្រពន្ធ បពិត្រ
ព្រះរាជា អាត្មាកាតផុតស្រឡះចាកបំណងហើយ។ អាត្មាកាតដឹងច្បាស់យ៉ាងនេះថា
មច្ចុមិនធ្វេសប្រហែសចំពោះអញឡើយ អាត្មាកាតនោះ ត្រូវសេចក្តីស្លាប់គ្របសង្កត់ហើយ
នៅមានសេចក្តីត្រេកអរដូចម្តេច ការស្វែងរកទ្រព្យដូចម្តេចទៀត។ ផ្ទៃឈើទុំទាំងឡាយ
តែងមានភ័យអំពីការជ្រុះជានិច្ច យ៉ាងណាមិញ សត្វទាំងឡាយ កើតមកហើយ តែងមាន
ភ័យអំពីសេចក្តីស្លាប់ជានិច្ចយ៉ាងនោះដែរ។ ជនជាច្រើន ពួកខ្លះដែលគេឃើញក្នុងវេលាព្រឹក
តែគេមិនឃើញក្នុងវេលាល្ងាច ជនជាច្រើនពួកខ្លះ ដែលគេឃើញក្នុងវេលាល្ងាច តែគេ
មិនឃើញក្នុងវេលាព្រឹក។ សេចក្តីព្យាយាមក្នុងកុសល គេគួរធ្វើក្នុងថ្ងៃនេះឯង បុគ្គលណា
គប្បីដឹងថា សេចក្តីស្លាប់នឹងមានក្នុងថ្ងៃស្អែក ដ្បិតការបណ្តោះបណ្តោះអំពីសេចក្តីស្លាប់
ដែលមានសេនាច្រើននោះ មិនមានដល់យើងទេ។ ពួកចោរទាំងឡាយ តែងប្រាថ្នាទ្រព្យ
បពិត្រព្រះរាជា អាត្មាកាតផុតស្រឡះហើយអំពីបំណង បពិត្រព្រះរាជា សូមព្រះអង្គមក
សូមព្រះអង្គត្រឡប់ព្រះហឫទ័យទៅវិញចុះ អាត្មាកាតមិនត្រូវការដោយរាជ្យទេ។

ចប់ តេមិយជាតក ទី ១។

មហាជនកជាតក ទី២

[២៩] (នាងទេវតាឈ្មោះមណីមេខលាសួរថា) បុគ្គលណានេះ កាលមិនឃើញត្រើយ
ក៏ព្យាយាម (ហែល) ក្នុងកណ្តាលសមុទ្រ អ្នកដឹងនូវអំណាចនៃប្រយោជន៍ដូចម្តេច
ក៏ព្យាយាមក្រែពេកម៉្លេះ។

[២០] (ព្រះមហាសត្វត្រាស់តបថា) ម្ចាស់ទេវតា ខ្ញុំពិចារណានូវវត្តនៃសត្វលោក និង
អានិសង្សនៃសេចក្តីព្យាយាម ព្រោះហេតុដូចម្តេច៖ ខ្ញុំសូម្បីមិនឃើញត្រើយ ក៏នៅតែព្យាយាម
ក្នុងកណ្តាលសមុទ្រ។

[២១] (នាងមណីមេខលា) អ្នកមិនឃើញត្រើយនៃសមុទ្រដ៏ជ្រៅប្រមាណមិនបាន
ការព្យាយាមតាមកម្លាំងបុរសរបស់អ្នក ជាព្យាយាមសោះសូន្យទេ អ្នកមិនដល់នូវត្រើយទេ
មុខជានឹងស្លាប់។

[២២] (ព្រះមហាសត្វ) បុគ្គលធ្វើនូវកិច្ចរបស់បុរស ទើបជាអ្នកមិនមានបំណុល
(ក្នុងរវាង) ពួកញាតិ ពួកទេវតា និងពួកបិតា (ព្រហ្ម) ទាំងមិនក្តៅក្រហាយក្នុងកាលជាខាង
ក្រោយ។

[២៣] (នាងមណីមេខលា) ការងារណា មិនគប្បីសម្រេច (ដោយសេចក្តីព្យាយាមទេ)
ការងារនោះ ជារបស់ឥតផល មានសេចក្តីលំបាកជាកម្រៃ សេចក្តីស្លាប់ រមែងសម្រេច

ដល់បុគ្គលណា បុគ្គលនោះ មានប្រយោជន៍ដូចម្តេចដោយសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការងារ
នោះ។

[៥៤] (ព្រះមហាសត្វ) ម្ចាស់ទេវតា បុគ្គលណាដឹងច្បាស់ថា ការងារមិនគប្បីសម្រេច
ដោយពិត ហើយមិនរក្សាជីវិតរបស់ខ្លួន បុគ្គលនោះ បើបន្តយសេចក្តីព្យាយាម គង់ដឹង
(នូវផលនៃសេចក្តីខ្ជិលនោះមិនខាន)។ ម្ចាស់ទេវតា បុគ្គលពួកខ្លះក្នុងលោកនេះ
(កាលឃើញ) នូវផលនៃសេចក្តីប្រាថ្នាហើយ រមែងប្រកបនូវការងារទាំងឡាយ ការងារ
ទាំងនោះ សម្រេចខ្លះ មិនសម្រេចខ្លះ។ ម្ចាស់ទេវតា ក្រែងអ្នកបានឃើញផលនៃកម្មដ៏
ជាក់ច្បាស់ដោយខ្លួនឯងដែរឬ ជនទាំងឡាយដទៃលិចលង់ហើយ ខ្ញុំនៅឆ្ងល់ ទាំងបានឃើញ
នាង ដែលបិតនៅក្នុងទីជិតនៃខ្ញុំ។ ខ្ញុំនោះ នឹងព្យាយាមតាមសមគួរដល់សេចក្តីអស់អាច
និងសមគួរដល់កម្លាំង ខ្ញុំកាលទៅដល់ត្រើយនៃសមុទ្រ នឹងធ្វើនូវសេចក្តីព្យាយាមដែលបុរស
គប្បីធ្វើ។

[៥៥] (នាងមណីមេខលា) កាលមហាសមុទ្រមានអន្ទង់ទឹកដ៏ជ្រៅប្រមាណមិនបាន
ប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះ អ្នកណាប្រកបដោយសេចក្តីព្យាយាមដោយធម៌ រមែងមិនលិច
ចុះដោយកម្ម គឺសេចក្តីព្យាយាម ចិត្តរបស់អ្នក ត្រេកអរក្នុងទីណា អ្នកនោះ ចូរទៅក្នុងទីនោះ
ចុះ។

[៥៦] (ព្រះបាទបោលជនក) កំណប់ធំ ១៦ នេះ គឺកំណប់ត្រង់ទីព្រះអាទិត្យរះ កំណប់
ត្រង់ទីព្រះអាទិត្យលិច កំណប់ខាងក្នុង កំណប់ខាងក្រៅ កំណប់មិនមែនខាងក្នុង មិនមែន
ខាងក្រៅ កំណប់ធំត្រង់ទីសម្រាប់ឡើង កំណប់ត្រង់ទីសម្រាប់ចុះ កំណប់ត្រង់សាលព្រឹក្ស
ជំទាំងបួន កំណប់ត្រង់ទីមួយយោជន៍ជុំវិញ កំណប់ធំត្រង់ចុងភ្នំកំដៅទាំងពីរ កំណប់ត្រង់
ចុងកន្ទុយ កំណប់ក្នុងទឹក កំណប់ធំត្រង់ចុងឈើសហស្សថាមធ្វ បល្ល័ង ៤ ជ្រុង នឹងញ៉ាំង
នាងសីវលីរាជទេវឱ្យត្រេកអរ។

[៥៧] (ព្រះបាទមហាជនក) បុរសជាបណ្ឌិត ត្រូវតែប្រាថ្នា មិនត្រូវនឿយណាយទេ
យើងឃើញច្បាស់ចំពោះខ្លួនឯង យើងប្រាថ្នាយ៉ាងណា ក៏បានយ៉ាងនោះ។ បុរសជាបណ្ឌិត
ត្រូវតែប្រាថ្នា មិនត្រូវនឿយណាយទេ យើងឃើញច្បាស់ចំពោះខ្លួន (ដែលទេវតា) ស្រង់អំពី
ទឹក មកដាក់លើគោក។ បុរសជាបណ្ឌិត ត្រូវតែព្យាយាម មិនត្រូវនឿយណាយទេ
យើងឃើញច្បាស់ចំពោះខ្លួន យើងប្រាថ្នាយ៉ាងណា ក៏បានយ៉ាងនោះ។ បុរសជាបណ្ឌិត
ត្រូវតែព្យាយាម មិនត្រូវនឿយណាយទេ យើងឃើញច្បាស់ចំពោះខ្លួន (ដែលទេវតា) ស្រង់
អំពីទឹក មកដាក់លើគោក។ នរជន មានប្រាថ្នា សូម្បីសេចក្តីទុក្ខប៉ះពាល់ហើយ មិនគប្បី
កាត់សេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីដល់នូវសេចក្តីសុខទេ ព្រោះថាការប៉ះពាល់ដ៏ច្រើន ឥតប្រយោជន៍
ក៏មាន មានប្រយោជន៍ក៏មាន ពួកជនអ្នកមិនត្រិះរិះ រមែងដល់នូវសេចក្តីស្លាប់។ ហេតុដែល

បុគ្គលមិនបានគិត សម្រេចក៏មាន ហេតុដែលបុគ្គលគិតហើយ វិនាសទៅក៏មាន ព្រោះ**ភោគៈ**

ទាំងឡាយរបស់ស្រ្តី ឬបុរស មិនមែនសម្រេចដោយការគិតទេ។

[៥៨] (មហាជន) ម្ចាស់គ្នាយើងដ៏ចំរើន ព្រះរាជាត្រួតនូវផែនដីទាំងមូល ជាម្ចាស់ ក្នុងទិស មិនដូចអំពីដើមសោះ ថ្ងៃនេះមិនទ្រង់ក្រសាលរាំ មិនទ្រង់ធ្វើទុកក្នុងព្រះហ្វូង ចំពោះចំរៀង មិនទតម្រឹគ មិនទតឧទ្យាន មិនទតហង្ស ទ្រង់គង់នៅស្ងៀម ហាក់ដូច ជាមនុស្សគ មិនទ្រង់កាត់សេចក្តី។

[៥៩] (ព្រះបាទមហាជនក) ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ ទាំងក្មេង ទាំងចាស់ អ្នកប្រាថ្នា សេចក្តីសុខ មានសេចក្តីស្ងប់ស្ងាត់ជាប្រក្រតី ប្រាសចាកចំណងជាតិលេស គង់នៅក្នុងអារាម នៃបុគ្គលណាហ្ន៎ ក្នុងថ្ងៃនេះ។ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយណា បានកន្លងនូវតណ្ហា ជាអ្នកមិនមាន សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ នៅក្នុង**លោក**ដែលកំពុងខ្វល់ខ្វាយ ខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំអ្នកប្រាជ្ញទាំងនោះ ជាអ្នកស្វែងរកនូវគុណដ៏ធំ។ អ្នកប្រាជ្ញទាំង**ឡាយ**នោះ កាត់ទំលាយនូវតម្បាញជាបណ្តាញ ដ៏មាំរបស់មច្ចុដែលមានមាយាចេញទៅរួច បុគ្គលណាគប្បីញ៉ាំងយើងឲ្យដល់នូវគតិ (លំអាន) នៃអ្នកប្រាជ្ញទាំងនោះបាន។

[៦០] កាលណាអញនឹងលះនគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូណ៍ ដែលជាងចែកហើយ (ដោយឋាន មានរាជនិវេសន៍ជាដើម) វាស់ហើយដោយចំណែក (នៃទ្វារ និងថ្នល់) ហើយបួស ការលះបង់**នោះ** នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះ**បង្គំនគរ**មិចិលា

ជាក្រុងសម្បូរណ៍ទូលាយ មានពន្លឺដោយជុំវិញ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេច
ក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍ មានកំពែង
និងក្លោងទ្វារដ៏ច្រើន ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណា
អញនឹងលះបង់នគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍ មានប៉ម និងស៊ុមទ្វារដ៏មាំមួន ហើយបួស
ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរមិចិលា
ជាក្រុងសម្បូរណ៍ ដែលគេចែកល្អ មានផ្លូវធំ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេច
ក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍ មានរានផ្សារ
ដែលគេចែកដោយល្អ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណា
អញនឹងលះបង់នគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍ ដ៏កុះករដោយគោ សេះ និងរថ ហើយបួស
ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរមិចិលា
ជាក្រុងសម្បូរណ៍ មានរបៀបនៃព្រៃសួន ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍ មានរបៀបនៃព្រៃឧទ្យាន
ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរ
មិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍ មានរបៀបនៃប្រាសាទដ៏ប្រសើរ ហើយបួស ការលះបង់នោះ
នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នគរមិចិលា ជាក្រុងសម្បូរណ៍
មានកំពែង ៣ ជាន់ ពេញដោយរាជវង្សានុវង្ស ដែលព្រះបាទវិទេហៈ ព្រះនាមសោមនស្ស

មានយស ទ្រង់សាងទុក ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអញនឹងលះបង់ដែនវិទេហៈ ជាដែនសម្បូណ៍ បរិបូណ៌ដោយការសន្សំ
(នូវធម្មាហារជាដើម) ដែលរក្សាតាមធម៌ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវដែនវិទេហៈ ជាដែនសម្បូណ៍ ដែលបច្ចាមិត្តផ្លាញ
មិនបាន ជាដែនរក្សាតាមធម៌ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអញនឹងលះបង់នូវខាងក្នុងបុរី ដែលជាទីរីករាយ ដែលជាងចែកវាស់
ដោយចំណែក ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញ
នឹងលះបង់នូវខាងក្នុងបុរី ជាទីរីករាយ ដែលបូកដោយកំបោ និងដី ហើយបួស ការលះ
បង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវខាងក្នុងបុរី ជាទី
រីករាយ មានក្លិនក្រអូប ជាទីរីករាយនៃចិត្ត ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវដំណាក់កំពូលទាំងឡាយ ដែលជាងចែកហើយ
វាស់ហើយដោយចំណែក ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអញនឹងលះបង់នូវដំណាក់កំពូលទាំងឡាយ ដែលបូកដោយកំបោ និងដី
ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់
ដំណាក់កំពូលទាំងឡាយ ដែលមានក្លិនក្រអូប ជាទីរីករាយនៃចិត្ត ហើយបួស ការលះបង់
នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវដំណាក់កំពូលទាំងឡាយ

ដែលលាបល្អហើយ បោះព្រំដោយខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹង
សម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវគ្រែមាសទាំងឡាយ មានព្រំជា
កម្រាលដំរិចិត្រ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញ
នឹងលះបង់នូវបល្ល័ង្កកែវមណី មានព្រំជាកម្រាលដំរិចិត្រ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹង
សម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវសំពត់អំបោះ និងសំពត់សូត្រ សំពត់
ទាំងឡាយដែលកើតអំពីដែនខោម: និងកើតអំពីដែនកោឡុម្ភរ ហើយបួស ការលះបង់នោះ
នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវស្រះបោក្ខរណីទាំងឡាយ
ជាទីរីករាយ មានសត្វចាក្រពាកយំទ្រហឹង ដេរជាសដោយចង្កុលណីទាំងឡាយផង
ដោយឈូក និងព្រលិតទាំងឡាយផង ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុង
កាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវហ្វូងដំរិមាតង្គ: ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿង
អលង្ការគ្រប់មុខ មានខ្សែដង្កន់មាស មានគ្រឿងស្អាងដោយបណ្តាញមាស ដែលហ្មដំរិ
មានលំពែងស្នែងក្របី និងកង្វេរក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ
នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវសេះអាជានេយ្យអំពីជាតិ
ជាសេះសិន្ធព ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការគ្រប់មុខ ជាវាហនៈល្បឿន ដែលអ្នក
បង្ហាត់សេះកាន់សៃ និងធ្នូ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួករថ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ

ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួក
នាយសារថីមានផ្លូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេច
ក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួករថមាសប្រដាប់ហើយ មានទង់
លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការ
ទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថីមានផ្លូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះ
បង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវរថប្រាក់ ប្រដាប់ហើយ
មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿង
អលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថីមានផ្លូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស
ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវរថទឹមសេះ
ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថាន
ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលនាយសារថីមានផ្លូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ
ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវរថ
ទឹមឱដ្ឋ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ
ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលនាយសារថីមានផ្លូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះ
ហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់
នូវរថទឹមគោ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ

ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលនាយសារថីមានផ្ទះ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះ
ហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់
នូវរថទឹមកែស ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង
និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលនាយសារថីមានផ្ទះ និងខែលក្នុងដៃ
ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញ
នឹងលះបង់នូវរថទឹមពពែ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែក
ខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលនាយសារថីមានផ្ទះ និងខែល
ក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណា
អញនឹងលះបង់នូវរថទឹមម្រឹត ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែក
ខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលនាយសារថីមានផ្ទះ និងខែល
ក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកអ្នកជិះដំរី ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង
កាន់ខែលមានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្លៀវក្លា មានលំពែងស្នែងក្របី និងកង្វែរក្នុងដៃ ហើយបួស
ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកអ្នកជិះសេះ
ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលមានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្លៀវក្លា ទ្រទ្រង់
នូវស៊ី និងផ្ទះ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញ

នឹងលះបង់នូវពួកអ្នកជិះរថ ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលមាន
ពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មានធូ និងព្រួញក្នុងដៃ ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកខ្មាន់ធូ ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការ
ទាំងពួង កាន់ខែលមានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មានធូ និងបំពង់ព្រួញក្នុងដៃ ហើយបួស
ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកព្រះរាជបុត្រ
ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលដ៏វិចិត្រ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា ទ្រទ្រង់
នូវមាស និងកែវពិទ្យ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកអរិយជន គឺព្រាហ្មណ៍ដែលមានសំពត់ មានគ្រឿងប្រដាប់
ហើយ មានខ្លួនលាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ស្លៀកដណ្តាប់ដោយសំពត់ដែលបានមក
អំពីដែនកាសីដ៏ឧត្តម ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកអាមាត្យ ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង
កាន់ខែលមានពណ៌លឿង ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មានរបៀបដើរខាងមុខ ហើយបួស ការលះបង់
នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកស្រីស្នំ ៧០០ ដែល
ស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវពួកស្រីស្នំ ៧០០ ជាអ្នកសង្រួមល្អ មានចង្កេះរៀវ
ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវ

ស្រីស្នំ ៧០០ ជាស្រីស្នាប់បង្កាប់ ពោលពាក្យជាទីស្រលាញ់ ហើយបួស ការលះបង់នោះ
នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអញនឹងលះបង់នូវភាជន៍មាស មានទម្ងន់ ១០០
បល្លៈ ប្រកបដោយស្នាមចំឡាក់ ១០០ ហើយបួស ការលះបង់នោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាហ្ន៎ដំរីមាតង្គៈរបស់អញ ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង
មានខ្សែដង្កន់មាស មានគ្រឿងស្អាងដោយបណ្តាញមាស ដែលហ្ន៎ដំរីមានលំពែងស្នែងក្របី
និងកង្វែរក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនដើរតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុង
កាលណាហ្ន៎។ កាលណាហ្ន៎សេះរបស់អញ ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង
ជាសេះអាជានេយ្យដោយជាតិ ជាសេះសិទ្ធិព ជាវាហនៈដ៏លឿន ដែលពួកអ្នករក្សាសេះ
កាន់សៃ និងធ្នូ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនដើរតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះនឹងសម្រេច
ក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួករថរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទ
បាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួក
នាយសារថីមានធ្នូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនដើរតាមអញកាលទៅ
ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួករថមាសរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ
មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយ
គ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថី មានធ្នូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ
នឹងមិនទៅតាមអញ កាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណា

ពួករថប្រាក់របស់អញ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ
ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថីមានផ្ទូ និងខែលក្នុងដៃ
ឡើងជិះហើយ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណារថទឹមសេះរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទ
បាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួក
នាយសារថីមានផ្ទូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ
ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណារថទឹមឱដ្ឋរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ
មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿង
អលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថី មានផ្ទូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិន
ទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណារថទឹមគោ
របស់អញ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ
ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថីមានផ្ទូ និងខែលក្នុងដៃ
ឡើងជិះហើយ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណារថទឹមកែសរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំង
ដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថី
មានផ្ទូ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេច

ក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណារថទឹមព្រៃរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើកហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួក នាយសារថី មានជួរ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណារថទឹមម្រឹតរបស់អញ ប្រដាប់ហើយ មានទង់លើក ហើយ ទាំងបិទបាំងដោយស្បែកខ្លាដំបង និងខ្លាធំ ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ដែលពួកនាយសារថីមានជួរ និងខែលក្នុងដៃ ឡើងជិះហើយ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកអ្នកជិះដំរីរបស់អញ ស្អិតស្អាង ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលមានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មានលំពែងស្នែងក្របី និងកង្វែរក្នុងដៃ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកអ្នកជិះសេះរបស់អញ ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែល មានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា ទ្រទ្រង់នូវស៊ី និងជួរ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកអ្នកជិះរថរបស់អញ ដែល ស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលមានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មានជួរ និង បំពង់ព្រួញក្នុងដៃ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកខ្មាន់ជួររបស់អញ ដែលស្អិតស្អាងដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែល មានពណ៌ខៀវ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា មានជួរ និងបំពង់ព្រួញក្នុងដៃ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ

ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួករាជបុត្ររបស់អញ ដែលស្ថិតស្ថាន
ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលដ៏វិចិត្រ ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា ទ្រទ្រង់នូវមាស និងកែវពិទ្ធយ
នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួក
អរិយជន គឺព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានសំពត់ មានគ្រឿងប្រដាប់ហើយ មានខ្លួនលាបដោយ
ខ្លឹមចន្ទន៍ក្រហម ទ្រទ្រង់នូវសំពត់ដ៏ឧត្តមដែលបានមកអំពីដែនកាសិ នឹងមិនទៅតាម
អញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកអាមាត្យរបស់អញ
ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់ខែលមានពណ៌លឿង ជាអ្នកភ្ញៀវក្លា
មានរបៀបដើរខាងមុខ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាល
ណាហ្ន៎។ កាលណាពួកស្រ្តីស្នំ ៧០០ របស់អញ ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង
នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកស្រ្តីស្នំ
៧០០ របស់អញ ជាស្រ្តីសង្រួមល្អ មានចង្កេះរាវ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ
នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាពួកស្រ្តីស្នំ ៧០០ របស់អញ ជាស្រ្តីស្តាប់បង្គាប់
ពោលពាក្យជាទីស្រលាញ់ នឹងមិនទៅតាមអញកាលទៅ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុង
កាលណាហ្ន៎។ កាលណាអាត្មាអញ នឹងបានទៅជាអ្នកកោរក្បាល ឃុំសង្ឃាដិ កាន់បាត្រ
ត្រាច់ចរទៅបិណ្ឌបាត ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអាត្មាអញ នឹង
ទ្រទ្រង់នូវសង្ឃាដិនៃសំពត់បង្សកូលទាំងឡាយ ដែលគេចោលក្នុងផ្នូរធំ ដំណើរនោះ នឹង

សម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអាត្មាអញ កាលដែលមេឃបង្កុរភ្លៀងចុះអស់ ៧
ថ្ងៃហើយ នឹងត្រាច់ទៅបិណ្ឌបាតទាំងបីរទទឹក ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអាត្មាអញនឹងចេញទៅអំពីដើមឈើមួយ ទៅកាន់ដើមឈើមួយ អំពីព្រៃមួយ
ទៅកាន់ព្រៃមួយ រហូតថ្ងៃ និងយប់ទាំងអស់ ត្រាច់ទៅឥតអាឡោះអាលីយ ដំណើរនោះ នឹង
សម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអាត្មាអញ នឹងលះបង់នូវភ័យក្លរខ្លាច ហើយមិនមាន
គ្នាជាគំរប់ពីរនាក់ ដើរទៅលើជ្រោះភ្នំទាំងឡាយ ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។
កាលណាអាត្មាអញធ្វើចិត្តឲ្យត្រង់ ដូចជាបុគ្គលដេញពិណ អាចដេញខ្សែទាំង ៧ ឲ្យជា
ទីរីករាយចិត្តបាន ដំណើរនោះ នឹងសម្រេចក្នុងកាលណាហ្ន៎។ កាលណាអាត្មាអញ នឹងកាត់
នូវកាមសំយោជន៍ជាទិព្វ ទាំងជារបស់មនុស្សបាន ដូចជាជាន់រថ កាលកាត់នូវស្បែក
ជើងដូច្នោះ។

[៦១] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ពួកស្រីស្នំទាំង ៧០០ នាក់នោះ ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿង
អលង្ការទាំងពួង ផ្តងដើមដៃទូញយំថា ព្រះអង្គនឹងលះចោលពួកខ្ញុំម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វី។
ពួកស្រីស្នំ ៧០០ នាក់នោះ ជាស្រ្តីសង្រួមល្អ មានចង្កេះរៀវ ផ្តងដើមដៃទូញយំថា ព្រះអង្គ
នឹងលះចោលពួកខ្ញុំម្ចាស់ ព្រោះហេតុអ្វី។ ពួកស្រីស្នំទាំង ៧០០ នាក់នោះ ជាស្រ្តីស្តាប់បង្គាប់
ពោលពាក្យជាទីស្រលាញ់ ផ្តងដើមដៃទូញយំថា ព្រះអង្គនឹងលះចោលពួកខ្ញុំម្ចាស់
ព្រោះហេតុអ្វី។ ព្រះរាជាទ្រង់លះនូវសម្បទ បានលះបង់ពួកស្រីស្នំទាំង ៧០០ នាក់នោះ

ដែលស្ថិតស្ថានដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ព្រះអង្គត្រូវបញ្ចូលទៅខាងមុខហើយ។
ព្រះរាជាទ្រង់លះបង់នូវសម្បទ បានលះបង់ពួកស្រ្តីស្នំ ៧០០ នាក់នោះ ជាស្រ្តីសង្រួមល្អ មាន
ចង្កេះរៀវ ត្រូវបញ្ចូលទៅខាងមុខហើយ។ ព្រះរាជាទ្រង់លះបង់នូវសម្បទ បានលះនូវ
ពួកស្រ្តីស្នំ ៧០០ នាក់នោះ ជាស្រ្តីស្តាប់បង្គាប់ ពោលពាក្យជាទីស្រលាញ់ ត្រូវបញ្ចូលទៅ
ទៅខាងមុខហើយ។ ព្រះរាជាទ្រង់លះបង់នូវភាជន៍មានទម្ងន់មួយរយបល្លៈ
ប្រកបដោយស្នាមចម្លាក់មួយរយ បានកាន់យកនូវបាត្រដី ការកាន់នូវបាត្រដីនោះ ទុកជា
អភិសេកទី ២។

[៦២] (ព្រះនាងសីវលីទេវី) ឃ្នាំងទាំងឡាយ គឺឃ្នាំងប្រាក់ ឃ្នាំងមាស ឃ្នាំងកែវមុត្តា
ឃ្នាំងកែវពិទ្ធយ្យ ឃ្នាំងកែវមណី ឃ្នាំងស័ង្ក ឃ្នាំងកែវមុត្តាដ៏ច្រើន ឃ្នាំងសំពត់ ឃ្នាំងខ្លឹម
ចន្ទន៍ក្រហម ឃ្នាំងស្បែកខ្លាឃ្នុំ ឃ្នាំងរបស់ធ្វើពីភ្នំ ឃ្នាំងទងដែង និងឃ្នាំងដែកខ្មៅដ៏ច្រើន
ជាឃ្នាំងដែលរាជបុរសរៀបចំដោយចំណែក ត្រូវភ្លើងឆេះ មានអណ្តាតភ្លើងស្មើគ្នា គួរខ្លាច
បពិត្រព្រះរាជា សូមព្រះអង្គស្តេចមក សូមស្តេចត្រឡប់វិលវិញ កុំឲ្យទ្រព្យរបស់ព្រះអង្គនោះ
វិនាស។

[៦៣] (ព្រះរាជា) កង្វល់មិនមានដល់យើងណា យើងនោះឈ្មោះថា រស់នៅជាសុខ
កាលបើក្រុងមិចិលាត្រូវភ្លើងឆេះ ភ្លើងមិនមែនឆេះនូវទ្រព្យបន្តិចបន្តួចរបស់ខ្ញុំទេ។

[៦៤] (ព្រះនាងសីវលីទេវី) ចោរក្នុងដងព្រៃកើតឡើងហើយ បំផ្លាញដែនរបស់ព្រះអង្គ
បពិត្រព្រះរាជា សូមព្រះអង្គស្តេចមក សូមស្តេចត្រឡប់វិលវិញ កុំឲ្យដែននេះវិនាស។

[៦៥] (ព្រះរាជា) កង្វល់មិនមានដល់យើងណា យើងនោះឈ្មោះថា រស់នៅជាសុខ
កាលបើដែនត្រូវពួកចោរឃូន ចោរមិនបានយកទ្រព្យបន្តិចបន្តួចរបស់ខ្ញុំទេ កង្វល់មិនមាន
ដល់យើងណា យើងនោះឈ្មោះថា រស់នៅជាសុខ យើងជាអ្នកមានបីតិជាអាហារ ដូចពួក
អាកស្សរទេវតា។

[៦៦] (នារទតាបស) សំឡេងគឺកកងនៃជនច្រើននេះ តើព្រោះហេតុអ្វី ស្រ្តីនោះជាអ្វី
លេងជាមួយក្នុងព្រៃ ដូចក្នុងស្រុក បពិត្រសមណៈ ខ្ញុំសួរលោកថា មហាជននុ៎ះ ប្រជុំគ្នា
ដើម្បីអ្វី។

[៦៧] (ព្រះរាជា) ខ្ញុំកាលលះបង់នូវមហាជន ហើយចេញទៅ បានជាមហាជនប្រជុំគ្នា
ក្នុងទីនេះ ខ្ញុំកន្លងនូវដែន គឺកិលេស ហើយទៅបួសដើម្បីបាននូវមោនធម៌ (ពោលគឺ
ញាណរបស់អនាគារិយៈ) មុនី ខ្ញុំកាលទៅកាន់ទីប្រឡូកប្រឡំដោយសេចក្តីរីករាយទាំងឡាយ
អ្នកដឹងទើបសួរឬ (ឬមិនដឹង)។

[៦៨] (នារទតាបស) ព្រះអង្គកាលទ្រទ្រង់នូវសរិះនេះ កុំសំគាល់ថា អញធ្លង់កិលេស
ហើយដូច្នោះ កម្ម (គឺកិលេស) នេះ បុគ្គលមិនគប្បីធ្លង់បានទេ ព្រោះថា សេចក្តីអន្តរាយ
មានច្រើន។

[៦៩] (ព្រះរាជា) ខ្ញុំណាមិនប្រាថ្នានូវកាមទាំងឡាយក្នុងមនុស្សលោក ដែលបុគ្គល ឃើញហើយ មិនប្រាថ្នានូវកាមទាំងឡាយក្នុងទេវលោក ដែលបុគ្គលមិនឃើញហើយ សេចក្តី អន្តរាយដូចម្តេចហ្ន៎ នឹងមានដល់ខ្ញុំនោះ មានកិរិយាទៅយ៉ាងនេះ។

[៧០] (នារទតាបស) ដ្បិតថា សេចក្តីអន្តរាយ តាំងឡើងច្រើន គឺការដេកលក់ សេចក្តីខ្ជិល ការមិតពត់ សេចក្តីអផ្សុក ការពុលបាយ តាំងនៅក្នុងសរីរៈ រមែងកើត (ក្នុង សរីរៈវិញ)។

[៧១] (ព្រះរាជា) បពិត្រព្រាហ្មណ៍ លោកដ៏ចំរើនប្រៀនប្រដៅខ្ញុំល្អណាស់ បពិត្រ ព្រាហ្មណ៍ ខ្ញុំសួរលោក បពិត្រលោកនិទុក្ខ លោកជាអ្វី។

[៧២] (នារទតាបស) ជនទាំងឡាយ ស្គាល់អាត្មាភាពដោយនាមថា នារទៈ ដោយ គោត្រថា កស្សបៈ ដូច្នោះ អាត្មាភាពមកក្នុងសំណាក់ព្រះអង្គដ៏ចំរើន ដោយដឹងច្បាស់ថា សមាគមដោយសប្បុរសទាំងឡាយ ជាកិច្ចញ៉ាំងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច។ **សេចក្តីត្រេកអរ** (ក្នុងបព្វជ្ជា) ទាំងអស់ និងព្រហ្មវិហារ ចូរកើតដល់ព្រះអង្គនោះចុះ បរិកម្ម និងឈានណា ការ ខ្វះខាត (ដោយសីល និងឈាន) ណា ព្រះអង្គចូរពេញនូវការខ្វះខាតនោះចុះ ព្រះអង្គ (ចូរប្រកប) ដោយអធិវាសនក្ខន្ធិ និងឧបសមៈ។ ព្រះអង្គចូររំសាយចោលនូវសេចក្តីមើលងាយ និងសេចក្តីក្រអឺតក្រឌឹង ចូរធ្វើគោរពនូវកុសលកម្ម នូវវិជ្ជា និងធម៌។

[៧៣] (មិត្តាជិនតាបស) បពិត្រព្រះជនក ព្រះអង្គលះបង់ដំរីសេះ ពួកអ្នកនគរ និងជនបទជាច្រើន ហើយទ្រង់ព្រះផ្ទះ ដល់នូវសេចក្តីត្រេកអរនឹងអម្បែង បពិត្រព្រះជនក ពួកអ្នកជនបទ មិត្តអាមាត្យ និងព្រះញាតិ បានធ្វើនូវការទ្រុស្តចំពោះព្រះអង្គខ្លះដែរឬ ព្រោះ ហេតុអ្វី ក៏ព្រះអង្គពេញព្រះហឫទ័យនឹងអម្បែងរបស់ព្រះអង្គនោះ។

[៧៤] (ព្រះមហាជនក) បពិត្រមិត្តាជិនៈ ក្នុងកាលណាមក ខ្ញុំមិនដែលផ្ទាញ់នូវញាតិ ណាមួយដោយអធម៌ជាដាច់ខាត ទាំងពួកញាតិ ក៏មិនដែលផ្ទាញ់ខ្ញុំដោយអធម៌ដែរ។

[៧៥] បពិត្រមិត្តាជិនៈ ខ្ញុំបានឃើញនូវប្រវេណីនៃសត្វលោក ដែលកិលេសកំពុង ទំពាស៊ី ធ្វើឲ្យដូចជាកក់ បុប្ផជួនលិចចុះហើយក្នុងកិលេសវត្តណា សត្វទាំងឡាយ តែង បៀតបៀនគ្នាផង តែងជាប់ក្នុងកិលេសវត្តនោះផង ហើយក៏ធ្វើនូវពួកបុប្ផជួនទាំងនេះ ឲ្យជា គ្រឿងប្រៀបធៀប ទើបបួសជាភិក្ខុ។

[៧៦] (មិត្តាជិនតាបស) បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរក្នុងរថ បុគ្គលមានជោគណា ជាសាស្តា របស់ព្រះអង្គ ពាក្យដ៏ពិរោះនេះ ជាពាក្យរបស់បុគ្គលណា ព្រោះថា អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មិនរៀនរូសតាបសអ្នកសម្រេចអភិញ្ញា ឬនូវព្រះបច្ចេកពុទ្ធដែលប្រកបដោយវិជ្ជា ហើយ ពោលនូវសមណៈថា អ្នកមានវត្តជាគ្រឿងកន្លងនូវទុក្ខទេ។

[៧៧] (ព្រះមហាជនក) បពិត្រមិត្តាជិនៈ ខ្ញុំមិនដែលចូលទៅគោរពសមណៈ និង ព្រាហ្មណ៍ណាមួយដោយដាច់ខាត ក្នុងកាលណាម្តងឡើយ។ បពិត្រមិត្តាជិនៈ ខ្ញុំកាល

ទៅដោយអានុភាពដ៏ធំ រុងរឿងដោយសិរី កាលចម្រៀងដែលបុគ្គលកំពុងច្រៀង កាល
តន្ត្រីមានសំឡេងដ៏ពីរោះ ដែលបុគ្គលកំពុងប្រគំ បានឃើញស្វាយមានផ្លែខាងក្រៅកំពែង
ដែលពួកមនុស្សអ្នកត្រូវការផ្លែ បេះដិតឧទ្យានដែលគឺកក់ដោយការប្រគំតន្ត្រី ជាឧទ្យាន
ប្រកបដោយសូរ្យប្រគំដ៏ពីរោះ បពិត្រមិត្តាជិនៈ ខ្ញុំនោះ បានលះបង់សិរីនោះ ហើយចុះ
(អំពីដំរី) ចូលទៅកាន់គល់ស្វាយដែលមានផ្លែ និងមិនមានផ្លែ បានឃើញស្វាយមានផ្លែ
ដែលបុគ្គលបៀតបៀនហើយ កំចាត់ហើយ ធ្វើមិនឲ្យមានស្លឹក និងស្វាយ ១ ដើមក្រៅនេះ
មានពន្លឺខៀវ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត សត្រូវទាំងឡាយ អាចសម្លាប់យើងដែលជាឥស្សរៈ មាន
បន្ទាច្រើនដោយពិត ដូចដើមស្វាយដែលមានផ្លែ ដែលបុគ្គលសម្លាប់ហើយ ខ្លាដំបង ត្រូវគេ
សម្លាប់ព្រោះស្បែក ដំរីត្រូវគេសម្លាប់ព្រោះភ្នែក បុគ្គលអ្នកមានទ្រព្យ ត្រូវគេសម្លាប់ព្រោះ
ទ្រព្យ តើនរណា នឹងសម្លាប់បុគ្គលអ្នកមិនមានផ្ទះ មិនមានសន្តវៈ ដើមស្វាយមានផ្លែ និងមិន
មានផ្លែ ទាំងពីរនោះ ជាសាស្តារបស់ខ្ញុំ។

[៧៨] (នាងសិរីលី) ជនទាំងពួង គឺសេនាដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង បានឮថា
ព្រះរាជាទ្រង់ផ្ទុសហើយ ក៏តក់ស្លុត សូមព្រះអង្គល្ងង់លោមនូវប្រជុំជន ហើយតាំងទុកនូវការ
រក្សា រួចតាំងព្រះរាជឱវាសក្នុងរាជសម្បត្តិ ហើយសឹមទ្រង់ព្រះផ្ទុស ក្នុងកាលជាខាង
ក្រោយចុះ។

[៧៩] (ព្រះមហាជនក) ពួកអ្នកជនបទ មិត្ត អាមាត្យ និងញាតិទាំងឡាយ ដែល
យើងលះបង់ហើយ កូនរបស់អ្នកដែរវិទេហៈ ឈ្មោះទីយារុកុមារ អ្នកញ៉ាំងដែនឲ្យចំរើន
ម្ចាស់បជាបតិ កូននោះ នឹងសោយរាជ្យក្នុងក្រុងមិថិលាចុះ។

[៨០] នាងចូរមកនេះ ពាក្យណាដែលអាត្មាពេញចិត្ត អាត្មានឹងប្រាប់នូវពាក្យនោះ នាង
នឹងទៅកាន់ទុគ្គតិ ដោយកាយ វាចា ចិត្តណា នាងឯងកាលសោយរាជ្យ (ឈ្មោះថាធ្វើ) នូវ
បាបទុច្ចរិតដ៏ច្រើន ដោយកាយ វាចា ចិត្តនោះ អាត្មានឹងញ៉ាំងអត្តភាព ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅដោយ
ដុំបាយ ដែលបុគ្គលដទៃឲ្យហើយ ដែលបុគ្គលដទៃសម្រេចហើយ (នេះ) ជាបវេណីរបស់អ្នក
ប្រាជ្ញ។

[៨១] (នាងសីវលី) បុគ្គលណា មិនបរិភោគអាហារក្នុងកាលនៃភត្តជាគំរប់ ៤ បុគ្គលនោះ
គប្បីស្លាប់ដោយសេចក្តីស្រេកឃ្មាន ដូចបុគ្គលដល់នូវសេចក្តីស្លាប់ដ៏ពិត មានសភាព
ជាកុលបុត្រ មិនគប្បីបរិភោគដុំបាយ ដែលប្រឡាក់ដោយធូលីមិនស្អាតទេ ឬការបរិភោគ
នោះ មិនល្អទេ មិនប្រសើរទេ បពិត្រមហាជនក ព្រះអង្គសោយនូវដុំបាយដែលសល់អំពីភ្នែក។

[៨២] (ព្រះរាជា) ម្ចាស់សីវលី វត្ថុណាដែលគ្រហស្ថ ឬសុនខលះបង់ហើយ វត្ថុនោះ
មិនមែនជាអាត្មាមិនគួរឆាន់ទេ ភោគៈទាំងឡាយណានីមួយក្នុងលោកនេះ ដែលបានដោយ
ធម៌ ភោគៈទាំងអស់នោះ លោកពោលថា ជាអាហារមិនមានទោស។

[៨៣] (ព្រះរាជា) ម្ចាស់នាងកុមារិកា ជាក្មេងដេកជិតមាតានៅឡើយ មានគ្រឿង
ប្រដាប់មិនឃ្នាតអំពីខ្លួនជានិច្ច ដៃម្ខាងរបស់នាងលាន់ពួសំឡេង ដៃម្ខាងមិនលាន់ពួសំឡេង
តើព្រោះហេតុអ្វី?

[៨៤] (នាងកុមារិកា) បពិត្រសមណៈ កងពីរដែលពាក់នឹងដៃរបស់ខ្ញុំនេះ ខ្ទប់គ្នាហើយ
សំឡេងក៏កើតឡើង នោះជាគតិកងទាំងពីរ បពិត្រសមណៈ កង ១ ដែលពាក់នឹងដៃរបស់
ខ្ញុំនេះ កងនោះ មិនមានកងឯទៀតជាគំរប់ពីរ ទើបមិនលាន់ពួសំឡេង ដូចអរិយបុគ្គល
ជាអ្នកស្ងប់ស្ងៀម ឯបុគ្គលមានគ្នាជាគំរប់ពីរនាក់ រមែងដល់នូវការជជែកគ្នា បុគ្គល ១ នាក់
នឹងជជែកជាមួយនឹងបុគ្គលណាកើត ព្រះអង្គនោះ ជាអ្នកប្រាថ្នានូវឋានសួគ៌ សូមទ្រង់
ពេញចិត្តនឹងភាពនៃបុគ្គលម្នាក់ឯងចុះ។

[៨៥] (ព្រះរាជា) ម្ចាស់នាងសីវលី នាងពួតាថាដែលនាងកុមារិកាពោលហើយឬទេ
នាងកុមារិកាតិះដៀលនូវអាត្មា ដូចជាអ្នកបំរើ នោះឯងជាគតិកងនៃបុគ្គលពីរនាក់ ម្ចាស់នាងដ៏
ចំរើន ផ្លូវបែកជាពីរនេះ ដែលអ្នកដើរផ្លូវតែងដើរទៅ បណ្តាផ្លូវទាំងពីរនោះ នាងចូរកាន់ផ្លូវ ១
អាត្មានឹងកាន់ផ្លូវ ១ ដទៃទៀត នាងកុំហៅអាត្មាថាជាស្វាមីរបស់អញ អាត្មាក៏មិនហៅ
នាងថាជាប្រពន្ធទៀតដែរ។

(អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ព្រះរាជា និងនាងសីវលី កាលពោលនូវពាក្យនេះហើយ ក៏ចូល
ទៅកាន់ចូណានគរ។ កាលជិតវេលាភត្ត ព្រះរាជា (ក៏ឈរ) ជិតទ្វារនៃជាងព្រួញ ជាង

ព្រួញនោះធ្មេចភ្នែកម្ខាង សំឡឹងមើលដងព្រួញរៀចមួយ ដែលធ្វើឲ្យត្រង់ដោយភ្នែកម្ខាង
ជិតក្បែរទ្វារនោះ។

[៨៦] (ព្រះរាជ) ម្ចាស់ជាងព្រួញ អ្នកចូរស្តាប់ពាក្យអាត្មា អ្នកធ្មេចភ្នែកម្ខាង សំឡឹង
មើលដងព្រួញរៀច អ្នកមើលយ៉ាងនេះស្រួលឬ។

[៨៧] (ជាងព្រួញ) បពិត្រសមណៈ ទីប្រាកដដូចជាទូលាយដោយភ្នែកពីរ កិច្ច
ដោយការៈនៃព្រួញត្រង់ រមែងមិនសម្រេច ព្រោះមិនឃើញនូវទីរៀចខាងមុខ។ កាលបុគ្គល
ធ្មេចភ្នែកម្ខាង សំឡឹងមើលទីរៀចដោយភ្នែកម្ខាង កិច្ចដោយភាពនៃព្រួញត្រង់ រមែងសម្រេច
ព្រោះឃើញទីរៀចខាងមុខ។ បុគ្គលជាគំរប់ពីរ រមែងដល់នូវការដៃកណ្តា បុគ្គលម្នាក់ឯង នឹង
ដៃកណ្តាជាមួយនឹងអ្នកណាកើត កាលព្រះអង្គនោះ ប្រាថ្នានូវឋានសួគ៌ សូមពេញព្រះទ័យ
នឹងភាពនៃបុគ្គលម្នាក់ឯងចុះ។

[៨៨] (ព្រះរាជា...) នៃនាងសីវលី នាងពួសាថាដែលជាងព្រួញពោលហើយឬទេ ជាង
ព្រួញតិះដៀលអាត្មា ដូចជាអ្នកបំរើ នោះជាគតិនៃបុគ្គលពីរនាក់ ម្ចាស់នាងដ៏ចំរើន ផ្លូវ
បែកជាពីរនេះ ដែលអ្នកដើរផ្លូវតែងដើរទៅ បណ្តាផ្លូវទាំងពីរនោះ នាងចូរកាន់យកផ្លូវ ១
អាត្មានឹងកាន់យកផ្លូវ ១ ដទៃទៀត នាងកុំហៅអាត្មាថាជាស្វាមីរបស់អញ អាត្មាក៏មិន
ហៅនាងថាជាភរិយារបស់អាត្មាដែរ ម្ចាស់នាងសីវលី នាងចូរនៅម្នាក់ឯងចុះ ដូចស្មៅយាបូង
ដែលអាត្មាដកហើយ។

ចប់ មហាជនកជាតក ទី២។

សុវណ្ណសាមជាតក ទី៣

[៨៩] (សុវណ្ណសាមបណ្ឌិតសួរថា) នរណាហ្ន៎ បាញ់ខ្ញុំជាអ្នកដងទឹក ភ្លេចស្មារតី

[ពាក្យនេះ ពោធិសត្វពោលសំដៅយកការដែលមិនបានផ្តងស្មារតីទុកដោយមេត្តាការនា

ក្នុងខណៈនោះ។] ដោយព្រួញ ជនណាជាក្ស័ត្រ ឬជាព្រាហ្មណ៍ ឬជាវេស្សៈ បាញ់ខ្ញុំហើយ

ពួន។ សាច់ទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ មិនមែនជារបស់គួរទំពាស៊ីទេ សេចក្តីត្រូវការដោយស្បែក

មិនមានទេ កាលបើដូច្នោះ តើអ្នកសំគាល់នូវខ្ញុំថាគួរបាញ់ ដោយហេតុដូចម្តេច។ អ្នកជាអ្វី

ជាបុត្ររបស់អ្នកណា យើងស្គាល់អ្នកដូចម្តេចបាន ម្ចាស់សំឡាញ់ អ្នក ខ្ញុំសួរហើយ ចូរប្រាប់

ម្តេចក៏បានជាអ្នកបាញ់ខ្ញុំហើយពួន។

[៩០] (ព្រះបាទបិលយក្ខត្រាស់ថា) ខ្ញុំជាព្រះរាជារបស់ពួកអ្នកកាសី គេស្គាល់ខ្ញុំថា

ឈ្មោះបិលយក្ខ ខ្ញុំលះបង់នូវដែនមកត្រាច់ស្វែងរកម្រឹគ ព្រោះល្មោក (ក្នុងសាច់)។ មួយវិញទៀត

ខ្ញុំជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងសិល្ប៍ធ្នូ ជាអ្នកមានឈ្មោះល្បីល្បាញថា ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធ្នូដ៏មាំបាន

[ធ្នូដ៏មាំ សំដៅយកធ្នូដែលកំឡាំងនៃបុរស ១ពាន់នាក់ ទើបលើករួច។] សូម្បីដំរី តែ

មកត្រង់មុខព្រួញរបស់ខ្ញុំហើយ មិនគប្បីរួចទេ។ ចុះអ្នកជាអ្វី ជាបុត្ររបស់អ្នកណា ដូចម្តេច

ទើបយើងស្គាល់អ្នកបាន សូមអ្នកប្រាប់នូវនាម និងគោត្តរបស់បិតាផង របស់ខ្លួនផង។

[៩១] (ព្រះមហាសត្វ...) បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំ (ជាកូនរបស់ឥសី) ជាបុត្ររបស់នាយ
នេសាទ ពួកញាតិហៅទូលបង្គំជាខ្ញុំកំពុងរស់នៅថាសាមៈ ថ្ងៃនេះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំនោះ ដល់
(មាត់មច្ចុរាជ) ហើយដេកនៅយ៉ាងនេះ។ ខ្ញុំដែលព្រះអង្គបាញ់ហើយ ហាក់ដូចម្រឹគ
ដែលព្រានព្រៃបាញ់ហើយ ដោយព្រួញធំប្រកបដោយថ្នាំពិសដូច្នោះ បពិត្រព្រះរាជា
សូមទ្រង់ទតចុះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំដេកត្រាំនៅក្នុងឈាមរបស់ខ្លួន។ សូមទ្រង់ទតព្រួញដែល
មុតឆ្ងាយទៅខាងឆ្វេង ទូលបង្គំជាខ្ញុំខ្ពុលឈាម ទូលបង្គំជាខ្ញុំចាប់ពើតណាស់ បានជា
សួរព្រះអង្គរឿយៗ ម្តេចក៏ទ្រង់បាញ់ទូលបង្គំជាខ្ញុំហើយពួន។ ខ្លាដំបង គេសម្លាប់ព្រោះតែ
ស្បែក ដំរីគេសម្លាប់ព្រោះភ្នែកទាំងឡាយ កាលបើដូច្នោះ តើព្រះអង្គសំគាល់នូវទូលបង្គំជាខ្ញុំ
ថាគួរបាញ់ ដោយហេតុដូចម្តេច។

[៩២] (ព្រះបាទបិលយក្ខនិយាយកុហកថា) ម្រឹគមកប្រាកដចមុខព្រួញរបស់ខ្ញុំហើយ
ឃើញអ្នកហើយក៏ផ្អើលទៅ ម្នាលសាមៈ ព្រោះហេតុនោះ បានជាខ្ញុំមានសេចក្តីក្រោធ
គ្របសង្កត់។

[៩៣] (ព្រះមហាសត្វ...) តាំងពីកាលដែលខ្ញុំរកឃើញនូវខ្លួន តាំងពីកាលដែលខ្ញុំ
ដល់នូវភាពជាអ្នកដឹងក្តី ម្រឹគទាំងឡាយសូម្បីជាសត្វសាហាវក្នុងព្រៃ មិនដែល (ឃើញ)
ទូលបង្គំជាខ្ញុំ ហើយតក់ស្លុតទេ។ តាំងពីកាលដែលខ្ញុំស្លៀកដណ្តាប់សំពត់សំបកឈើ តាំងពី
កាលដែលខ្ញុំដល់នូវវ័យដ៏ចម្រើន ម្រឹគទាំងឡាយ សូម្បីជាសត្វសាហាវក្នុងព្រៃ មិនដែល

(ឃើញ) នូវខ្ញុំ ហើយតក់ស្លុតទេ។ បពិត្រព្រះរាជា កិរិយាទាំងឡាយ ដែលជាសត្វខ្លាច (នោ) នា ក្នុងនាមាទន៍ (មិនដែលឃើញខ្ញុំ ហើយតក់ស្លុតទេ) យើងទាំងឡាយ តែងរីករាយជាមួយគ្នា ទៅកាន់ភ្នំ និងព្រៃ កាលបើដូច្នោះ ម្រឹគទាំងឡាយ (ឃើញ) នូវទូលបង្គំជាខ្ញុំ ហើយតក់ស្លុត ដោយហេតុដូចម្តេច។

[៧២] (ព្រះបាទបិលយក្ខ) ម្ចាស់សាមៈ ម្រឹគមិនមែនផ្អើលនឹងអ្នកទេ ខ្ញុំនឹងនិយាយ កុហកធ្វើអ្វី ខ្ញុំមានសេចក្តីក្រោធ និងសេចក្តីលោកគ្របសង្កត់ហើយ ទើបបាញ់អ្នកនឹង ព្រួញនោះ។ ម្ចាស់សាមៈ អ្នកមកអំពីប្រទេសណា ឬនរណាប្រើមកថា អ្នកដងទឹក ចូរ ទៅកាន់ស្ទឹងដូច្នោះ បានជាអ្នកមកកាន់ស្ទឹង មិតសម្មតៈ (នេះ)។

[៧៣] (ព្រះមហាសត្វ) មាតាបិតារបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំខ្វាក់ ទូលបង្គំជាខ្ញុំតែងចិញ្ចឹមគាត់ ក្នុងព្រៃធំ ទូលបង្គំជាខ្ញុំជាអ្នកដងទឹកដើម្បីអ្នកមានគុណទាំងឡាយ បានជាមកកាន់ស្ទឹង មិតសម្មតៈ (នេះ)។

[៧៤] (ព្រះមហាសត្វពិលាប) មាតាបិតាទាំងឡាយនោះ មានត្រឹមតែភោជន កាលបើ យ៉ាងនេះ (ជីវិតនឹងប្រព្រឹត្តទៅ) ត្រឹម ៦ ថ្ងៃ ព្រោះគាត់ខ្វាក់ មុខជានឹងស្លាប់ដោយឥត ទឹកពុំខាន។ ទុក្ខនេះមិនមែនជាទុក្ខរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ព្រោះថា ទុក្ខនេះ បុរសត្រូវ តែបាន ត្រង់ដែលទូលបង្គំជាខ្ញុំ ខានឃើញមាតាដោយហេតុណា ហេតុនោះ ជាទុក្ខ ដ៏ក្រៃលែងរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំ ជាងទុក្ខនេះ (ទៅទៀត)។ ទុក្ខនេះ មិនមែនជាទុក្ខរបស់ទូលបង្គំ

ជាខ្ញុំប៉ុណ្ណោះទេ ព្រោះថា ទុក្ខនេះបុរសត្រូវតែបាន ត្រង់ដែលទូលបង្គំជាខ្ញុំ ខានឃើញបិតា
ដោយហេតុណា ហេតុនោះ ជាទុក្ខដ៏ក្រៃលែងរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំ ជាងទុក្ខនេះ (ទៅទៀត)។
ឱម៉ែ៖ សមមាតានៅកំព្រាទូញយំ ទាំងអប្រាត្រ និងទីបំផុតនៃរាត្រីអស់កាលជាយូរអង្វែង
មុខជានឹងរឹងស្លុតទៅ ដូចជាស្ទឹង (ក្នុងគិម្ពរដូវ) ពុំខាន។ ឱម៉ែ៖ សមបិតានៅកំព្រា ទូញយំ
ទាំងអប្រាត្រ និងទីបំផុតនៃរាត្រី អស់កាលជាយូរអង្វែង មុខជានឹងរឹងស្លុត ដូចជា
ស្ទឹងពុំខាន។ បពិត្រព្រះរាជា មួយវិញទៀត (ខ្ញុំតែងភ្ញាក់ក្នុងមួយយប់ពីរបីដង) ដើម្បីបំរើ
បាទាដោយព្យាយាម និងដើម្បីគក់ច្របាច់ ម៉ែ៖សមតាត៍នឹងដើរច្របាប់ក្នុងព្រៃធំ ដង្ហោយ
ហៅថា អីបាសាមៈ ដូច្នោះពុំខានឡើយ។ បើទូលបង្គំជាខ្ញុំ ខានឃើញជនខ្ញុំទាំងពីរ
នាក់ដោយហេតុណា ហេតុនោះឯង ទុក្ខជាសរទីពីរ ដែលញ៉ាំងហ្មឺនរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំ
ឲ្យញាប់ញ័រ មុខជាជីវិតទូលបង្គំជាខ្ញុំនឹងវិនាសពុំខាន។

[៩៧] (ព្រះបាទបិលយក្ខ) ម្ចាស់សាមៈ ជាអ្នកមានរូបល្អគួរឲ្យគយគន់ អ្នកកុំទូញយំ
ខ្លាំងឡើយ ខ្ញុំនឹងជាអ្នកធ្វើការងារចិញ្ចឹមនូវជនទាំងឡាយនោះក្នុងព្រៃធំ។ មួយវិញទៀត
ខ្ញុំជាអ្នកឈ្លាសវៃក្នុងសិល្ប៍ឆ្លុស្រាប់ មានឈ្មោះល្បីល្បាញថា ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវផ្ទះមាំ
ខ្ញុំជាអ្នកធ្វើការងារចិញ្ចឹមនូវជនទាំងឡាយនោះក្នុងព្រៃធំ។ ខ្ញុំនឹងជាអ្នកធ្វើការងារ ស្វែងរក
អំពារនៃម្រឹគ និងមើមឈើ ផ្ទៃឈើទាំងឡាយក្នុងព្រៃ ហើយនឹងចិញ្ចឹមនូវជនទាំងឡាយនោះ

ក្នុងព្រៃធំៗ ម្ចាស់សាមៈ មាតាបិតារបស់អ្នក នៅក្នុងព្រៃណា ព្រៃនោះដូចម្តេច អ្នកបាន ចិញ្ចឹមនូវមាតាបិតាយ៉ាងណា ខ្ញុំក៏នឹងចិញ្ចឹមនូវគាត់យ៉ាងនោះដែរ។

[៩៨] (ព្រះមហាសត្ត) **បពិត្រ**ព្រះរាជា ផ្លូវចុះតែជើងម្នាក់នេះ នៅខាងក្បាលដំណេក ទូលបង្គំជាខ្ញុំ ព្រះអង្គយាងទៅអំពីទីនេះ តែកន្លះឃោសៈ (នឹងឃើញ) ខ្ញុំជាទីនៅរបស់មាតា បិតាទូលបង្គំជាខ្ញុំនោះ ព្រះអង្គយាងទៅអំពីទីនេះ សូមទ្រង់ចិញ្ចឹមនូវគាត់ក្នុងទីនោះផង។

[៩៩] បពិត្រព្រះរាជា ជាធំក្នុងដែនកាសិ ទូលបង្គំជាខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ បពិត្រ ព្រះរាជា ទ្រង់មានសេចក្តីចំរើនក្នុងដែនកាសិ ទូលបង្គំជាខ្ញុំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ មាតា បិតាទាំងឡាយរបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំ ជាមនុស្សខ្វាក់ សូមទ្រង់ចិញ្ចឹមនូវគាត់ក្នុងព្រៃធំឲ្យទាន។ ទូលបង្គំជាខ្ញុំ សូមផ្តល់អញ្ញាណចំពោះព្រះអង្គ បពិត្រព្រះរាជាជាធំក្នុងដែនកាសិ ទូលបង្គំជាខ្ញុំ សូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ទូលបង្គំជាខ្ញុំ សូមផ្តាំទុក សូមទ្រង់ជំរាបនូវការថ្វាយបង្គំចំពោះ មាតាបិតារបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំផង។

[១០០] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) សាមៈ កម្លោះអ្នកមានរូបល្អ គួរពិតពិលរមិលមើលនោះ លុះ ពោលនូវពាក្យនេះរួចហើយ ក៏ជ្រប់សន្ធឹបដោយកម្លាំងពិស។

[១០១] ព្រះរាជាអង្គនោះ ទ្រង់ព្រះកន្សែងរៀបរាប់នូវពាក្យដែលប្រកបដោយសេចក្តី ករុណាមានប្រមាណច្រើនថា អាត្មាអញបានយល់ថា អញមិនចាស់ មិនស្លាប់ ថ្ងៃនេះ អញឃើញនូវសុវណ្ណសាមនេះ ធ្វើកាលកិរិយាហើយទើបដឹងនូវហេតុនោះ ពីដើមមិនដឹង

ជាការមកនៃសេចក្តីស្លាប់ មិនមែនមិនមានដូច្នោះ។ សាមៈដែលជោកដោយថ្នាំពិស កំពុង
ចរចាជាមួយនឹងអញ (ក្នុងកាលអម្បាញ់មិញនេះ) ឥឡូវនេះ គាត់លែងនិយាយ
ពាក្យតិចតួចក្នុងកាលប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះ ក្នុងថ្ងៃនេះ អាត្មាអញ មុខជានឹងទៅកាន់**នរក**
ពុំខាន អាត្មាអញឥតមានសេចក្តីសង្ស័យក្នុងដំណើរនេះទេ។ ព្រោះថា អំពើបាបដែល
អាត្មាអញធ្វើទុកហើយក្នុងគ្រានោះ នឹងជាទោសឲ្យផលលាមកអស់កាលជាអង្វែង (បើ) ក្នុង
ស្រុក គង់មានពួកអ្នកតិះដៀលអញនោះថា ព្រះ**អង្គ**ជាអ្នកធ្វើនូវអំពើអាក្រក់ដូច្នោះ តែក្នុង
អវញ្ញប្រទេសដែលឥតមនុស្ស តើនរណាតិះដៀលអញបាន។ បើក្នុងស្រុក ពួក
មាណពប្រជុំគ្នា ហើយចោទប្រកាន់នូវអំពើទាំងឡាយ (របស់អញ) តែក្នុងអវញ្ញប្រទេស
ដែលឥតមនុស្ស តើនរណានឹងចោទប្រកាន់អញ។

[១០២] ទេវតានោះ **[នាងទេពជិតានេះ ធ្លាប់ជាមាតាពោធិសត្វក្នុងបុព្វជាតិទី ៧**
លុះច្បាតមកឧប្បត្តិក្នុងទីនេះ នាងតែងព្យាបាលពោធិសត្វសព្វៗថ្ងៃរៀងមក។ បាត់អំពី
ភ្នំគន្ធមាទន៍ ហើយពោលនូវគាថាទាំងឡាយនេះ ដោយអនុគ្រោះព្រះរាជាថា បពិត្រ
មហារាជ បានឮថា ព្រះ**អង្គទ្រង់**បានធ្វើនូវបាបជាទម្ងន់ ដែលជាអំពើអាក្រក់ ជនទាំងបីនាក់
គឺមាតាបិតា និងបុត្រ ជាអ្នកមិនប្រទូស្ត ទ្រង់បានសម្លាប់ហើយដោយព្រួញតែមួយ។ សូម
ទ្រង់មក សុគតិភពនឹងគប្បីមានដល់ព្រះ**អង្គ** យ៉ាងណា ខ្ញុំនឹងពន្យល់ព្រះ**អង្គ**យ៉ាងនោះ សូម
ទ្រង់ចិញ្ចឹមនូវជនខ្វាក់ទាំងពីរនាក់នោះឯង ដោយធម៌ ខ្ញុំយល់ថា សុគតិគប្បីមាន។

[១០៣] ព្រះរាជាអង្គនោះ ទ្រង់ពិលាបរៀបរាប់ ប្រកបដោយសេចក្តីករុណាមាន ប្រមាណច្រើន ហើយកណ្តៀតក្នុងទឹកយាងឆ្ពោះទៅទិសទក្សិណ។

[១០៤] (ទុក្ខលបណ្ឌិតសួរ...) សួរជើងនរណានុំះហ្ន៎ ដែលដើរមកនេះ ពិតជាសួរជើង មនុស្ស តែសួរជើងនុំះ មិនមែនជាសួរជើងសាមៈទេ ម្ចាស់អ្នកនិរទុក្ខ អ្នកជាអ្វីហ្នឹង។ ដ្បិតសាមៈ តែងដើរថ្មមៗ លើកដាក់ជើងស្រាលៗ សួរជើងនុំះ មិនមែនជាសួរជើងសាមៈទេ ម្ចាស់អ្នកនិរទុក្ខ អ្នកជាអ្វីហ្នឹង។

[១០៥] (ព្រះបាទបិលយក្ខ...) ខ្ញុំជាព្រះរាជរបស់ពួកអ្នកដែនកាសី គេស្គាល់ខ្ញុំថា បិលយក្ខ ខ្ញុំលះបង់នូវដែន ត្រាច់ស្វែងរកម្រឹគ ព្រោះល្មោក (សាច់)។ មួយទៀត ខ្ញុំជាអ្នក ឈ្លាសវៃក្នុងសិល្ប៍ធួ មានឈ្មោះល្បីល្បាញថាជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវធួដ៏មាំបាទ សូម្បីជំរិមកចំមុខ ព្រួញរបស់ខ្ញុំហើយ មិនគប្បីរួចទេ។

[១០៦] (ទុក្ខលបណ្ឌិត...) បពិត្រមហារាជ ព្រះរាជដំណើរមករបស់ព្រះអង្គល្អហើយ ព្រះដំណើរមករបស់ព្រះអង្គមិនអាក្រក់ទេ ព្រះអង្គជាធំ ទ្រង់យាងមកដល់ហើយ វត្តណា មានក្នុងទីនេះ សូមទ្រង់មានព្រះបន្ទូលចុះ។ បពិត្រព្រះរាជា ផលាផល គឺផ្ទៃទន្ធាប់ មៈប៉ែន ស្រគំ សឹងមានរសផ្អែមដូចទឹកឃ្មុំ អាត្មាភាព ប្រមូលមកទុកក្នុងទីជាមួយគ្នា សូមទ្រង់ សោយនូវផលាផលមានរសឆ្ងាញ់ៗ។ នេះ ទឹកត្រជាក់សម្រាប់សោយ ដែលដងមកអំពី ជ្រោះភ្នំ បពិត្រមហារាជ បើទ្រង់សព្វព្រះទ័យ ទ្រង់ (ដង) អំពីទីនេះសោយចុះ។

[១០៧] (ព្រះរាជា...) អ្នកទាំងពីរជាមនុស្សខ្វាក់ មិនអាចឃើញ (អ្វី) ក្នុងព្រៃទេ ចុះ
នរណាប្រមូលនូវផលាផលមកជូនអ្នក អាហារដែល (បាន) ដោយប្រពៃនេះ ប្រាកដដល់ខ្ញុំ
ដូចជាអាហាររបស់មនុស្សមិនខ្វាក់។

[១០៨] (ទុក្ខលបណ្ឌិត...) សាមៈកំឡោះនៅក្មេង មិនខ្ពស់ មិនទាបពេក ជាមនុស្សមាន
រូបល្អគួរគយគន់ មានសក់វែងខ្មៅ ទាំងមានចុងទន់ល្ងន់។ សាមៈនោះឯង តែងស្វែង
រកផលាផល ជាអ្នកដងទឹក បានកាន់យកក្នុងទឹកអំពីទីនេះទៅកាន់ស្ទឹង ប្រហែលជិតមក
ដល់ហើយ។

[១០៩] (ព្រះបាទបិលយក្ខ...) សាមៈជាអ្នកបំរើអ្នក អ្នកនិយាយសំដៅកុមារឈ្មោះ
សាមៈណា ដែលមានរូបគួរគយគន់ សាមៈនោះ ខ្ញុំសម្លាប់ហើយ។ សាមៈដែលមានសក់វែង
ពណ៌ខ្មៅ ចុងទន់ល្ងន់ (ឥឡូវនេះ) ខ្ញុំសម្លាប់ដួលដេកលើសក់ទាំងនោះ ប្រឡាក់ហើយដោយ
ឈាម។

[១១០] (នាងបារិកា) បពិត្រទុក្ខល អ្នកប្រឹក្សាជាមួយនរណា ដែលបាននិយាយថា
ខ្ញុំសម្លាប់សាមៈហើយ លះដូងខ្ញុំញ៉ាំរចំប្រប់ **ព្រោះតួថា** សាមៈស្លាប់ហើយ។ ហ្វូង
ខ្ញុំញាប់ញ៉ាំ ហាក់ដូចត្រួយពោធិបាយខ្ចី ដែលមានខ្យល់ប៉ះទង្គិច **ព្រោះតួថា** សាមៈ
ស្លាប់ហើយ។

[១១១] (ទុក្ខលបណ្ឌិត...) ម្ចាស់នាងបារិកា នេះជាព្រះរាជា ជាជំនួយផែនការសី ព្រះអង្គ
បាញ់សាមៈដោយព្រួញ ក្បែរស្ទឹងមិត្តសម្មតៈ ដោយសេចក្តីក្រោធ យើងកុំចង់ឲ្យមាន
បាបដល់ព្រះអង្គឡើយ។

[១១២] (នាងបារិកា..) បុត្រដែលចិញ្ចឹមយើងងងឹតងងល់ក្នុងព្រៃ ជាបុត្រជាទីស្រឡាញ់
យើងរកបានដោយកម្រ ចិត្តមិនគប្បីវិជ្ជុលក្នុងបុរសអ្នកសម្លាប់កូនប្រុសតែមួយនោះ ដូចម្តេច
បាន។

[១១៣] (ទុក្ខលបណ្ឌិត...) បុត្រដែលចិញ្ចឹមយើងងងឹតងងល់ក្នុងព្រៃ ជាបុត្រជាទី
ស្រឡាញ់ យើងរកបានដោយកម្រ បណ្ឌិតទាំងឡាយ សរសើរសេចក្តីមិនក្រោធ ចំពោះបុរស
អ្នកសម្លាប់នូវបុត្រតែមួយនោះ។

[១១៤] (ព្រះបាទបិលយក្ខ...) អ្នកទាំងពីរ កុំគប្បីខ្សឹកខ្សួលខ្លាំងចំពោះខ្ញុំ អ្នកពោលថា
សាមៈ ខ្ញុំសម្លាប់ហើយ ខ្ញុំនឹងជាអ្នកធ្វើការងារចិញ្ចឹម (អ្នកទាំងពីរ) ក្នុងព្រៃធំៗ ព្រោះខ្ញុំជាអ្នក
ឈ្នាវក្នុងសិល្បៈ មានឈ្មោះល្បីល្បាញថា ជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវឆ្នាំមាំ ខ្ញុំនឹងធ្វើការងារចិញ្ចឹម
(អ្នក) ក្នុងព្រៃធំៗ ខ្ញុំនឹងធ្វើការងារស្វែងរកអំពារម្រឹគទាំងឡាយ ទាំងមើមឈើ ផ្លែឈើ ហើយ
ចិញ្ចឹម (អ្នក) ក្នុងព្រៃធំៗ

[១១៥] (ជនទាំងពីរ...) បពិត្រមហារាជ នេះមិនមែនជាទំនៀមទេ កិរិយាធ្វើនូវអំពើ (របស់ព្រះអង្គ) នេះ មិនសមគួរដល់យើងឡើយ ព្រះអង្គជាព្រះរាជារបស់យើង ។ សូមថ្វាយ បង្គំព្រះបាទរបស់ព្រះអង្គ។

[១១៦] (ព្រះរាជា...) បពិត្រអ្នកនេសាទ អ្នកពោលនូវធម៌ អ្នកធ្វើនូវសេចក្តីគោរព (ចំពោះខ្ញុំ) អ្នកទុកជាបិតារបស់ខ្ញុំ បពិត្រនាងបារិកា នាងទុកជាមាតារបស់ខ្ញុំ។

[១១៧] (ជនទាំងពីរ...) បពិត្រព្រះរាជា ជាធំក្នុងដែនកាសិ ទូលបង្គំសូមថ្វាយបង្គំ ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គ ទ្រង់ចំរើនក្នុងដែនកាសិ ទូលបង្គំសូមថ្វាយបង្គំព្រះអង្គ ទូលបង្គំ ទាំងឡាយ សូមប្រណម្យអញ្ជូលីចំពោះព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គនាំទូលបង្គំទៅដល់សាមៈ។ ទូលបង្គំទាំងឡាយ នឹងច្របាច់ជើង ស្លាបមុខល្អគួរមើលរបស់សាមៈនោះ ត្រៀមរង់ចាំ នូវសេចក្តីស្លាប់ប៉ុណ្ណោះ។

[១១៨] (ព្រះបាទបិលយក្ខ...) សាមៈ ដែលស្លាប់ហើយ ដួលដេកដូចជាព្រះចន្ទធ្លាក់មក លើប្រថពីក្នុងព្រៃណា ព្រៃនោះឯង ជាព្រៃស្រោងស្រីង សឹងដេរដាសដោយម្រឹគសាហាវ ប្រាកដដូចជាទីបំផុតនៃអាកាស។ សាមៈ ដែលស្លាប់ហើយ ដួលដេកដូចជាព្រះអាទិត្យ ធ្លាក់មកលើប្រថពីក្នុងព្រៃណា ព្រៃនោះឯង ជាព្រៃស្រោងស្រីង សឹងដេរដាសដោយ ម្រឹគសាហាវ ប្រាកដដូចជាទីបំផុតនៃអាកាស។ សាមៈដែលស្លាប់ហើយ ដួលដេកប្រឡាក់ ប្រឡូសដោយអាចម៍ដីនៅក្នុងព្រៃណា ព្រៃនោះឯង ជាព្រៃស្រោងស្រីង សឹងដេរដាសដោយ

ម្រឹគសាហាវ ប្រាកដដូចជាទីបំផុតនៃអាកាស។ សាមៈ ដែលស្លាប់ហើយ ដួលដេកនៅក្នុង
ព្រៃណា ព្រៃនោះឯង ជាព្រៃស្រោងស្រីង សឹងដេរដាសដោយម្រឹគសាហាវ ប្រាកដដូចជាទី
បំផុតនៃអាកាស (ព្រោះហេតុនោះ) អ្នកទាំងឡាយ ចូរនៅតែក្នុងអាស្រមនេះហើយ។

[១១៧] (ជនទាំងពីរ...) បើទុកណាជាទីនោះ (មានម្រឹគសាហាវ) រយពាន់ ម៉ឺនក្តី
ទូលបង្គំទាំងពីរនាក់ ឥតមានសេចក្តីកិតក៏យតិចតួច ព្រោះសត្វសាហាវទាំងឡាយ
ក្នុងព្រៃទេ។

[១២០] (អភិសម្ពុទ្ធភាថា...) គ្រានោះ ព្រះរាជា ជាធំក្នុងដែនកាសិ នាំជនខ្វាក់ (ទាំងពីរ)
ដឹកដៃទៅក្នុងព្រៃធំ ត្រង់កន្លែងដែលសាមៈស្លាប់។

[១២១] មាតាបិតាឃើញនូវសាមៈ ជាបុត្តដួលប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ដែល
គេបោះបង់ចោលក្នុងព្រៃធំ ហាក់ដូចព្រះចន្ទដែលធ្លាក់មកលើប្រថពី។ ឃើញនូវសាមៈ
ជាបុត្តដួលប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ដែលគេបោះបង់ចោលក្នុងព្រៃធំ ដូច
ព្រះអាទិត្យដែលធ្លាក់មកលើប្រថពី ឃើញនូវសាមៈជាបុត្ត ដួលប្រឡាក់ប្រឡូសដោយ
អាចម៍ដី ដែលគេបោះបង់ចោលក្នុងព្រៃធំ ក៏យំរៀបរាប់គួរឲ្យអាណិត។ ឃើញសាមៈ ជាបុត្ត
ដួលប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ហើយផ្តងដើមដៃ យំទង្គឹះខ្សឹកខ្សួលថា ហៃបាដំបំរើន
(ការស្លាប់នេះ) មានសភាពមិនគួរទេ។ ឱបាសាមៈ មានរូបល្អ គួរឲ្យក្រឡេកមើល បាឯង
ជាមនុស្សស្រវឹងខ្លាំង បានជាក្នុងកាលដែលដល់នូវមរណៈថ្ងៃនេះ អ្នកឥតនិយាយរកយើង

បន្តិចបន្តួចសោះ។ ឱបាសាមៈ មានរូបល្អ គួរឲ្យក្រឡេកមើល បាជាមនុស្សភ្លើតភ្លើនខ្លាំង
បានជាក្នុងកាលដែលដល់នូវមរណៈថ្ងៃនេះ អ្នកឥតនិយាយរកយើងបន្តិចបន្តួចសោះ។

ឱបាសាមៈ អ្នកមានរូបល្អ គួរឲ្យក្រឡេកមើល បាឯងខឹងខ្លាំង បានជាក្នុងកាលដែលដល់
នូវមរណៈក្នុងថ្ងៃនេះ អ្នកឥតនិយាយរកយើងបន្តិចបន្តួចសោះ។ ឱបាសាមៈ មានរូបល្អ

គួរឲ្យក្រឡេកមើល បាឯងដេកលក់ស៊ប់ បានជាក្នុងកាលដែលដល់នូវមរណៈក្នុងថ្ងៃនេះ

បាឥតនិយាយរកយើងបន្តិចបន្តួចសោះ។ ឱបាសាមៈ មានរូបល្អ គួរឲ្យក្រឡេកមើល បាជា

បុគ្គលតូចចិត្តខ្លាំង បានជាក្នុងកាលដែលដល់នូវមរណៈក្នុងថ្ងៃនេះ បាឥតនិយាយរកយើង

បន្តិចបន្តួចសោះ។ ឥឡូវនេះ នរណា នឹងរៀបចំជជា ដ៏សៅហ្មងប្រឡាក់ប្រឡូសដោយ

អាចម៍ដី ព្រោះសាមៈ ជាអ្នកបំរើយើងឯងតែឯងល់នេះ ធ្វើមរណកាលហើយ។ នរណា

នឹងកាន់អំបោសបោសអាស្រម ដើម្បីយើង ព្រោះសាមៈ ជាអ្នកបំរើយើងឯងតែឯងល់នេះ

ធ្វើមរណកាលហើយ។ ឥឡូវនេះ នរណានឹងផ្លុត (យើង) ដោយទឹកត្រជាក់ ទឹកក្តៅ

ព្រោះសាមៈ ជាអ្នកបំរើយើងឯងតែឯងល់នេះ ធ្វើមរណកាលហើយ។ ឥឡូវនេះ នរណា

នឹងឲ្យយើងបរិភោគមើមឈើ ផ្លែឈើ ព្រោះសាមៈ ជាអ្នកបំរើ យើងឯងតែឯងល់នេះ

ធ្វើមរណកាលហើយ។

[១២២] មាតាឃើញសាមៈជាបុត្ត ដួលប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ត្រូវសេចក្តី

សោកព្រោះកូន បៀតបៀនហើយ បានពោលនូវពាក្យសច្ចៈថា ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ

ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅដោយការពោល
សច្ចៈនុ៎ះ។ ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យ
ពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅ ដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ
ជាអ្នកពោលនូវពាក្យសត្យដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅដោយ
ការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ សាមៈនេះ ជាអ្នកបំរើមាតា និងបិតា ដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យពិសរបស់
សាមៈ សាបរលាបទៅ ដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ សាមៈនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកោតក្រែង
នូវបុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល ដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅដោយ
ការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ សាមៈនេះ ជាទីស្រឡាញ់ដោយវិសេសរបស់ខ្ញុំជាងជីវិត ដោយសច្ចៈ
ណា សូមឱ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ បុណ្យណានីមួយ
ដែលខ្ញុំផង ដែលបិតារបស់អ្នកផង បានធ្វើហើយ ដោយកុសលទាំងអស់នោះ សូមឱ្យពិស
របស់សាមៈ សាបរលាបទៅ។

[១២៣] បិតាឃើញសាមៈជាបុត្ត ដួលប្រឡាក់ប្រឡូសដោយអាចម៍ដី ត្រូវសេចក្តីសោក
ព្រោះកូនបៀតបៀនហើយ បានពោលនូវពាក្យសច្ចៈថា ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ ជាអ្នក
ប្រព្រឹត្តធម៌ ដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅដោយការពោល
សច្ចៈនុ៎ះ។ ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ ជាអ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ដ៏ប្រសើរ ដោយសច្ចៈណា សូមឱ្យពិស
របស់សាមៈ សាបរលាបទៅដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ ជាអ្នក

ពោលនូវពាក្យសត្យ ដោយពាក្យសច្ចៈណា សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅ
ដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ ក្នុងកាលមុន សាមៈនេះ ជាអ្នកចិញ្ចឹមមាតា និងបិតា ដោយ
សច្ចៈណា **សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ** សាបរលាបទៅ ដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ សាមៈនេះ
ជាអ្នកប្រព្រឹត្តកោតក្រែងនូវបុគ្គលជាធំក្នុងត្រកូល ដោយសច្ចៈណា **សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ**
សាបរលាបទៅ ដោយការពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ សាមៈនេះ ជាបុគ្គលជាទីស្រឡាញ់ដោយវិសេស
របស់ខ្ញុំជាងជីវិត ដោយសច្ចៈណា **សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ** សាបរលាបទៅ ដោយការ
ពោលសច្ចៈនុ៎ះ។ បុណ្យណានីមួយ ដែលខ្ញុំផង ដែលមាតារបស់អ្នកផង បានធ្វើហើយ
ដោយកុសលទាំងអស់នោះ សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅ។

[១២២] ទេវតានោះ បាត់អំពីភ្នំគន្ធមាទន៍ **បាន**ពោលនូវពាក្យសច្ចៈនេះ ដោយសេចក្តី
អនុគ្រោះសាមៈថា ខ្ញុំ**នៅ**អាស្រ័យលើភ្នំគន្ធមាទន៍ អស់កាលជាយូរអង្វែងហើយ ឥតមាន
នរណាដទៃ ដែលជាទីស្រលាញ់ ដោយវិសេសរបស់ខ្ញុំជាងសាមៈទេ ដោយការពោល
សច្ចៈនុ៎ះ សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅ។ នៅភ្នំគន្ធមាទន៍ សព្វព្រៃព្រឹក្សាទាំងឡាយ
សុទ្ធសឹងមានក្លិនក្រអូប ដោយការពោលសច្ចៈនេះ សូមឲ្យពិសរបស់សាមៈ សាបរលាបទៅ។
កាលបើជនទាំងនោះ កំពុងចរចារៀបរាប់នូវពាក្យប្រកបដោយសេចក្តីករុណា មាន
ប្រមាណច្រើន សាមៈ ជាមនុស្សកំឡោះ មានរូបល្អគួរឲ្យរមិលមើល ក៏ក្រោកឡើងភ្លាម។

[១២៥] (មហាសត្វ...) ខ្ញុំឈ្មោះសាមៈ សេចក្តីបំរើន ចូរមានដល់លោកទាំងឡាយ
ខ្ញុំក្រោកឡើងដោយសួស្តីហើយ សូមលោកទាំងឡាយកុំខ្សឹកខ្សួលខ្លាំងឡើយ សូម
លោកទាំងឡាយចរចាចំពោះខ្ញុំដោយពាក្យពីរោះ។

[១២៦] បពិត្រមហារាជ ព្រះរាជដំណើររបស់ព្រះអង្គមកល្អហើយ ទ្រង់យាងមកមិន
អាក្រក់ទេ ព្រះអង្គជាធំទ្រង់យាងមកដល់ហើយ វត្តណាមានក្នុងទីនេះ សូមទ្រង់មាន
ព្រះបន្ទូល។ បពិត្រមហារាជ ផលាផល មានផ្ទៃទន្ធាប់ មៈប៉ែន ស្រគំ សឹងមានរសផ្អែមដូច
ទឹកឃ្មុំ ទូលបង្គំជាខ្ញុំប្រមូលមកទុកក្នុងទីជាមួយគ្នា សូមទ្រង់សោយនូវផលាផលដែលមាន
រសឆ្ងាញ់ៗ។ បពិត្រមហារាជ ទឹកសម្រាប់សោយដ៏ត្រជាក់ ទូលបង្គំជាខ្ញុំបាននាំមកអំពី
ជ្រោះភ្នំ បើព្រះអង្គមានសេចក្តីត្រូវការ សូមទ្រង់ដងអំពីទីនោះសោយចុះ។

[១២៧] (ព្រះបាទបិលយក្ខ...) ខ្ញុំវង្វេង ភ័ន្តកាំងស្មារតី ងងឹតងងល់សព្វទិសានុទិស
ព្រោះបានឃើញសាមៈនោះធ្វើមរណកាលហើយ ម្នាលសាមៈ អ្នកដូចម្តេច ក៏រស់ឡើងវិញ។

[១២៨] (មហាសត្វ...) បពិត្រមហារាជ (សត្វលោក) តែងសំគាល់នូវបុរសដែលមាន
វេទនាធ្ងន់ តែនៅរស់ ឬមានសេចក្តីត្រិះរិះក្នុងចិត្ត ធ្លាក់ចុះក្នុងភវង្គ ដែលនៅរស់ថា ស្លាប់។
បពិត្រមហារាជ ម្យ៉ាងទៀត (សត្វលោក) តែងសំគាល់នូវបុរសដែលមានវេទនាធ្ងន់ តែនៅរស់
ឬចូលនិរោធនៅរស់នោះ ថាស្លាប់ហើយ។

[១២៧] សត្វណា តែងចិញ្ចឹមនូវមាតា និងបិតាដោយធម៌ ទេវតាទាំងឡាយ តែងរក្សា
នូវសត្វ អ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតានោះ។ សត្វណា តែងចិញ្ចឹមមាតា និងបិតាដោយធម៌ បណ្ឌិត
ទាំងឡាយក្នុងលោកនេះឯង តែងសរសើរនូវសត្វនោះ **សត្វនោះ** លុះលះបង់លោកនេះទៅ
រមែងរីករាយក្នុងស្ថានសួគ៌។

[១៣០] (ព្រះបាទបិលយក្ខ...) ខ្ញុំរឹងរិតតែវង្វេង ភ័ន្តកាំងស្មារតី ងងឹតងងល់សព្វ
ទិសានុទិស ម្នាលសាមៈ ខ្ញុំសូមយកអ្នកជាទីពឹង អ្នកចូរជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំ។

[១៣១] (មហាសត្ត...) បពិត្រមហារាជជាក្សត្រ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌ចំពោះមាតា
និងបិតា បពិត្រព្រះរាជា លុះព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់
ឋានសួគ៌។ បពិត្រមហារាជជាក្សត្រ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌ចំពោះបុត្ត និងភរិយា បពិត្រ
ព្រះរាជា លុះព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់**ឋានសួគ៌**។ បពិត្រ
មហារាជជាក្សត្រ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌ចំពោះមិត្ត និងអាមាត្យទាំងឡាយ បពិត្រព្រះរាជា
លុះព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់**ឋានសួគ៌**។ បពិត្រមហារាជ
សូមព្រះ**អង្គប្រព្រឹត្ត**ធម៌ចំពោះសត្វពាហនៈ និងពល បពិត្រព្រះរាជា លុះព្រះអង្គ
បានប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់**ឋានសួគ៌**។ **បពិត្រមហារាជ** សូមព្រះអង្គ
ប្រព្រឹត្តធម៌ ចំពោះស្រុក និងនិគមទាំងឡាយ បពិត្រព្រះរាជា លុះព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្ត
ធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់**ឋានសួគ៌**។ បពិត្រមហារាជ សូមព្រះ**អង្គប្រព្រឹត្ត**ធម៌

ចំពោះអ្នកដែន និងអ្នកជនបទទាំងឡាយ បពិត្រព្រះរាជា លុះព្រះអង្គបានប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុង
លោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់ឋានសួគ៌។ បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌ចំពោះ
សមណៈ និងព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះរាជា លុះទ្រង់បានប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោក
នេះហើយ នឹងទៅកាន់ឋានសួគ៌។ បពិត្រមហារាជជាក្សត្រ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌
ចំពោះម្រឹគ និងបក្សី បពិត្រព្រះរាជា លុះទ្រង់ប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់
ឋានសួគ៌។ បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌ ធម៌ដែលប្រព្រឹត្តល្អហើយ តែងនាំ
មកនូវសុខ បពិត្រព្រះរាជា លុះទ្រង់ប្រព្រឹត្តធម៌ក្នុងលោកនេះហើយ នឹងទៅកាន់ឋានសួគ៌។
បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គប្រព្រឹត្តធម៌ (ព្រោះ) ទេវតា ឥន្ទ ព្រហ្ម ដែលបានដល់នូវឋានសួគ៌
ក៏ព្រោះធម៌ដែលខ្លួនប្រព្រឹត្តល្អហើយ បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គកុំប្រហែសធ្វេសនឹង
ធម៌ឡើយ។

ចប់ សុវណ្ណសាមជាតក ទី៣។

នេមិរាជជាតក ទី៤

[១៣២] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ក្នុងកាលដែលព្រះបាទនេមិជាបណ្ឌិត អ្នកត្រូវការដោយ
កុសស ជាព្រះរាជាអ្នកទូន្មាននូវសត្រូវ ទ្រង់តែងឲ្យទានដល់ជនអ្នកនៅក្នុងដែនវិទេហៈ
ទាំងឡាយគ្រប់គ្នា គ្រានោះ (មនុស្ស និងទេវតាទាំងឡាយ តែងសរសើរថា) ឱអស្ចារ្យណាស់
អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងពិចារណា កើតឡើងក្នុងលោកហើយ។ កាល

ព្រះរាជាអង្គនោះ ទ្រង់ឲ្យទាននោះ សេចក្តីត្រិះរិះកើតឡើងថា ទានក្តី ព្រហ្មចរិយៈក្តី កុសល
ណាហ្ន៎មានផលច្រើនជាង។

[១៣៣] ទេវរាជឈ្មោះមយវៈ ជាទេវកុញ្ញរ ជាសហស្សនេត្រ បានជ្រាបព្រះតម្រិះ
របស់ព្រះរាជានោះហើយ មកប្រាកដ (ក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះរាជា) ក៏ចាត់បង្គំនូវងងឹត
ដោយវណ្ណៈ។ ព្រះបាទនេមិរាជជាធំជាងមនុស្ស ទ្រង់ព្រឺព្រះលោមា បានសួរទេវរាជឈ្មោះ
វាសវៈថា អ្នកជាទេវតា ឬជាគន្ធា ឬក៏ជាសក្តិៈបុរិស្ថិ្តទេ។ រស្មីប្រាកដដូច្នោះ ខ្ញុំពុំដែលឃើញ
ទាំងមិនធ្លាប់ឮឡើយ បពិត្រអ្នកដ៏ចំរើន អ្នកចូរច្រាប់ខ្ញុំ ធ្វើម្តេចយើងស្គាល់អ្នកបាន។ ទេវរាជ
ឈ្មោះវាសវៈជ្រាបថា ព្រះបាទនេមិ ព្រឺព្រះលោមាហើយ ទើបឆ្លើយថា ខ្ញុំជាព្រះឥន្ទ្រ
ជាធំជាងទេវតា មកកាន់សំណាក់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងមនុស្ស ទ្រង់កុំព្រឺព្រះ
លោមាឡើយ ព្រះអង្គមានសេចក្តីប្រាថ្នា ដើម្បីសួរនូវប្រស្នាណា សូមទ្រង់សួរចុះ។ ចំណែក
ព្រះបាទនេមិរាជអង្គនោះ លុះព្រះឥន្ទ្រាធិរាជធ្វើឱកាសហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់សួរនូវទេវរាជ
ឈ្មោះវាសវៈថា បពិត្រទេវរាជជាឥស្សរៈជាងសព្វសត្វទាំងឡាយ ខ្ញុំសូមសួរព្រះអង្គថា
ទានក្តី ព្រហ្មចរិយៈក្តី កុសលណាមានផលច្រើនជាង។ ព្រះវាសវៈនោះ ដែលព្រះបាទនេមិ
ជានរទេពសួរហើយ ក៏ឆ្លើយតបព្រះបាទនេមិវិញ ព្រះវាសវៈនោះ ប្រាប់នូវផលនៃ
ព្រហ្មចរិយៈ បានទូលព្រះបាទនេមិ ដែលមិនជ្រាបថា បុគ្គលកើតក្នុងត្រកូលក្សត្រដោយ
ព្រហ្មចរិយៈថោកទាប [១.២.៣. តាមសេចក្តីយល់របស់សក្តិទេវរាជពោលតាម

ពាហិរសាសនាថា សីលដែលគ្រាន់តែរៀរចាកមេដុន ហៅថា ព្រហ្មចរិយៈថោកទាប អាច
ញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យទៅកើតក្នុងត្រកូលក្សត្រ។ ឧបចារជ្ឈាន ហៅថា ព្រហ្មចរិយៈជាកណ្តាល
អាចញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យទៅកើតជាទេវតា។ សមាបត្តិប្រាំបី ហៅថា ព្រហ្មចរិយៈខ្ពង់ខ្ពស់
អាចញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យទៅកើតក្នុងព្រហ្មលោក។ ពួកពាហិរសាសនាសំដៅយកព្រហ្មលោកនោះ
ថាជានិព្វាន។ ពុទ្ធសាសនាថា ព្រហ្មចរិយៈរបស់ភិក្ខុ ដែលមានសីលបរិសុទ្ធ តែប្រាថ្នាយក
ទេពនិកាយណាមួយ ចាត់ជាព្រហ្មចរិយៈថោកទាប សមាបត្តិប្រាំបី ចាត់ជាព្រហ្មចរិយៈ
កណ្តាល អរហត្តមគ្គ ចាត់ជាព្រហ្មចរិយៈខ្ពង់ខ្ពស់។ ដល់នូវភាពជាទេវតាដោយព្រហ្មចរិយៈ
ជាកណ្តាល [២] បរិសុទ្ធស្អាតដោយព្រហ្មចរិយៈខ្ពង់ខ្ពស់ [៣]។ ពួកអ្នកបួស ប្រព្រឹត្តតបៈ
ទាំងឡាយ ទៅកើតក្នុងពួកព្រហ្មណា ពួកព្រហ្មទាំងនុំ៖ បុគ្គលអ្នកប្រកបក្នុងការសូម
ណាមួយ មិនងាយបានសោះទេ។

[១៣២] ព្រះបាទទុទីបៈ ១ ព្រះបាទសាគរៈ ១ ព្រះបាទសេលៈ ១ ព្រះបាទមុចលិន្ទ ១
ព្រះបាទភតិរសៈ ១ ព្រះបាទឧសិន្ទរៈ ១ ព្រះបាទអត្តកៈ ១ ព្រះបាទអស្សកៈ ១ ព្រះបាទ
បុប្ផនៈ ១។ ព្រះរាជាទាំងឡាយអង្គនេះក្តី ព្រះរាជាទាំងឡាយដទៃក្តី ពួកក្សត្រ
ពួកព្រាហ្មណ៍ជាច្រើនក្តី ដែលបូជានូវគ្រឿងយ័ញ្ញយ៉ាងច្រើន មិនប្រព្រឹត្តកន្លងនូវបេតភាព
(កាមាវចរភូមិ) ឡើយ។

[១៣៥] ជនទាំងឡាយណា មិនមានគូ ជាបុគ្គលម្នាក់ឯង រមែងមិនត្រេកអរ (ត្រេកអរ តែក្នុងការនៅប្រឡូកប្រឡំដោយពួក) ជនទាំងឡាយណា មិនមានបីតិ ដែលកើតអំពីវិវេកទេ ជនទាំងឡាយនោះ ទុកជាមានភោគៈស្មើដោយព្រះឥន្ទ្រ ក៏ដោយចុះ ជនទាំងឡាយនោះ ក៏ឈ្មោះថាជាបុគ្គលកំសត់ មានសេចក្តីសុខព្រោះកិរិយាអាស្រ័យនូវបុគ្គលដទៃដោយពិត។

[១៣៦] ឥសី ៧ អង្គនេះ គឺឥសីឈ្មោះយាមហនុ ១ សោមយាគៈ ១ មនោជវៈ ១ សមុទ្ធៈ ១ មាយៈ ១ ភរតៈ ១ ឥសីឈ្មោះកាលបុរក្ខិតៈ ១ និងឥសីទាំងឡាយ ២ អង្គ គឺឥសី ឈ្មោះអង្គីរសៈ ១ កស្សបៈ ១ កីសវច្ឆៈ ១ អកន្តិ ១ ជាអនាគារបុគ្គល មានតបៈធម៌ បានកន្លង (កាមាវចរភូមិ) ដោយពិត។

[១៣៧] នៅប្រទេសហិមវន្តខាងជើង មានស្ទឹងឈ្មោះសីទា មានជម្រៅដ៏ជ្រៅ អ្នកផង ឆ្លងបានដោយកម្រ (ទាំងពីរខាងឆ្នេរស្ទឹងនោះ) មានភ្នំមាស ពណ៌ដូចភ្លើងខៀវ រុងរឿងសព្វ ៗ កាល។ (ទៀបឆ្នេរនៃស្ទឹងនោះ) សឹងមានដើមក្រឹស្នាលូតលាស់ទង្គំទង្គោល មានទាំង រុក្ខជាតិផ្សេងៗ មានគុម្ពលូតលាស់ (អំពីជើងបព៌ត) ក្នុងកាលមុន មានពួកឥសីចាស់ៗ មួយម៉ឺនអង្គ នៅក្នុងទីនោះឯង។ ខ្ញុំជាបុគ្គលប្រសើរដោយការឲ្យ និងការប្រព្រឹត្តិវត្ថុ ដោយ ការសង្រួម និងការទូន្មាន (នូវឥន្ទ្រិយ) ហើយប្រព្រឹត្តិ (ម្នាក់ឯង) លះបង់ (ពួក) ជាអ្នកមាន ចិត្តតាំងមាំ។ ខ្ញុំមិនរិះគន់នូវជនអ្នកមានជាតិទាប និងមានជាតិខ្ពស់ នមស្ការចំពោះជន អ្នកមានចិត្តត្រង់ មិនមានកំណត់កាលវេលាឡើយ ព្រោះថា សត្វទាំងឡាយមានកម្មជា

ដៅពង្សៗ វណ្ណ **[សំដៅយក ពួកក្សត្រិយ៍ ព្រាហ្មណ៍ វេស្សៈ និងសូទ្រៈ]** ទាំងអស់
អ្នកមិនតាំងនៅក្នុងធម៌ រមែងធ្លាក់ចុះក្នុងនរក ជាខាងក្រោម វណ្ណៈទាំងអស់ បានប្រព្រឹត្តធម៌
ដ៏ឧត្តមហើយ រមែងបរិសុទ្ធ។

[១៣៨] មយវទេវរាជ សុដម្បតិ ទ្រង់ពោលពាក្យនេះ ទ្រង់ប្រៀនប្រដៅព្រះបាទនេមិ
ជាជំក្នុងដែនវិទេហៈ រួចហើយទ្រង់ចៀសចេញទៅកាន់ពួកទេវតាក្នុងឋានសួគ៌។

[១៣៩] (ព្រះឥន្ទ្រ...) ម្ចាស់អ្នកទាំងឡាយដ៏ចំរើន អ្នកទាំងឡាយទាំងប៉ុន្មានដែលបាន
មកប្រជុំគ្នាហើយក្នុងទីនេះ ចូរចាំស្តាប់នូវគុណខ្ពស់ និងទាប **[សក្កទេវរាជ សំដៅយកសីល
ថាជាគុណខ្ពស់ ទានជាគុណទាប។ អដ្ឋកថា]** មានប្រមាណច្រើននេះ របស់មនុស្ស
ទាំងឡាយអ្នកប្រកបដោយធម៌។ ដូចជាព្រះបាទនេមិអង្គនេះ ជាបណ្ឌិត ជាអ្នកត្រូវការ
ដោយកុសល ជាព្រះរាជាទូន្មាននូវសត្រូវ បានឲ្យទានដល់អ្នកដែនវិទេហៈទាំងឡាយគ្រប់ៗ
គ្នា។ កាលដែលព្រះរាជាអង្គនោះ កំពុងឲ្យនូវទាននោះ សេចក្តីត្រិះរិះកើតឡើងថា ទានក្តី
ព្រហ្មចរិយៈក្តី កុសលណា មានផលច្រើនជាង។

[១៤០] (មហាជន...) ឱហ្ន៎ សេចក្តីព្រឺរោម មិនធ្លាប់កើតមាន ក៏កើតឡើយហើយ
ក្នុងលោក រថទិព្វកើតប្រាកដហើយ ដល់ព្រះបាទវិទេហៈមានយស។

[១៤១] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) មាតលិទេវបុត្រ **អ្នក**មានប្ញទ្ធិច្រើន ជាទេវសារថី បានអញ្ជើញ
ព្រះបាទវិទេហៈ អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុងមិចិលាថា បពិត្រព្រះរាជាដ៏ប្រសើរជាម្ចាស់នៃទិស

សូមព្រះអង្គយាងមក ទ្រង់ស្តេចឡើងកាន់រថនេះ ដ្បិតទេវតាទាំងឡាយ នៅឋានតាវត្តីង្ស
ព្រមទាំងព្រះឥន្ទ្រ ចង់ឃើញព្រះអង្គ ព្រោះទេវតាទាំងឡាយនោះ តែងរលឹក (ព្រះអង្គ)
កំពុងនៅប្រជុំក្នុងធម្មសភាឈ្មោះសុធម្មា។

[១៤២] លំដាប់នោះ ព្រះបាទវិទេហៈ អ្នកគ្រប់គ្រងក្រុងមិថិលា ទ្រង់ម្នីម្នាក្រោក
ចាកអាសនៈ បែរព្រះកក្រដៅឡើងកាន់រថ។ មាតលិទេវបុត្រ ទូលសួរព្រះបាទនេមិរាជនុ៎ះ
ដែលស្តេចឡើងកាន់រថទិព្វហើយ ដូច្នោះថា បពិត្រព្រះរាជាដ៏ប្រសើរជាម្ចាស់នៃទិស ទូលបង្គំ
ជាខ្ញុំនាំព្រះអង្គទៅតាមផ្លូវណា តាមផ្លូវដែលសត្វមានបាបកម្ម ឬតាមផ្លូវដែលសត្វ
មានបុញ្ញកម្ម។

[១៤៣] (ព្រះបាទនេមិ...) ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី អ្នកចូរនាំខ្ញុំទៅតាមផ្លូវទាំងពីរ
គឺផ្លូវដែលសត្វមានបាបកម្មផង ផ្លូវដែលសត្វមានបុញ្ញកម្មផង។

[១៤៤] (មាតលិ...) បពិត្រព្រះរាជាដ៏ប្រសើរ ជាម្ចាស់នៃទិស ទូលបង្គំជាខ្ញុំនាំព្រះ
អង្គទៅតាមផ្លូវណាមុន តាមផ្លូវដែលសត្វមានបាបកម្មមុនឬ ឬតាមផ្លូវដែលសត្វមាន
បុញ្ញកម្មមុន។

[១៤៥] (ព្រះបាទនេមិ...) ខ្ញុំចង់ឃើញនរកជាទីនៅនៃសត្វអ្នកមានបាបកម្មទាំងឡាយ
ខ្ញុំចង់ឃើញឋាននៃសត្វអ្នកមានកម្មលាមក និងគតិនៃសត្វទ្រុស្តសីលទាំងឡាយមុន។

[១៤៦] (អភិសម្ពុទ្ធភាសា) មាតលិទេវសារថី បង្ហាញព្រះរាជានូវស្ទឹងឈ្មោះវេតរណី ដែលសត្វធ្ងន់បានដោយកម្រ ប្រកបព្រមដោយទឹកផ្សាប្រៃកំពុងពុះ ក្តៅដូចអណ្តាតភ្លើង។

[១៤៧] ព្រះបាទនេមិ ទ្រង់ឃើញសត្វកំពុងធ្លាក់ទៅក្នុងស្ទឹងវេតរណី ជាទីធ្ងន់ឡើង បានដោយកម្រក្រៃលែង ហើយត្រាស់សួរ មាតលិទេវសារថីថា ម្ចាស់ទេវបុត្រអ្នកបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ (សត្វកំពុងធ្លាក់ទៅក្នុងស្ទឹងវេតរណី) ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក សត្វទាំងឡាយនេះធ្លាក់ទៅកាន់ស្ទឹងវេតរណី តើពួកសត្វនេះ បានធ្វើបាបកម្មអ្វី។

[១៤៨] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិសួរហើយ ក៏ព្យាករផលនៃបាបកម្ម ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ពួកសត្វណា មានកំឡាំង មានធម៌ដ៏លាមក បៀតបៀនប្រទេចផ្តាសានូវពួកសត្វដែលមានកំឡាំងខ្សោយ ក្នុងដីវលោក ពួកសត្វមានកម្មលាមកនោះ រមែងរងបាប ពួកសត្វទាំងនោះឯង តែងធ្លាក់ ទៅកាន់ស្ទឹងវេតរណី។

[១៤៩] (ព្រះបាទនេមិ...) ពួកឆ្កែព្រៃសម្បុរក្រហម និងពពាល ពួកត្នាត ពួកក្អែក ជា សត្វគួរខ្លាច តែងទំពាស៊ី (សត្វនរកដែលវាប្រទះឃើញ) ម្ចាស់ទេវបុត្រអ្នកបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំ ព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ហ្នឹងក្អែកតែងជញ្ជាំងស៊ីនូវសត្វទាំងឡាយនេះ តើសត្វទាំងឡាយនេះ បានធ្វើបាបដូចម្តេច។

[១៥០] មាតិកាទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃកម្មដែលខ្លួន
ដឹង ទូលព្រះរាជាដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា សត្វទាំងឡាយណានីមួយ មានសេចក្តីកំណាញ់
កំណាញ់ស្វិតស្វាញ មានធម៌លាមកពេក ជាអ្នកជេរប្រទេច បៀតបៀនប្រទូស្តសមណ
ព្រាហ្មណ៍ សត្វអ្នកមានអំពើលាមកទាំងនោះ រមែងរងបាប ទើបហ្វូងក្អែកដៃញែងស៊ីសត្វទាំង
ឡាយនោះ។

[១៥១] (ព្រះរាជា...) សត្វនរកទាំងឡាយ មានសរីរៈនេះសន្ទោសន្ទៅ ដើរលើផែនដី
ដែក ថែមទាំងនាយនិរយបាលសំពង់ដោយដំបងដែកទាំងឡាយ ដែលភ្លើងនេះ ម្ចាស់
ទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតិកាទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកជនដែលនាយ
និរយបាលវាយដោយដំបង ដួលដេកនេះ តើពួកសត្វទាំងនេះ បានធ្វើបាបដូចម្តេច។

[១៥២] មាតិកាទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលបាបកម្ម
ដែលខ្លួនដឹង ទូលព្រះរាជាដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយ មានបាបធម៌ពេញបន្ទុក
បៀតបៀនប្រទេចផ្កាសារូបុរសស្រ្តីដែលឥតបាបធម៌ក្នុងជីវលោក ឈ្មោះថាអ្នកមាន
បាបធម៌ពេញបន្ទុក ជនអ្នកមានកម្មលាមកទាំងនោះ រមែងរងបាប ជនទាំងឡាយនោះ
ឯងហើយ ដែលនាយនិរយបាលបៀតបៀនដោយដំបង ដួលដេកនៅ។

[១៥៣] (ព្រះរាជា...) ពួកសត្វនរកដទៃមានខ្លួននេះជុំវិញ កំពុងទូញយំ (ធ្លាក់ទៅ) កាន់
រណ្តៅរងកំភ្លើងហើយចូរ ម្ចាស់ទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតិកា

ទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក សត្វទាំងឡាយដែលធ្លាក់ទៅកាន់រណ្តៅរងើកភ្លើង ហើយថ្ងៃ តើពួកសត្វ

ទាំងឡាយនេះ បានធ្វើបាបដូចម្តេច។

[១៥៤] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាប កម្មដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជាដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណានីមួយ ពោល អាងសាក្សី (កោង) ក្នុងហេតុនៃទ្រព្យរបស់ប្រជុំជន ហើយញ៉ាំងទ្រព្យជាបំណុលនោះឲ្យ វិនាស បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន ជនទាំងឡាយនោះ ញ៉ាំងពួកជនឲ្យវិនាសហើយ ជនទាំងឡាយអ្នកមានកម្មដ៏លាមកនោះ រមែងរងបាប ទើបជនទាំងឡាយនោះឯង (ធ្លាក់ទៅ) កាន់រណ្តៅរងើកភ្លើង ហើយថ្ងៃដូច្នោះ។

[១៥៥] (ព្រះរាជា) ខ្លះទង់ដែងធំ មានភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅ រន្ទាលប្រាលឆ្កៅ ប្រាកដ ជាក់ស្តែង ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួក សត្វទាំងនេះ (មានក្បាលសំយុងចុះ) ធ្លាក់ទៅកាន់ខ្លះពេញដោយទឹកទង់ដែង តើពួកសត្វ ទាំងនេះធ្វើបាបដូចម្តេច។

[១៥៦] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ទាំងឡាយដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណា មានធម៌ដ៏លាមកពេក បៀតបៀនប្រទេចផ្កាសានូវសមណៈ ឬព្រាហ្មណ៍ អ្នកមានសីល

ជនអ្នកមានកម្មវិធីលាមកទាំងឡាយនោះ តែងរងនូវបាប ជនទាំងនោះ (មានក្បាល
សំយុងចុះ) ធ្លាក់ទៅកាន់ខ្លះ **ពេញដោយទឹកទង់ដែង**។

[១៥៧] (ព្រះរាជា...) ពួកនាយនិរយបាល ត្របែងកនៃសត្វនរក ហើយកាប់ពន្លះ
បោះទៅក្នុងទឹកក្តៅ ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី
ខ្ញុំសួរអ្នក ចុះពួកសត្វដែលមានក្បាលដាច់ ហើយដេកនៅនេះ តើសត្វពួកនេះ បានធ្វើបាប
ដូចម្តេច។

[១៥៨] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម
ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែល**មិនទ្រង់**ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណា
ក្នុងជីវលោក មានបាបធម៌ពេញបន្ទុក តែងចាប់បៀតបៀននូវសត្វស្លាបទាំងឡាយ បពិត្រ
ព្រះអង្គជាធំជាងជន ជនទាំងឡាយនោះ បៀតបៀនហើយ**នូវ**សត្វស្លាប ពួកជន
អ្នកមានកម្មលាមកនោះ រមែងរងនូវបាប ជនទាំងឡាយនោះ មានក្បាលដាច់ហើយ
ដេក**នៅ**ដូច្នោះ។

[១៥៩] (ព្រះរាជា...) ស្ទឹងនេះ មានទឹកច្រើន មានប្រាំងមិនជ្រៅ មានកំពង់ល្អ រាបទាប
ហូរទៅ សត្វដែលមានសេចក្តីស្រេកឃ្លានគ្របសង្កត់ហើយតែងផឹក ស្រាប់តែទឹកដែល
សត្វទាំងឡាយនោះផឹកហើយ ក្លាយទៅជាអង្កាម ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំ

ព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ចុះទឹកដែលសត្វទាំងឡាយនោះផឹកហើយ ក្លាយទៅជាអង្កាមវិញ តើពួកសត្វទាំងនេះ បានធ្វើនូវបាបដូចម្តេច។

[១៦០] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា។ ជនទាំងឡាយណា អ្នកមាន កិច្ចការមិនបរិសុទ្ធ លាយនូវស្រូវសុទ្ធដោយអង្កាម ឲ្យដល់អ្នកទិញ បានជាទឹកដែលជន ទាំងឡាយនោះកំពុងមានសេចក្តីក្តៅបៀតបៀន មានសេចក្តីស្រែកឃ្លានគ្របសង្កត់ហើយ ផឹកទៅក្លាយជាអង្កាមវិញ។

[១៦១] (ព្រះរាជា...) នាយនិរយបាលទាំងឡាយ ចាក់នូវសរីរៈទាំងពីរខាងនៃសត្វនរក ដែលកំពុងកន្ទក់កន្ទេញ ដោយព្រួញទាំងឡាយក៏មាន ដោយលំពែងទាំងឡាយក៏មាន ដោយលំពែងស្នែងក្របីទាំងឡាយក៏មាន ម្ចាស់ទេពបម្រើ សេចក្តីភ័យមានដល់ខ្ញុំ ព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកជនដែលនាយនិរយបាល បៀតបៀន ហើយដោយលំពែង ដេកនៅដូច្នោះ តើពួកសត្វទាំងនេះ បានធ្វើនូវបាបដូចម្តេច។

[១៦២] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ទាំងឡាយដែលខ្លួនដឹង ហើយទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា។ ជនទាំងឡាយណា ក្នុងជីវលោក ជាអ្នកមានកម្មមិនល្អ លួចយកស្រូវ ទ្រព្យ ប្រាក់ មាស ទាំងសត្វចិញ្ចឹម ពពែ ចៀម និងក្របី ដែលគេមិនឲ្យ ហើយធ្វើនូវការចិញ្ចឹមជីវិត ជនអ្នកមានកម្មដ៏លាមកទាំងនោះ

រមែងរងនូវបាប ទើបពួកជនទាំងនោះ ត្រូវនាយនិរយបាលបៀតបៀនហើយ ដោយលំពែង
ដេកនៅដូច្នោះ។

[១៦៣] (ព្រះរាជា...) ហេតុអ្វី សត្វនរកទាំងឡាយនេះ មួយពួកត្រូវនាយនិរយបាល
ចងកអូស ពួកដទៃត្រូវនាយនិរយបាលចិញ្ច្រាំ ពួកដទៃទៀតត្រូវនាយនិរយបាលធ្វើឲ្យខ្ទេចខ្ទី
ដួលដេកនៅ ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក
ជនទាំងឡាយដែលនាយនិរយបាលធ្វើឲ្យខ្ទេចខ្ទី ហើយដួលដេកនៅ តើពួកជនទាំងនោះ
បានធ្វើនូវបាបដូចម្តេច។

[១៦៤] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម
ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណា ជាអ្នក
សម្លាប់ទ្រាយ សម្លាប់ជ្រូក សម្លាប់ត្រី សម្លាប់សត្វចិញ្ចឹម គឺក្របី ពពែ និងចៀម ហើយដាក់
លក់ព្រះរាជផ្សារលក់សាច់ ជនអ្នកមានកម្មអាក្រក់ទាំងនោះ តែងរងបាប បានជាជនទាំងនោះ
ត្រូវនាយនិរយបាលធ្វើខ្ទេចខ្ទី ហើយដេកនៅ។

[១៦៥] (ព្រះរាជា...) អន្លង់នេះ ពេញពោរ ដោយមូត្រ និងករីស មានក្លិនអាក្រក់
មិនស្អាត ស្អុយផ្សាយទៅ ពួកជនអ្នកមានសេចក្តីស្រែកឃ្លានគ្របសង្កត់ហើយ ស៊ី (នូវមូត្រ
និងករីសនេះ) ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក
ពួកជនអ្នកបរិភោគនូវមូត្រ និងករីសនេះ តើពួកជនទាំងនេះ បានធ្វើនូវបាបដូចម្តេច។

[១៦៦] មាតិកាទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណានីមួយ ជាអ្នកបង្កសេចក្តីទុក្ខ អ្នកបៀតបៀនមិត្តសំឡាញ់ អ្នកតាំងនៅក្នុងការបៀតបៀននូវជនដទៃ សព្វៗកាល ពួកជនទាំងឡាយ មានអំពើលាមកនោះ រមែងរងបាប ជនពាលទាំងឡាយ ជាអ្នកទ្រុស្តមិត្តនោះ តែងសុំអាហារចាស់។

[១៦៧] (ព្រះរាជា...) អន្លង់នេះ ពេញពោរទៅដោយឈាម និងខ្ទុះ មានក្លិនអាក្រក់ មិនស្អាត ស្អុយផ្សាយទៅ ពួកសត្វដែលត្រូវកំដៅបៀតបៀនហើយ ផឹក (ឈាម និងខ្ទុះនោះ) ម្ចាស់ទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតិកាទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកជនដែល មានឈាម និងខ្ទុះជាអាហារនេះ តើពួកសត្វទាំងនេះ បានធ្វើនូវបាបដូចម្តេច។

[១៦៨] មាតិកាទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជាដែលមិនជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណាក្នុងជីវលោកនេះ សម្លាប់ព្រះអរហន្ត គឺមាតា ឬបិតា ឈ្មោះថាបារាជិក (ក្នុងភាពជាគ្រហស្ថ) ពួកជនអ្នកមាន អំពើលាមកនោះ តែងរងបាប ជនទាំងនោះ មានឈាម និងខ្ទុះជាអាហារ។

[១៦៩] (ព្រះរាជា...) អ្នកចូរមើលនូវសត្វនរក មានអណ្តាតមុតដោយសន្ទូច បីដូច ស្បែកដែលគេខ្វារដោយកង្វេរ ញាប់ញ័រដូចត្រី ដែលជនបោះទៅលើគោក ព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎ បានជាសត្វនរកទាំងនេះ យំបង្ហើរទឹកមាត់ ម្ចាស់ទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ

ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកជនដែលស៊ីសន្ទូចដេកនៅ តើពួកសត្វទាំងនេះ
បានធ្វើនូវបាបដូចម្តេច។

[១៧០] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម
ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា មនុស្សទាំងឡាយណានីមួយ
បិតនៅក្នុងដំណែងជាអ្នកកាត់ថ្លៃទំនិញ ញ៉ាំងទំនិញដែលមានថ្លៃ ឲ្យសាបសូន្យចាកថ្លៃ
(បន្តោកទំនិញគេ) ប្រកបដោយអំពើកោង ធ្វើអំពើកោង ព្រោះហេតុចង់បានទ្រព្យ បីដូចជា
សន្ទូចដែលគេបិទបាំង (ដោយនុយ) ដើម្បីសម្លាប់ត្រី។ ទីពឹងរបស់អ្នកធ្វើនូវអំពើកោង
ជាបុគ្គលដែលកម្មរបស់ខ្លួនរូបវិតហើយ មិនមានទេ ពួកជនអ្នកមានអំពើលាមកនោះ
តែងរងបាប បានជាពួកជនទាំងនោះ ជាអ្នកស៊ីសន្ទូចដេកនៅ។

[១៧១] (ព្រះរាជា...) ពួកស្រ្តីទាំងនេះ មានខ្លួនដាច់ខ្ចេចខ្ចី មានជាតិអាក្រក់ មានខ្លួន
ប្រឡាក់ពាសពេញដោយឈាម និងខ្ទុះ មានខ្លួនដាច់រយះរយាយ បីដូចគោទាំងឡាយ
ដែលគេពន្លះក្នុងទីសម្លាប់ ផ្តងដើមដៃទាំងឡាយ យំកន្ទក់កន្ទេញ ពួកស្រ្តីទាំងនោះ (មានខ្លួន
ត្រឹមចង្កេះ) លិចចុះក្នុងផែនដី មានភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅ មានភ្នំរមៀលកិនសព្វៗកាល
ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកស្រ្តីដែល
(មានខ្លួនត្រឹមចង្កេះ) លិចចុះក្នុងផែនដី មានភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅ មានភ្នំរមៀលកិនសព្វ ៗ
កាល តើពួកស្រ្តីទាំងនេះ បានធ្វើបាបដូចម្តេច។

[១៧២] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ពួកស្រ្តីមានត្រកូលក្នុង ជីវលោកនេះ មានអំពើមិនបរិសុទ្ធ បានប្រព្រឹត្តនូវអំពើជារបស់អសប្បុរស ពួកស្រ្តីទាំងនោះ មានសភាពជាអ្នកលេង លះបង់ស្វាមី ហើយត្រាច់ទៅរកបុរសដទៃ ព្រោះហេតុតែកាមគុណ និងល្បែងពាល ពួកស្រ្តីទាំងនោះ ក្នុងជីវលោក លុះញ៉ាំងបុរសដទៃឲ្យត្រេកត្រអាល ទើបមានភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទៅ មានភ្នំរមៀលកិនដូច្នោះ។

[១៧៣] (ព្រះរាជា...) ព្រោះហេតុអ្វី បានជាសត្វនរកមួយពួកទៀតនេះ ត្រូវនាយ និរយបាលចាប់ដឹង ឲ្យមានក្បាលសំយុងចុះ ហើយទម្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅ ម្នាលទេពបម្រើ ភ័យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកសត្វទាំងនេះ ដែលមាន ក្បាលសំយុងចុះ នាយនិរយបាលទម្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅនរក តើពួកសត្វទាំងនេះ បានធ្វើ បាបដូចម្តេច។

[១៧៤] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណា ក្នុង ជីវលោកនេះ អ្នកមានអំពើជារបស់អសប្បុរស ប្រព្រឹត្តកន្លងនូវប្រពន្ធទាំងឡាយនៃជនដទៃ សត្វទាំងឡាយប្រាកដដូច្នោះនោះ ឈ្មោះថាជាអ្នកលួចនូវរបស់ដ៏ថ្លៃថ្លា បានជាសត្វទាំង នោះ (មានក្បាលសំយុងចុះ) ត្រូវនាយនិរយបាលទម្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅ។ សត្វទាំងឡាយនោះ

តែងរងនូវទុក្ខវេទនាក្នុងនរកទាំងឡាយនោះ អស់ប្រជុំនៃឆ្នាំដ៏ច្រើន ព្រោះថា ទីពឹង
ទាំងឡាយរបស់បុគ្គលអ្នកធ្វើបាប ជាបុគ្គលដែលកម្មរបស់ខ្លួនរូបវិតហើយ មិនមានទេ
ពួកសត្វអ្នកមានអំពើលាមកនោះ រមែងរងនូវបាប ទើបបានជាពួកជនទាំងនោះ (មានក្បាល
សំយុងចុះ) ត្រូវនាយនិរយបាលទម្លាក់ទៅក្នុងរណ្តៅ។

[១៧៥] (ព្រះរាជា...) ពួកសត្វទាំងឡាយនេះ ខ្ពស់ និងទាបផ្សេងៗគ្នា ជាអ្នក
ត្រដាបត្រដួស មានរូបគួរខ្លាចពន់ពេក ប្រាកដនៅក្នុងនរកទាំងឡាយ ម្នាលទេពបម្រើ
ក៏យមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកជនដែលមានសេចក្តី
ទុក្ខវេទនាក្លៀវក្លា ខ្លាចផ្សា ក្តៅក្រហាយក្រៃលែងនេះ តើពួកសត្វទាំងនេះ បានធ្វើបាប
ដូចម្តេច។

[១៧៦] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបាបកម្ម
ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណា
ក្នុងជីវលោកនេះ មានទិដ្ឋិលាមកក្រៃលែង តែងធ្វើអំពើដ៏ស្មិទ្ធ ព្រោះមោហាៈ ទាំងបបួល
អ្នកដទៃ (ឲ្យយល់) ក្នុងទិដ្ឋិទាំងឡាយនោះផង ជនទាំងឡាយនោះ មានទិដ្ឋិបាប រមែង
រងបាប ទើបបានជាពួកជនទាំងនោះរងទុក្ខវេទនាដ៏ក្លៀវក្លា ខ្លាចផ្សា ក្តៅក្រហាយក្រៃលែង។

[១៧៧] បពិត្រព្រះរាជា ទីលំនៅរបស់សត្វអ្នកមានបាបកម្មទាំងឡាយ ឋានរបស់
សត្វអ្នកមានអំពើអាក្រក់ទាំងឡាយ និងគតិរបស់សត្វអ្នកទ្រុស្តសីលទាំងឡាយ ព្រះអង្គ

ទ្រង់បានជ្រាបហើយ បពិត្រព្រះរាជាអ្នកស្វែងរកគុណដ៏ធំ សូមទ្រង់ស្តេចទៅក្នុងសំណាក់
ទេវរាជឥឡូវនេះ។

[១៧៧] (ព្រះបាទនេមិ...) វិមាននេះ មានកំពូលប្រាំ ដែលយើងឃើញប្រាកដ មាន
នាងនារីមានអានុភាពធំ ប្រដាប់ដោយកម្រងផ្កា សំដែងនូវទេវបូជ្ជមានប្រការផ្សេង ៗ នៅ
កណ្តាលដំណេក ក្នុងវិមាននោះ ម្ចាស់ទេពបម្រើ **សេចក្តីរីករាយមានប្រាកដដល់ខ្ញុំ**
ព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក នារីដែលបានដល់ឋានសួគ៌ហើយ រីករាយ
ក្នុងវិមាន តើនារីនេះ បាន**ធ្វើកុសល**ដូចម្តេច។

[១៧៨] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិសួរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុណ្យកម្ម
ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ពិរណី
ដែលទ្រង់ធ្លាប់ជ្រាបហើយ ជាទាសីកើតហើយក្នុងផ្ទះនៃទាសី ក្នុងផ្ទះនៃព្រាហ្មណ៍ ក្នុង
ដីវលោក **នាងពិរណីនោះដឹងថា ភិក្ខុជាភ្ញៀវ** មានកាលដល់ហើយ (ហើយក៏អង្គាសចង្ហាន់
ប្រគេនភិក្ខុនោះ) ហាក់ដូចជាមាតា ដែលត្រេកអរចំពោះបុត្ររបស់ខ្លួន នាងជាអ្នកសង្រួម
ជាអ្នកចែកទាន ទើបនាងរីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨០] (ព្រះបាទនេមិ...) វិមានមាសទាំង ៧ ដែលបុណ្យកម្មតាក់តែងហើយ មាន
ពន្លឺរុងរឿងផ្សព្វផ្សាយទៅ មានទេវបុត្រមានបូជ្ជច្រើន ប្រដាប់ហើយដោយអាករណៈ

គ្រប់បែប មានពួកនាងទេពធីតាចោមរោមហើយ ដើរប្រទក្សិណដោយជុំវិញ ក្នុងវិមានទាំង

៧ នោះ។

ម្ចាស់ទេពបម្រើ ខ្ញុំមានសេចក្តីត្រេកអរព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក
តើទេវបុត្តនេះ បានធ្វើនូវកុសលដូចម្តេច ទើបដល់នូវឋានសួគ៌ ហើយរីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨១] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម
ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទេវបុត្តនេះ
ជាគហបតី ឈ្មោះសោណាទិន្ទ ជាម្ចាស់នៃទាន (ក្នុងដែនកាសី) គាត់បានសាងកុដិសម្រាប់នៅ
៧ ខ្នង ឧទ្ទិសចំពោះបព្វជិត។ គាត់បានបម្រើកិក្ខុទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងកុដិនោះ
ដោយគោរព បានប្រគេនបិវរសម្រាប់ស្លៀកដណ្តាប់ផង ភត្តាហារផង សេនាសនៈផង
គ្រឿងប្រទីបផង ចំពោះលោកអ្នកមានចិត្តត្រង់ទាំងឡាយ ដោយចិត្តជ្រះថ្លា។ គាត់រក្សា
ឧបោសថប្រកបដោយអង្គប្រាំបី អស់តិបីទី ១៤ ផង តិបីទី ១៥ ផង តិបីទី៨ នៃបក្ខុផង បាដិ
ហារិយបក្ខុផង គាត់ជាអ្នកសង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយសព្វ ។ កាល ជាអ្នកសង្រួមនូវឥន្ទ្រិយ
ជាអ្នកចែកទាន ទើបគាត់រីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨២] (ព្រះរាជា...) វិមាននេះ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ដ៏រុងរឿងដោយជញ្ជាំង
ជាវិការៈនៃកែវផលិក ពាសពេញដោយពួកនារីដ៏ប្រសើរ រុងរឿងដោយផ្ទះកំពូល ប្រកប
ដោយទឹក និងភោជន ដោយកិរិយារាំ និងច្រៀងទាំងពីរ។ ម្ចាស់ទេពបម្រើ ខ្ញុំមានសេចក្តី

ត្រេកអរព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក តើនារីទាំងនេះ បានធ្វើកុសលកម្ម ដូចម្តេច ទើបដល់វង្សស្នាក់ ហើយរីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨៣] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុណ្យកម្ម ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ពួកនារីណានីមួយ ក្នុងជីវលោកនេះ មានសីល ជាឧបាសិកា ត្រេកអរក្នុងទាន មានចិត្តជ្រះថ្លានិច្ច តាំងនៅ ក្នុងសច្ចធម៌ មិនប្រហែសធ្វេសក្នុងឧបោសថ ជាអ្នកសង្រួម ជាអ្នកចែកទាន ទើបនារី ទាំងនោះរីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨៤] (ព្រះរាជា...) វិមាននេះ ដែលបុណ្យកម្មនិម្មិតហើយ ដ៏រុងរឿងដោយជញ្ជាំង ជាវិការៈនៃកែវតែទ្ប ប្រកបដោយភូមិភាគ ចែកវាស់ដោយចំណែក។ (ក្នុងវិមាននេះ) មានសួរសម្លេងទិព្យលាន់ឮ គឺសួរ សម្តែរ កិរិយារាំ ច្រៀង និងប្រគំ គួរស្តាប់ ជាទីរីករាយ នៃចិត្ត។ សម្លេងដែលប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះ ពីរោះយ៉ាងនេះ ពីមុនមក ខ្ញុំមិនដែលឃើញ ទាំងមិនដែលឮឡើយ ទើបតែបានដឹង។ ម្ចាស់ទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានដល់ខ្ញុំ ព្រោះបានឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក តើពួកទេវបុត្រទាំងនេះ ធ្វើកុសលកម្ម ដូចម្តេច ទើបដល់វង្សស្នាក់ ហើយរីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨៥] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុណ្យកម្ម ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ជនទាំងឡាយណា

មានសីល ជាឧបាសក ក្នុងជីវលោកនេះ បានកសាងសួនច្បារ ស្រះ អណ្ណាងទឹក និងស្ពាន ប្រតិបត្តិព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានចិត្តត្រជាក់ ដោយគោរព ព្រមទាំងបានថ្វាយចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និង (គិលានប្បថ្ម័យ) ចំពោះព្រះអរហន្តទាំងឡាយអ្នកមានចិត្តត្រង់ ដោយចិត្តជ្រះថ្លា។ ជនទាំងឡាយនោះ បានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គប្រាំបី អស់តិច្ចី ១៤ ផង តិច្ចី ១៥ ផង តិច្ចី ៨ នៃបក្ខុផង បាដិហារិយបក្ខុផង សង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វ ៗ កាល ជាអ្នកសង្រួមឥន្ទ្រិយ និងជាអ្នកចែកទាន ទើបជនទាំងឡាយនោះរីករាយ ក្នុងវិមាន។

[១៨៦] (ព្រះរាជា...) វិមាននេះ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតល្អហើយ រុងរឿងដោយជញ្ជាំង ជាវិការៈនៃកែវផលិក ដេរជាសដោយពួកនាងនារីដ៏ប្រសើរ ចំរើនដោយផ្ទះកំពូល ប្រកប ដោយទឹក និងគោជន ដោយកិរិយារាំ និងច្រៀងទាំងពីរយ៉ាង មានស្ទឹងប្រកបដោយរុក្ខជាតិ មានផ្កាផ្សេងៗ ហូរព័ទ្ធជុំវិញ។

ម្ចាស់ទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរ មានប្រាកដដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិ ទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក តើទេវបុត្រនេះ បានធ្វើនូវកុសលកម្មដូចម្តេច ទើបដល់ឋានសួគ៌ ហើយរីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨៧] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទេវបុត្រអង្គនុ៎ះ

ជាគហបតី ជាម្ចាស់នៃទាន ក្នុងក្រុងមិថិលា បានសាងសួនច្បារ ស្រះ អណ្តូងទឹក និងស្ពាន
បានប្រតិបត្តិព្រះអរហន្តទាំងឡាយអ្នកមានចិត្តត្រជាក់ ដោយគោរព បានថ្វាយចីវរ
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និង (គិលានប្បថ្ម័យ) ចំពោះពួកព្រះអរហន្តអ្នកមានចិត្តត្រង់ ដោយ
ចិត្តជ្រះថ្លា។ បានរក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់តិថីទី ១៤ ផង តិថីទី ១៥ ផង តិថីទី
៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង សង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វៗ កាល ជាអ្នក
សង្រួមនូវតន្ត្រីយ ជាអ្នកចែកទាន ទើបគហបតីនោះ រីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨៨] (ព្រះរាជា...) វិមាននេះ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតល្អហើយ ដ៏រុងរឿងដោយជញ្ជាំង
ជាវិការៈនៃកែវផលិក ដេរដាសដោយពួកនារីដ៏ប្រសើរ ចំរើនដោយផ្ទះកំពូល ប្រកប
ដោយទឹក និងគោជន ដោយការច្រៀង និងការរាំទាំងពីរយ៉ាង មានស្ទឹងប្រកបដោយឈើ
មានផ្កាផ្សេងៗ ហូរព័ទ្ធជុំវិញ មានឈើទាំងឡាយជាច្រើនគឺ ដើមកេស ខ្ចិត ស្វាយ
សាលព្រឹក្ស ព្រីង ទន្លាប់ មៈប៉ែន សុទ្ធសឹងមានផ្លែជានិច្ច។

ម្ចាស់ទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានប្រាកដដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី
ខ្ញុំសួរអ្នក ទេវបុត្រអង្គនេះ បានធ្វើកុសលកម្មដូចម្តេច ទើបដល់ឋានសួគ៌ រីករាយក្នុងវិមាន។

[១៨៩] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិសួរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម
ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទេវបុត្រអង្គនេះ ជា
គហបតី ជាម្ចាស់នៃទានក្នុងក្រុងមិថិលា បានសាងសួនច្បារ ស្រះ អណ្តូងទឹក បានប្រតិបត្តិ

ចំពោះព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកមានចិត្តត្រជាក់ បានថ្វាយនូវចីវរ បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និង (គិលានប្បថ្ន័យ) ចំពោះព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានចិត្តត្រង់ ដោយចិត្ត ជ្រះថ្លា។ គហបតីនោះ បានទាំងរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ អស់តិបិទី ១២ ផង តិបិទី ១៥ ផង តិបិទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង សង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វៗ កាល ជាអ្នកសង្រួមតន្ត្រី ជាអ្នកចែកទាន ទើបគហបតីនោះ រីករាយក្នុងវិមាន។

[១៩០] (ព្រះរាជា...) វិមាននេះ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ដ៏រុងរឿងដោយជញ្ជាំង ជាវិការៈនៃកែវពែទ្យ ប្រកបដោយភូមិភាគ ចែកវាស់ដោយចំណែក (ក្នុងវិមាននោះ) មាន សួរសព្ទជាទិព្យលាន់ព្វ គឺសួរ សម្តោរ កិរិយារាំ ច្រៀង និងប្រគំ គួរស្តាប់ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត។ សម្លេងដែលប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងនេះ ពីពោះយ៉ាងនេះ ពីមុនមក ខ្ញុំមិនដែលឃើញ ទាំងមិន ដែលឮឡើយ ទើបតែនឹងបានដឹង។

ម្នាលទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក តើទេវបុត្រអង្គនេះ បានធ្វើកុសលកម្មដូចម្តេច ទើបដល់ឋានសួគ៌ ហើយរីក រាយក្នុងវិមាន។

[១៩១] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិសួរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទេវបុត្រអង្គនេះ ជាគហបតី ជាម្ចាស់នៃទានក្នុងក្រុងពារាណសី បានកសាងសួនច្បារ ស្រះ អណ្តូងទឹក

និងស្ពាន បានប្រតិបត្តិចំពោះព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដែលមានចិត្តត្រជាក់ បានថ្វាយចីវរ
បិណ្ឌបាត សេនាសនៈ និង (គិលានប្បថ្មីយ) ចំពោះព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានចិត្តត្រង់
ដោយចិត្តជ្រះថ្លា។ ទេវបុត្រនោះ បានរក្សាឧបោសថ ប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ អស់តិថីទី
១២ ផង តិថីទី ១៥ ផង តិថីទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង សង្រួមក្នុងសីល
ទាំងឡាយ សព្វៗ កាល ជាអ្នកសង្រួមតន្ត្រីយ ជាអ្នកចែកទាន ទើបទេវបុត្រនោះ រីករាយ
ក្នុងវិមាន។

[១៩២] (ព្រះរាជា...) វិមាននេះ ជាវិការនៃមាសដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ដូច
ព្រះអាទិត្យទើបរះឡើង មានពណ៌ក្រហម មានមណ្ឌលធំ។

ម្ចាស់ទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានប្រាកដដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី
ខ្ញុំសួរអ្នក ទេវបុត្រអង្គនេះ បានធ្វើកុសលកម្មដូចម្តេច ទើបដល់នូវឋានសួគ៌ ហើយរីករាយ
ក្នុងវិមាន។

[១៩៣] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម
ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទេវបុត្រអង្គនេះ ជា
គហបតីជាម្ចាស់នៃទានក្នុងក្រុងសាវត្ថី បានកសាងសួនច្បារ ស្រះ អណ្តូងទឹក និងស្ពាន បាន
ប្រតិបត្តិព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ជាអ្នកមានចិត្តត្រជាក់ ដោយគោរព បានថ្វាយចីវរ បិណ្ឌបាត
សេនាសនៈ និង (គិលានប្បថ្មីយ) ចំពោះព្រះអរហន្តទាំងឡាយ អ្នកមានចិត្តត្រង់ដោយ

ចិត្តជ្រះថ្លា។ គហបតីនោះ បានរក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ប្រការ អស់តិថីទី ១៤ ផង តិថីទី ១៥ ផង តិថីទី ៨ នៃបក្ខផង អស់បាដិហារិយបក្ខផង សង្រួមក្នុងសីលទាំងឡាយ សព្វៗ កាល ជាអ្នកសង្រួមតន្រ្តីយ ជាអ្នកចែកទាន ទើបគហបតីនោះ រីករាយក្នុងវិមាន។

[១៩៤] (ព្រះរាជា...) វិមានទាំងឡាយនេះ ជាវិការនៃមាស មានប្រមាណច្រើន ដែល បុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ តាំងនៅក្នុងអាកាស មានពន្លឺដ៏រុងរឿង ដូចជាផ្នែកបន្ទោរក្នុងចន្លោះ នៃមេឃ ក្នុងវិមានទាំងឡាយនោះ មានពួកទេវតាមានប្ញទ្ធិច្រើន សឹងប្រដាប់ដោយគ្រឿង អាករណៈគ្រប់បែប មានពួកនាងទេពអប្សរចោមរោមហើយ ប្រទក្សិណវិលវង់ដោយជុំវិញ។

ម្ចាស់ទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានប្រាកដដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្ចាស់មាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរអ្នក ពួកទេវបុត្រទាំងនេះ បានធ្វើកុសលកម្មដូចម្តេច ទើបដល់ឋានសួគ៌ ហើយរីករាយ ក្នុងវិមាន។

[១៩៥] មាតលិទេវសារថីដែលព្រះបាទនេមិសួរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ពួកទេវបុត្រទាំងនោះ ជាសាវ័ក របស់ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ តាំងនៅស៊ប់ដោយសទ្ធាក្នុងព្រះសទ្ធម្ម ដែលព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រកាសទុកល្អហើយ បានធ្វើតាមនូវពុទ្ធវចនៈរបស់ព្រះសាស្តា បពិត្រព្រះរាជា ឋានទាំងឡាយដែលទ្រង់ត្រឡេកឃើញហើយ គឺជាឋានរបស់ទេវបុត្រទាំងឡាយនោះ។

[១៩៦] បពិត្រមហារាជ ឋានរបស់សត្វអ្នកមានបាបកម្ម ទ្រង់បានជ្រាបហើយ ព្រោះទ្រង់ទតឃើញនូវលំនៅ (របស់សត្វ) ទាំងឋានរបស់សត្វអ្នកមានកល្យាណកម្ម ក៏ទ្រង់ ជ្រាបហើយ បពិត្រព្រះរាជាទ្រង់ស្វែងរកកុសលធម៌ ឥឡូវនេះ សូមទ្រង់យាងទៅក្នុង សំណាក់នៃទេវរាជ។

[១៩៧] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ព្រះបាទនេមិមហារាជ ទ្រង់បិតនៅលើទិព្វយាន មាន សេះជាវាហនៈដែលទឹមដោយសេះសិន្ធុព ១ ពាន់ កាលស្តេចកំពុងយាងទៅ ទ្រង់ក្រឡេក ឃើញភ្នំទាំងឡាយក្នុងចន្លោះសីទន្តរសមុទ្រ លុះទ្រង់ទតឃើញហើយ ទ្រង់ត្រាស់ហៅ ទេវសារថីសួរថា ភ្នំទាំងនោះ តើឈ្មោះអ្វីខ្លះ។

[១៩៨] (មាតលិ...) ភ្នំដ៏ទាំងឡាយនេះ ក្នុងសមុទ្រសីទន្តរ គឺភ្នំសុទស្សនៈ ១ ករវិក ១ ឥសិន្ធុរ ១ យុគិន្ធុរ ១ នេមិន្ធុរ ១ វិនតក ១ អស្សកណ្ណ ១ ជាភ្នំមានកំពូលខ្ពស់ឡើងតាម លំដាប់រៀងគ្នា បពិត្រមហារាជ ភ្នំដែលទ្រង់ក្រឡេកឃើញ សឹងជាលំនៅនៃមហារាជ ទាំងឡាយ។

[១៩៩] (ព្រះរាជា...) (ទ្វារ) មានរូបជាអនេកដ៏រុងរឿងវិចិត្រដោយរតនវត្ថុផ្សេង ៗ ដ៏ដេរដាសដោយរូបទាំងឡាយ ប្រហែលរូបព្រះឥន្ទ្រ បីដូចជា (ព្រៃធំ) ដែលពួកខ្លាធំចាំនៅ ហើយ។

ម្នាលទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី

ខ្ញុំសួរអ្នក គេហៅថាទ្វារនេះ ឈ្មោះអ្វី ទើបជាទីរីករាយនៃចិត្តប្រាកដអំពីចម្ងាយ។

[២០០] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម
ទាំងឡាយ ដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះ ដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទ្វារនេះឈ្មោះ
ចិត្តក្នុង ជាទីចេញចូលនៃទេវរាជ (ជាទ្វារនៃទេពនគរ ដែលតាំងនៅត្រង់ទីបំផុតនៃភ្នំ
ព្រះសុមេរុ) ជាភ្នំគួរឲ្យចង់មើលប្រាកដ (ទ្វារនេះ) មានរូបជាអនេកដ៏រុងរឿង វិចិត្រ
ដោយរតនៈវត្ថុផ្សេងៗ ប្រាកដជាទ្វារដ៏ដេរដាសដោយរូបទាំងឡាយ ប្រហែលរូបព្រះឥន្ទ្រ
បីដូចជា (ព្រៃធំ) ដែលពួកខ្មារក្សាហើយ បពិត្រព្រះរាជា ទ្រង់ស្វែងរកគុណធម៌ សូមទ្រង់
ចូលទៅតាមទ្វារនោះ សូមទ្រង់ជាន់នូវផែនដីទិព្វដ៏រាបស្មើ។

[២០១] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ព្រះបាទនេមិមហារាជ ទ្រង់បិតនៅលើទិព្វយាន មានសេះជា
វាហនៈដែលទើមដោយសេះសិន្ធព ១ ពាន់ ទ្រង់យាងទៅ បានទតឃើញនូវទេវសភា (ត្រាស់
សួរថា) វិមាននេះ ដែលបុញ្ញកម្មនិម្មិតហើយ ដោយជញ្ជាំងជារិការនៃកែវពៃទ្យ្យ ឃើញច្បាស់
ដូចអាកាសមានពន្លឺខៀវក្នុងសរទកាល។

ម្នាលទេពបម្រើ សេចក្តីត្រេកអរមានដល់ខ្ញុំព្រោះឃើញ ម្នាលមាតលិទេវសារថី ខ្ញុំសួរ
អ្នក គេហៅវិមាននោះឈ្មោះអ្វី។

[២០២] មាតលិទេវសារថី ដែលព្រះបាទនេមិស្តរហើយ ក៏ព្យាករនូវផលនៃបុញ្ញកម្ម
ទាំងឡាយដែលខ្លួនដឹងហើយ ទូលព្រះរាជានោះដែលមិនទ្រង់ជ្រាបថា ទេវសភា
ដែលព្រះអង្គទតឃើញនុះឯង គេហៅថា សុធម្មា (ទេវសភានុះ) រុងរឿងដោយកែវតែទ្រូរ
ដ៏វិចិត្រដែលបុញ្ញានុភាពនិម្មិតដោយប្រពៃតាំងនៅ សសរមានជ្រុងប្រាំបី ដែលបុញ្ញកម្ម
តាក់តែងល្អ សុទ្ធសឹងជាការនៃកែវតែទ្រូរទាំងអស់ ពួកទេវតានៅជាន់តារត្តិ្តង្សគ្រប់អង្គ
សឹងមានព្រះឥន្ទ្រជាប្រមុខ តែងប្រជុំគ្នាគិតគូរសេចក្តីចំរើនរបស់ទេវតា និងមនុស្ស
ទាំងឡាយ បពិត្រព្រះរាជាទ្រង់ស្វែងរកគុណធម៌ សូមទ្រង់ចូលទៅកាន់ទីអនុមោទនារបស់
ទេវតាទាំងឡាយតាមទ្វារនេះ។

[២០៣] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ពួកទេពនិករ បានឃើញព្រះរាជានោះស្តេចយាងមក
ដល់ហើយ ត្រេកអរទទួលថា បពិត្រមហារាជ ដំណើរដែលព្រះអង្គយាងមកនេះប្រពៃហើយ
មិនមែនទ្រង់យាងមកអាក្រក់ទេ បពិត្រព្រះរាជា ទ្រង់ស្វែងរកនូវគុណធម៌ដ៏ប្រសើរ
ឥឡូវនេះ សូមព្រះអង្គគង់ក្នុងទីជិតនៃទេវរាជចុះ។ សក្តិទេវរាជ ទ្រង់ត្រេកអរទទួលព្រះបាទ
វិទេហៈ គ្រប់គ្រងក្រុងមិថិលានោះ ព្រះបាទវាសវៈអញ្ជើញព្រះអង្គដោយកាមទាំងឡាយផង
ដោយអាសនៈផងថា ព្រះអង្គស្តេចមកដល់លំនៅនៃទេវតាទាំងឡាយ ជាដំណើរ
ប្រពៃណាស់ ព្រះរាជាទ្រង់ស្វែងរកនូវគុណដ៏ប្រសើរ សូមព្រះអង្គគង់នៅក្នុងទេវលោក

ទាំងឡាយ ជាទីញ៉ាំងសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួងឲ្យសម្រេច សូមព្រះអង្គបរិភោគកាមទាំងឡាយ
ដែលមិនមែនជារបស់មនុស្សក្នុងតារវត្តិ៍ឱ្យទេវលោកចុះ។

[២០២] (ព្រះបាទនេមិ...) វត្តណាដែលបានដោយអ្នកដទៃឲ្យជាបច្ច័យ ដូចយាន
ជារបស់សូមគេ ដូចទ្រព្យជារបស់សូមគេ វត្តនុ៎ះ ក៏មានឧបមេយ្យយ៉ាងនេះឯង។ ខ្ញុំឥត
ចង់បានវត្តដែលបានមកដោយអ្នកដទៃឲ្យជាបច្ច័យនោះទេ បុណ្យទាំងឡាយ ដែលខ្ញុំបាន
ធ្វើហើយដោយខ្លួនឯង នោះទើបជាទ្រព្យសម្រេចដល់ខ្ញុំ។ ខ្ញុំឯងនឹងត្រឡប់ទៅធ្វើកុសល
ដែលបុគ្គលធ្វើហើយ រមែងដល់សេចក្តីសុខ មិនក្តៅក្រហាយខាងក្រោយ ឲ្យមានប្រមាណ
ច្រើន ដោយការឲ្យផង ដោយការប្រព្រឹត្តិស្មើផង ដោយការសង្រួមតន្ត្រីយផង ដោយការ
ទូន្មាននូវតន្ត្រីយផង ក្នុងពួកមនុស្ស។

[២០៣] មាតុលីជាទេវសារថីដ៏ចំរើន ជាអ្នកមានឧបការៈច្រើនដល់យើង ព្រោះបាន
បង្ហាញនូវឋាននៃសត្វអ្នកមានបុញ្ញកម្ម និងឋាននៃសត្វអ្នកមានបាបកម្មទាំងឡាយ។

[២០៤] ព្រះបាទនេមិ ទ្រង់ជាតស្សរៈក្នុងដែនវិទេហៈ គ្រប់គ្រងក្រុងមិចិលា ទ្រង់
បានពោលដូច្នោះហើយ (ទើបទ្រង់លាសក្តិទេវរាជត្រឡប់មកមនុស្សវិញ) ទ្រង់បាន
បូជាយញ្ញៈដ៏ច្រើន ហើយទ្រង់ចូលទៅរកការសង្រួម (បព្វជ្ជា)។

ចប់ នេមិរាជជាតក ទី២។

មហោសធជាតក ទី៥

[២០៧] (ព្រះបាទវិទេហៈត្រាស់ថា) ម្ចាស់មហោសធិ ព្រះរាជាចូឡនីព្រហ្មទត្ត ជាម្ចាស់
ក្រុងបញ្ចាល យាងមកជាមួយនឹងសេនាទាំងពួង សេនារបស់ព្រះរាជាក្រុងបញ្ចាលនោះ
បុគ្គលប្រមាណមិនបាន។ (សេនាទាំងនោះ) មានពលជាងឈើ និងពលថ្មើរជើង អ្នកឈ្លាស
ក្នុងសង្រ្គាមទាំងពួង អាចនឹងលុកចូលទៅក្នុងពួក ជាសេនាមានសំឡេង (មិនស្ងាត់
ចាកសំឡេងទាំង ១០ យ៉ាង) ញ៉ាំងគ្នានឹងគ្នាឲ្យដឹងដោយសំឡេងស្តរ និងស័ង្វី។ (ពួកសេនា
ទាំងនោះ) មានវិទ្យាក្នុងផ្លូវលោហធាតុ និងមានគ្រឿងប្រដាប់ មានទង់ជ័យ មានមនុស្ស
អ្នកឡើងកាន់ពាហនៈខាងឆ្វេង ទាំងបរិបូណ៌ដោយពួកមនុស្សអ្នកមានសិល្ប ដែលពួក
យោធាដ៏ក្លៀវក្លា (មានព្យាយាមស្នើដោយសត្វសីហៈ) តាំងទុកដោយល្អហើយ។
ក្នុងចំណោមសេនាទាំងនោះ មាននាយពល ១០ នាក់ ជាអ្នកឈ្លាស មានប្រាជ្ញាដូចផែនដី
ច្រើនទៅប្រជុំប្រឹក្សាក្នុងទីស្ងាត់ នឹងមាតារបស់ព្រះរាជា ជាគំរប់ ១១ រមែងទ្រង់ប្រៀន
ប្រដៅសេនាក្នុងក្រុងបញ្ចាល។ បណ្តាជនទាំងនោះ មានក្សត្រិយ៍ ១០១ សុទ្ធតែមានយស
ជាចំណុះ ដែលត្រូវព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្តដណ្តើមយកដែនហើយ មានសេចក្តីភ័យអំពី
មរណៈ ក៏លុះក្នុងអំណាចនៃព្រះបាទបញ្ចាល។ (ស្តេចទាំង ១០១ នោះ) ជាអ្នកធ្វើតាម
ព្រះរាជតម្រាស់ មិនមានប្រាជ្ញា ក៏ពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ មិនមានប្រាជ្ញា ក៏លុះអំណាច
ចុះចូលព្រះបាទបញ្ចាល។ មិថិលារាជធានីរបស់ពួកអ្នកវិទេហៈ ត្រូវពួកសេនានោះ
ចោមព័ទ្ធជា ៣ ជាន់ ព្រៃដោយកំពែង គឺដំរីជាជាន់ដំបូង លំដាប់ពីនោះ ព័ទ្ធដោយកំពែង

គឺរថ តពីនោះ ព័ទ្ធដោយកំពែងគឺសេះ តពីនោះ ព័ទ្ធដោយកំពែងគឺពលប្រើរជើង រវាង
ពលដំរី និងរថចាត់ជាជាន់ទី១ រវាងពលរថ និងពលសេះ ចាត់ជាជាន់ទី២ រវាងពលសេះនិង
ពលប្រើរជើង ចាត់ជាជាន់ទី៣។ អដ្ឋកថា។ (ដូចជា) ដឹកគាស់ដោយជុំវិញ។ (ក្រុងមិចិលា)
ត្រូវសេនាចោមព័ទ្ធជុំវិញ (ប្រាកដដោយសស្ត្រារុំធំ) ដូចជាផ្កាយដែលប្រាកដក្នុងខាងលើ
ម្ចាស់មហោសធី អ្នកឯងចូរដឹងថា សេចក្តីរួច (ចាកទុក្ខនេះ) នឹងមានដល់ពួកយើងដោយ
ប្រការដូចម្តេច។

[២០៨] (ព្រះមហាសត្វក្រាបបង្គំទូលថា) បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គទ្រង់សណ្តូក
ព្រះបាទ (ឲ្យស្រួលចុះ) សូមព្រះអង្គទ្រង់ក្រសាលរឹករាយក្នុងកាមចុះ ព្រះបាទចូឡនី
ព្រហ្មទត្ត មុខជានឹងលះបង់សេនាក្នុងក្រុងបញ្ចាល ហើយរត់ទៅ។

[២០៩] (អាចារ្យកេរដ្ឋព្រាហ្មណ៍...) ព្រះរាជាចូឡនីប្រាថ្នាដើម្បីធ្វើសម្ពន្ធមិត្រ (នឹង
ព្រះអង្គ) ទាំងទ្រង់ថ្វាយកែវទាំងឡាយ មានស្រីកែវជាដើម ដល់ព្រះអង្គ (ចាប់ដើម) ពីថ្ងៃ
នេះទៅ សូមឲ្យពួករាជទូតមានវាចាពីរោះ ពោលពាក្យជាទីស្រលាញ់មក (ក្រុងមិចិលា
នេះបាន)។ សូមឲ្យពួករាជទូតទាំងនោះពោលវាចាដ៏ទន់ភ្លន់ ជាវាចាក្នុងត្រកអរ សូមព្រះបាទ
បញ្ចាល និងព្រះបាទវិទេហៈទាំងពីរអង្គនោះ រូបរួមគ្នាតែមួយ។

[២១០] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) នៃកេរដ្ឋៈ អ្នកបានជួបនឹងមហោសធីដែរឬ អ្នកចូរពោល
សេចក្តីនោះ អ្នកបានឲ្យមហោសធីអត់ទោសហើយឬ មហោសធីត្រកអរហើយឬ។

[២១១] (អាចារ្យកេវដ្តៈ...) បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន មហោសធម៌ហៅពេញជាបុរស
ថោកទាប ពុំមានសេចក្តីស្មោះស្មើ ជាមនុស្សរឹងរូស ជាអសប្បុរស ពុំបានពោលសេចក្តី
អ្វីតិចតួចសោះ ដូចជាមនុស្សគ ឬដូចជាមនុស្សថ្លង់។

[២១២] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ចំណែកការដែលគិតនេះ បុរសផ្ដេសផ្ដាសឃើញបាន
ក្រណាស់ដោយពិត សេចក្តីបរិសុទ្ធិ នរជនអ្នកមានព្យាយាម មុខជានឹងឃើញហេតុនោះ
កាយរបស់អញញាប់ញ័រ អ្នកណានឹងលះបង់នូវដែនរបស់ខ្លួន ហើយលុះក្នុងកណ្តាប់ដៃ
ជនដទៃវិញកើត។

[២១៣] គំនិតរបស់យើងទាំង ៦ នាក់ ដែលជាអ្នកឈ្លាស មានប្រាជ្ញាដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ផុត
ដូចផែនដី ស្មើគ្នាជាឯកច្ឆន្ទ ម្នាលមហោសធម៌ អ្នកចូរគិតមើល ទៅ ឬកុំទៅ ឬក៏ឈប់។

[២១៤] (ព្រះមហាសត្វ...) បពិត្រព្រះរាជា សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះបាទចូឡនី
ព្រហ្មទត្ត ជាអ្នកមានអានុភាពធំ មានពលច្រើន ឥឡូវប្រាថ្នាដើម្បីនឹងសំឡាប់ព្រះអង្គ ដូច
នាយព្រានដែលសំឡាប់ម្រឹកដោយធ្លាក់។

ត្រីជាសត្វជាប់ចិត្តក្នុងនុយស្រស់ (លេប) ផ្លែសន្ទូចដែលគេបិទបាំងដោយសាច់
មិនដឹងសេចក្តីស្លាប់ខ្លួនយ៉ាងណា។ បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គជាអ្នកជាប់ក្នុងកាម ចង់បាន
ជីតារបស់ព្រះបាទចូឡនី មិនទ្រង់ជ្រាបមរណៈរបស់ព្រះអង្គដូចត្រីនោះឯង។ បើព្រះអង្គ

ស្តេចយាងទៅកាន់ក្រុងបញ្ចាល ព្រះអង្គមុខជានឹងលះចោលព្រះអង្គយ៉ាងឆាប់ ភ័យជំនឹង
មកដល់ព្រះអង្គ ដូចភ័យជំមកដល់ម្រឹតដែលដើរទៅតាមផ្លូវ (ទៀបទ្វារនៃស្រុកដែរ)។

[២១៥] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) យើងដែលបានពោលនូវប្រយោជន៍ដ៏ឧត្តម ក្នុងសំណាក់
នៃអ្នក ត្រឡប់ទៅជាមនុស្សល្ងង់លីលាវិញ អ្នកឯងជាអ្នកចំរើនដោយចុងនង្គ័ល ម្តេចនឹង
ដឹងសេចក្តីចំរើនដូចអ្នកដទៃកើត។

[២១៦] អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់អ្នកនេះឲ្យដឹក ហើយឲ្យវិនាសចាកដែនរបស់អញទៅ
ព្រោះវាហ៊ាននិយាយឲ្យអញអន្តរាយនូវការបានស្រីកែវ។

[២១៧] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) លំដាប់នោះ មហោសធពោធិសត្វក៏ចៀសចេញអំពីសំណាក់
នៃព្រះបាទវិទេហៈហើយ ទើបហៅសុវបណ្ឌិតឈ្មោះមាធុរៈ ជាទូតមកប្រាប់ថា ម្ចាស់
សំឡាញ់មានស្លាបខៀវ អ្នកចូរមកធ្វើការបំរើអញ ដ្បិតមានសាលិកាញីមួយដែលគេ
ចិញ្ចឹមទុកជិតទីក្រឡាបន្ទំនៃព្រះបាទបញ្ចាល។ ឯងចូរទៅសួរសាលិកានោះ ដោយសន្តវកិច្ច

ព្រោះវាជាសត្វឈ្នាសក្នុងកិច្ចទាំងពួង វាដឹងការអាចកំបាំងទាំងពួងរបស់ជនទាំងពីរ
គឺព្រះរាជា និងកោសិយព្រាហ្មណ៍។ មាធុរៈសុវបណ្ឌិតមានស្លាបខៀវនោះ បានទទួលស្តាប់ថា
បាទ ដូច្នោះហើយ ក៏ហើរទៅកាន់សំណាក់នៃនាងសាលិកា។ មាធុរៈសុវបណ្ឌិត លុះ
ហើរទៅដល់ហើយ ទើបហៅនាងសាលិកាមានទ្រង់ល្អ ពោលពាក្យពីរោះថា នៃនាងមាន

ទ្រង់ល្អ នាងល្អមអត់ទ្រាំបានដែរឬ នៃនាងជាវេសជាតិ នាងមិនមានជំងឺតម្កាត់ទេឬ នៃនាង
មានទ្រង់ល្អ នាងបានលាជលាយដោយទឹកឃ្មុំដែរឬ។

(សាលិកាញី...) ម្ចាស់សំឡាញ់ សេចក្តីសុខស្រួលមានដល់ខ្ញុំ ម្ចាស់សំឡាញ់
មួយទៀត ខ្ញុំមិនមានជំងឺតម្កាត់ទេ ម្ចាស់សុវណ្ណិត ទាំងលាជលាយដោយទឹកឃ្មុំ ខ្ញុំក៏បាន
ដែរ។ នៃសំឡាញ់ អ្នកមកអំពីណាហ្ន៎ ឬអ្នកណាប្រើមក មួយវិញទៀត អ្នកជាសត្វដែលខ្ញុំ
មិនធ្លាប់ឃើញ មិនធ្លាប់ឮក្នុងកាលមុនអំពីកាលនេះទេ។

[២១៨] (សុវណ្ណិត...) ខ្ញុំ គេចិញ្ចឹមទុកនៅទីបន្ទីក្នុងប្រាសាទនៃព្រះបាទសិរី ព្រះរាជា
នោះ ទ្រង់បិតនៅក្នុងធម៌ តែងទ្រង់ដោះលែងនូវសត្វទាំងឡាយដែលជាប់ចំណង
ចាកចំណងអំពីទីនោះ។។ មាននាងសាលិកាមួយ ពោលពាក្យពីរោះ ជាភរិយារបស់ខ្ញុំ
ម្ចាស់នាងមានទ្រង់ល្អ កាលខ្ញុំកំពុងតែសំឡឹងជាប់ចិត្ត ស្រាប់តែខ្លាំងសំឡាប់នាងសាលិកា
នោះទៅ។ ខ្ញុំបរិបូណ៌ដោយសេចក្តីប្រាថ្នាចំពោះភរិយានោះ បានជាមកក្នុងសំណាក់នៃនាង
ប្រសិនបើនាងលើកឱកាស យើងទាំងពីរនាក់ នឹងនៅក្នុងទីជាមួយគ្នា។

[២១៩] (សាលិកា...) ធម្មតាសេកឈ្មោល គួរតែប្រាថ្នារកសេកញី សាលិកាឈ្មោល
គួរតែប្រាថ្នារកសាលិកាញី ចុះការនៅរួមដោយសេកឈ្មោល និងសាលិកាញី ដូចម្តេចកើត។

[២២០] (សុវណ្ណិត...) បគ្គលណា ប្រាថ្នាស្រ្តីណាក្នុងកាម សូម្បីស្រ្តីនោះជាចណ្ឌាល
ក៏ដោយ ព្រោះថា ការនៅរួមទាំងអស់ដូចៗគ្នា ដែលមិនដូចគ្នាក្នុងកាម មិនមានទេ។

ព្រះមាតានៃព្រះបាទសិរី ព្រះនាមជម្ពូរតី (ជាចណ្ឌាលសោះ) តែបានជាអគ្គមហេសី ជាទី

ស្រឡាញ់របស់ព្រះបាទវាសុទេវកណ្ណាយនគោត្រ។ សូម្បីនាងកិន្ទរីឈ្មោះរតនវតី

ញ៉ាំងតាបសឈ្មោះវច្ឆៈ ឲ្យប្រាថ្នាដែរ។ មនុស្សរួមសំវាសជាមួយនឹងមេម្រឹគក៏មាន ការនៅរួម

ក្នុងកាមមិនដូចគ្នា មិនមានទេ។ នៃនាងសាលិកា ពោលពាក្យពីរោះ បើដូច្នោះ យើងនឹង

ទៅវិញ ព្រោះពាក្យនាងនុំ៖ ទុកជាពាក្យប្រកែក នាងមើលងាយខ្ញុំពិត។

[២២១] (សាលិកា...) នៃមាធុរៈសុវបណ្ឌិត សិរីរមែងមិនមានដល់អ្នកប្រញាប់ទេ អ្នកចូរ

ឈប់នៅទីនេះ ដរាបបានឃើញព្រះរាជាសិន អ្នកនឹងបានស្តាប់សំឡេងសំភោរ បានឃើញ

អានុភាពព្រះរាជា។

[២២២] (សុវបណ្ឌិត...) សំឡេងអីងកងនេះ ឮឮប្រាកដទៅជនបទខាងក្រៅថា

ព្រះរាជធីតាព្រះបាទបញ្ចាល មានវណ្ណៈដូចជាផ្កាយព្រឹក ព្រះអង្គនឹងប្រទានព្រះរាជធីតា

នោះ ដល់ព្រះបាទវិទេហៈ ឯវិវាហមង្គលនោះ ក៏នឹងមានដែរ (តើពិតឬទេ)។

[២២៣] (សាលិកា...) នៃមាធុរៈ ការរៀបចំវិវាហមង្គលប្រាកដដូចនេះរបស់ពួកសត្រូវ

ដូចជាវិវាហមង្គលរបស់ព្រះបាទបញ្ចាលជាមួយនឹងព្រះបាទវិទេហៈរបស់អ្នក ចូរលើក

ទុកចុះ។ ព្រះរាជាដ៏ប្រសើរលើរថរបស់អ្នកក្រុងបញ្ចាល នឹងនាំព្រះបាទវិទេហៈមកហើយ

នឹងសំឡាប់ព្រះបាទវិទេហៈនោះ ក្នុងវេលានោះ (ព្រះបាទចូឡនី) មិនមែនជាសំឡាញ់របស់

ព្រះបាទវិទេហៈនោះទេ។

[២២២] (សុវបណ្ឌិត...) សូមនាងអនុញ្ញាតឲ្យបងទៅត្រឹម ៧ រាត្រី ទំរាំបងទូលព្រះបាទ សិរី នឹងព្រះមហេសីថា ខ្ញុំបាននៅរួមក្នុងសំណាក់នាងសាលិកាហើយ។

[២២៣] (សាលិកា...) អើ! ខ្ញុំអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកទៅត្រឹម ៧ រាត្រី បើអ្នកមិនត្រឡប់មកកាន់ សំណាក់ខ្ញុំក្នុងរវាង ៧ រាត្រីវិញទេ ខ្ញុំសំគាល់ខ្លួនខ្ញុំថាអស់ជីវិត កាលបើខ្ញុំស្លាប់ហួសទៅ ហើយ ទើបអ្នកនឹងមកដល់។

[២២៤] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) លំដាប់នោះ មាធុរៈសុវបណ្ឌិតនោះ ក៏ហើរទៅប្រាប់ មហោសធម៌ថា ពាក្យនេះ ជាពាក្យរបស់នាងសាលិកា។

[២២៥] (មហោសធម៌...) បុរសគប្បីបរិភោគនូវភោគសម្បត្តិក្នុងផ្ទះរបស់បុគ្គលណា គប្បីធ្វើប្រយោជន៍ដល់បុគ្គលនោះឯង។

[២២៦] បពិត្រព្រះជនិន្ទ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងសូមទៅកាន់បុរី គួរជាទីរីករាយរបស់ព្រះបាទ បញ្ចាលជាមុន ដើម្បីសាងនិវេសន៍បំរុងព្រះអង្គមានយសធំក្នុងដែនវិទេហៈ។ បពិត្រក្សត្រិយ័ លុះខ្ញុំព្រះអង្គសាងនិវេសន៍ដើម្បីព្រះអង្គមានយសធំ ក្នុងដែនវិទេហៈស្រេចហើយ នឹងបញ្ជូន ទូតមកទូលព្រះអង្គក្នុងវេលាណា ព្រះអង្គគប្បីយាងទៅក្នុងវេលានោះ។

[២២៧] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) លំដាប់នោះឯង ព្រះមហោសធម៌ ក៏បានទៅកាន់បុរីគួរជាទី រីករាយរបស់ព្រះបាទបញ្ចាលជាមុន ដើម្បីសាងនិវេសន៍បំរុងព្រះបាទវិទេហៈមានយស។ ព្រះមហោសធម៌លុះសាងនិវេសន៍ ដើម្បីព្រះបាទវិទេហៈមានយសស្រេចហើយ ទើបបញ្ជូន

ទ្រឹមកទូលព្រះបាទវិទេហៈ គ្រប់គ្រងមិចិលាថា បពិត្រមហារាជ និវេសន៍ ខ្ញុំព្រះអង្គ
សាងដើម្បីព្រះអង្គហើយ សូមព្រះអង្គស្តេចមកក្នុងកាលតឡូវនេះ។

[២៣០] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) លំដាប់នោះឯង ព្រះរាជាព្រមដោយសេនាមានអង្គ ៤ យាង
ទៅដើម្បីទតបុរីដ៏ធំទូលាយ ដែលមហោសធម៌បណ្ឌិតសាងទុកក្នុងដែនកប្បិលៈ មានពាហនៈ
មិនមានទីបំផុត។

[២៣១] លំដាប់នោះឯង **ព្រះបាទវិទេហៈ**នោះ លុះស្តេចយាងទៅដល់ (ដែនកប្បិលៈ)
ហើយ ទើបបញ្ជូនរាជសាសន៍ទៅថ្វាយព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្តថា បពិត្រមហារាជ
ខ្ញុំមកដើម្បីថ្វាយបង្គំព្រះបាទទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ។ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទាននាងនារី
ដែលមានសព្វវណ្ណកាយដ៏ល្អ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការ ជាវិការៈនៃមាស មានពួកទាសីជា
បរិវារ ឲ្យជាភរិយា (របស់ខ្ញុំ) ក្នុងកាលតឡូវនេះ។

[២៣២] (ព្រះបាទចូឡនី...) បពិត្រព្រះបាទវិទេហៈ ព្រះអង្គស្តេចមកល្អហើយ
មួយទៀត ព្រះអង្គស្តេចមកមិនអាក្រក់ទេ សូមព្រះអង្គសាកសួររកនក្ខត្តប្បក្សចុះ ខ្ញុំនឹង
ថ្វាយនាងកញ្ញា ដ៏ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការជាវិការៈនៃមាស មានពួកទាសី ជាបរិវារ
ព្រះអង្គ។

[២៣៣] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) លំដាប់នោះឯង ព្រះបាទវិទេហៈសួររកនក្ខត្តប្បក្សលុះសួរ
រកនក្ខត្តប្បក្សរួចហើយ ទើបបញ្ជូនរាជសាសន៍ទៅថ្វាយព្រះបាទព្រហ្មទត្តថា **សូមព្រះអង្គ**

ទ្រង់ប្រទាននារីដែលមានសព៌ាង្គកាយដ៏ល្អ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការជាវិការៈនៃមាស

មានពួកទាសីជាបរិវារ ឲ្យជាភរិយារបស់ខ្ញុំក្នុងកាលឥឡូវនេះ។

[២៣២] (ព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន៧...) ខ្ញុំថ្វាយនាងនារី ដែលមានសព៌ាង្គកាយដ៏ល្អ ប្រដាប់ដោយ
គ្រឿងអលង្ការជាវិការៈនៃមាស មានពួកទាសីជាបរិវារ ឲ្យជាភរិយារបស់ព្រះអង្គ ក្នុងកាល
ឥឡូវនេះ។

[២៣៣] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ពលំដំរី ពលសេៈ ពលរថ ពលថ្មើរជើង និងសេនាកាន់
ខែលឈរនៅ (ត្រៀមត្រា) គប់ភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទោ តើពួកបណ្ឌិតសំគាល់ដូចម្តេច។

[២៣៤] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ពលំដំរី ពលសេៈ ពលរថ ពលថ្មើរជើង និងសេនាកាន់ខែល
ឈរនៅ (ត្រៀមត្រា) គប់ភ្លើងឆេះសន្ទោសន្ទោ នៃបណ្ឌិត ពួកសេនាទាំងនោះ នឹងធ្វើអ្វីហ្ន៎។

[២៣៥] (មហោសធិ...) បពិត្រមហារាជ ព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន៧ព្រហ្មទត្ត មានពលច្រើន
ប្រទូសរ៉ាយដល់ព្រះអង្គ រក្សាព្រះអង្គទុក នឹងសំឡាប់ព្រះអង្គអំពីព្រឹក។

[២៣៦] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ហ្មឺយរបស់យើងញ័ររន្ធត់ ទាំងមាត់របស់យើងក៏
សោះស្លុត យើងមិនបានសេចក្តីរលត់ ដូចជាឈើត្រូវភ្លើងឆេះក្នុងកណ្តាលកំដៅថ្ងៃ។ ចង្រ្កាន
របស់ជាងមាស ឆេះតែខាងក្នុង មិនឆេះខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ហ្មឺយរបស់យើង ក៏ឆេះតែ
ខាងក្នុង មិនឆេះខាងក្រៅ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

[២៣៧] (មហោសធន...) បពិត្រក្សត្រ ព្រះអង្គស្រវឹង (ដោយកាម) ទើបប្រព្រឹត្តកន្លង
ការប្រឹក្សា ទំលាយការប្រឹក្សាចោល ឥឡូវនេះ សូមឲ្យបណ្ឌិត (ទាំង ៤ នាក់) ដែលជាអ្នកមាន
ប្រាជ្ញា រក្សាព្រះអង្គចុះ។ បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គមិនធ្វើតាមពាក្យរបស់ទូលបង្គំជាអាមាត្យ
ជាអ្នកប្រាជ្ញាសេចក្តីចំរើន និងស្វែងរកប្រយោជន៍ ទ្រង់ត្រេកអរដោយបីតិដ៏សៅហ្មងរបស់
ព្រះអង្គ ដូចម្រឹគជាប់អន្ទាក់។ (ទូលបង្គំបានក្រាបទូលហើយថា) ត្រីជាសត្វល្មោក
ក្នុងនុយស្រស់ លេបនូវផ្លែសន្ធឹចដ៏រៀចដែលគេបិទដោយសាច់ ត្រីមិនដឹងសេចក្តីស្លាប់
របស់ខ្លួន យ៉ាងណា។ បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គជាអ្នកល្មោកក្នុងកាម ចង់បានជីវិតរបស់
ព្រះបាទច្បង មិនទ្រង់ជ្រាបមរណៈរបស់ព្រះអង្គ ដូចត្រីយ៉ាងនោះឯង។ បើទ្រង់
ស្តេចទៅកាន់ក្រុងបញ្ចាល ទ្រង់មុខជានឹងលះចោលព្រះអង្គយ៉ាងឆាប់ ភ័យជំនឹងមកដល់
ព្រះអង្គ ដូចភ័យជំមកដល់ម្រឹគ ដែលដើរទៅតាមផ្លូវ (ទៀបទ្វារនៃស្រុក)។ បពិត្រព្រះជនិន្ទ
បុរសមានសភាពមិនថ្លៃថ្នូរ ដូចពស់នៅក្នុងថ្នក់ គប្បីចឹក បុរសមានប្រាជ្ញា មិនគប្បីធ្វើនូវ
មេត្រីភាពដោយបុរសនោះទេ ព្រោះថា ការគប់រកដោយបុរសអាក្រក់ រមែងនាំមកនូវសេចក្តី
ទុក្ខដោយពិត។ បពិត្រព្រះជនិន្ទ បណ្ឌិតបុរស ស្គាល់នូវបុគ្គលណាថា អ្នកនេះមានសីល
មានការចេះដឹងច្រើនដូច្នោះ បណ្ឌិតបុរសនោះ គួរធ្វើមេត្រីភាពជាមួយនឹងបុគ្គលនោះ
ព្រោះថាការសេពគប់ដោយសប្បុរសទាំងឡាយ រមែងនាំមកនូវសេចក្តីសុខពិត។

[២៤០] បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គជាមនុស្សល្ងង់លីលា បានពោលនូវសេចក្តី
ចំរើនដ៏ឧត្តមក្នុងសំណាក់នៃខ្ញុំព្រះអង្គថា ខ្ញុំព្រះអង្គជាអ្នកចំរើនដោយចុងនង្គ័ល ធ្វើម្តេចនឹង
ដឹងសេចក្តីចំរើនដូចអ្នកដទៃ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរចាប់មហោសធននេះត្រង់ ក ហើយឲ្យវិនាស
ចាកដែនរបស់អញចេញទៅ ព្រោះវាហ៊ាននិយាយឲ្យអញអន្តរាយនូវការបានស្រីកែវ។

[២៤១] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ម្ចាស់មហោសធន បណ្ឌិតទាំងឡាយ រមែងមិនចាក់
ដោតដោយទោសដែលកន្លងទៅហើយទេ អ្នកចាក់ដោតយើង ដូចគេយកជន្លូញចាក់សេះ
ដែលចង់ទុកហើយធ្វើអ្វី។ ប្រសិនបើអ្នកឃើញសេចក្តីរួចរបស់យើង ឬឃើញសេចក្តី
ក្សេមរបស់យើង ចូរអ្នកពន្យល់យើងដោយសោត្តិភាពនោះចុះ អ្នកចាំបាច់ចាក់ដោតយើង
ដោយទោសដែលកន្លងទៅហើយធ្វើអ្វី។

[២៤២] (មហោសធន...) អំពើជារបស់នៃមនុស្សដែលកន្លងហួសទៅហើយ ជាអំពើគេ
កែបានដោយក្រ សម្រួលវិញបានដោយក្រ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចនឹងដោះព្រះអង្គបានទេ បពិត្រ
ក្សត្រិយ៍ សូមព្រះអង្គទ្រង់ជ្រាបចុះ។ ដំរីទាំងឡាយ មានប្ញទ្ធិ មានយស អាចទៅតាមអាកាស
បាន ដំរីបែបនោះរបស់ព្រះរាជាណា សូមឲ្យដំរីទាំងនោះ នាំព្រះរាជានោះទៅចុះ។ សេះ
ទាំងឡាយ មានប្ញទ្ធិ មានយស អាចទៅតាមអាកាសបាន សេះបែបនោះរបស់ព្រះរាជាណា
សូមឲ្យសេះទាំងនោះ នាំព្រះរាជានោះទៅចុះ។ បក្សីទាំងឡាយ មានប្ញទ្ធិ មានយស
អាចទៅតាមអាកាសបាន បក្សីបែបនោះរបស់ព្រះរាជាណា សូមឲ្យបក្សីទាំងនោះ នាំព្រះ

រាជានោះទៅចុះ។ យក្សទាំងឡាយ មានប្ញទ្ធិ មានយស អាចទៅតាមអាកាសបាន យក្សបែប
នោះរបស់ព្រះរាជាណា សូមឲ្យយក្សទាំងនោះ នាំព្រះរាជានោះទៅចុះ។ អំពើជារបស់
នៃមនុស្ស ដែលកន្លងហួសទៅហើយ ជាអំពើគេកែបានដោយក្រ សម្រួលវិញបានដោយក្រ
បពិត្រក្សត្រីយ៍ ខ្ញុំព្រះអង្គមិនអាចដោះព្រះអង្គទៅតាមអាកាសបានទេ។

[២៤៣] (អាចារ្យសេនកៈ...) បុរសជាអ្នកមិនឃើញត្រីយក្ខន្តមហាសមុទ្រ បុរសនោះ
បានទីពឹងក្នុងប្រទេសណា គេក៏បានសេចក្តីសុខក្នុងប្រទេសនោះ (យ៉ាងណាមិញ)។
បពិត្រមហោសធន អ្នកជាទីពឹងរបស់ពួកយើង និងព្រះរាជា ក៏យ៉ាងនោះដែរ ព្រោះអ្នក
ជាបុគ្គលប្រសើរជាងពួកយើង និងពួកមន្ត្រី សូមអ្នកដោះពួកយើងអំពីទុក្ខ។

[២៤៤] (មហោសធន...) អំពើជារបស់នៃមនុស្ស ដែលកន្លងហួសទៅហើយ ជាអំពើគេកែ
បានដោយក្រ សម្រួលវិញបានដោយក្រ ខ្ញុំមិនអាចនឹងដោះអ្នកបានទេ នៃសេនកៈ អ្នកចូរ
ដឹងចុះ។

[២៤៥] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) អ្នកចូរស្តាប់ពាក្យរបស់យើងនេះ អ្នកឃើញភ័យធំនុំ៖
(ស្រាប់ហើយ) ម្ចាស់អាចារ្យសេនកៈ ឥឡូវនេះ អញសួរ តើអ្នកសំគាល់របស់ដែលគួរ
ធ្វើដូចម្តេចក្នុងរឿងនេះ។

[២៤៦] (អាចារ្យសេនកៈ...) ពួកយើងគួរដុតភ្លើងត្រង់ទ្វារ ឬកាន់កាំបិតសម្លាប់គ្នានឹងគ្នា យើងនឹងលះបង់ជីវិតយ៉ាងឆាប់ កុំឲ្យព្រះបាទព្រហ្មទត្តសម្លាប់ពួកយើងឲ្យលំបាកអស់កាល យូរឡើយ។

[២៤៧] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) អ្នកចូរស្តាប់ពាក្យរបស់យើងនេះ អ្នកឃើញភ័យជំនុំ៖ (ស្រាប់ហើយ) ម្ចាស់អាចារ្យបុក្កុសៈ ឥឡូវនេះអញសួរ តើអ្នកសំគាល់របស់ដែលគួរ ធ្វើដូចម្តេចក្នុងរឿងនេះ។

[២៤៨] (អាចារ្យបុក្កុសៈ...) ពួកយើងគួរស៊ីថ្នាំពិសឲ្យស្លាប់ នឹងលះបង់ជីវិតយ៉ាងឆាប់ កុំឲ្យព្រះបាទព្រហ្មទត្តសម្លាប់ពួកយើង ឲ្យលំបាកអស់កាលយូរឡើយ។

[២៤៩] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) អ្នកចូរស្តាប់ពាក្យរបស់យើងនេះ អ្នកឃើញភ័យជំនុំ៖ (ស្រាប់ហើយ) ម្ចាស់អាចារ្យកាមិន្ទៈ ឥឡូវនេះអញសួរ តើអ្នកសំគាល់របស់ដែលគួរធ្វើ ដូចម្តេចក្នុងរឿងនេះ។

[២៥០] (អាចារ្យកាមិន្ទៈ...) ពួកយើងគប្បីយកខ្សែចង់ឲ្យស្លាប់ ឬលោតចុះទៅ ក្នុងអណ្តូង (ឲ្យស្លាប់) កុំឲ្យព្រះបាទព្រហ្មទត្តសម្លាប់ពួកយើងឲ្យលំបាកអស់កាលយូរឡើយ។

[២៥១] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) អ្នកចូរស្តាប់ពាក្យរបស់យើងនេះ អ្នកឃើញភ័យជំនុំ៖ (ស្រាប់ហើយ) ម្ចាស់អាចារ្យទេរិន្ទៈ ឥឡូវនេះអញសួរ តើអ្នកសំគាល់របស់ដែលគួរធ្វើដូចម្តេច ក្នុងរឿងនេះ។

[២៥២] (អាពាហ៍ពិពាហ៍វិទ្យុ...) ពួកយើង (បិទទ្វារ) ដុតភ្លើង ហើយកាន់កាំបិតសម្លាប់ គ្នាជំនុំគ្នា យើងនឹងលះបង់ជីវិតយ៉ាងឆាប់ (បើ) មហោសធម៌អាចនឹងដោះពួកយើងឲ្យរួច ដោយងាយទេ។

[២៥៣] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) បុគ្គលស្វែងរកខ្លឹមនៃដើមចេក រមែងមិនបានយ៉ាង ណាមិញ យើងស្វែងរក (ឧបាយជាគ្រឿងរួចចាកទុក្ខ) ក៏មិនបានប្រស្នានោះ ក៏យ៉ាងនោះ ដែរ។ បុគ្គលស្វែងរកខ្លឹមនៃដើមរកា រមែងមិនបាន យ៉ាងណាមិញ យើងស្វែងរក ក៏មិន បានប្រស្នានោះ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ការនៅនៃជំរិះទាំងឡាយ ក្នុងទីមិនមានទឹក ឈ្មោះថា នៅក្នុងទីមិនមែនប្រទេស (យ៉ាងណាមិញ) កាលបើយើងនៅក្នុងទីជិតនៃពួកមនុស្សអាក្រក់ ល្ងង់ខ្លៅ មិនចេះ មិនដឹង (ឈ្មោះថានៅក្នុងទីមិនមែនជាប្រទេស ក៏ដូច្នោះឯង)។ ហូទ័យ របស់យើងញ័ររន្ធត់ ទាំងមាត់របស់យើងក៏សោះស្ងួត យើងមិនបានសេចក្តីរលត់ ដូចឈើ ត្រូវភ្លើងឆេះក្នុងកណ្តាលកំដៅថ្ងៃ។ ចង្រ្កានរបស់ជាងមាសឆេះតែខាងក្នុង មិនឆេះខាងក្រៅ យ៉ាងណាមិញ ហូទ័យរបស់យើង ឆេះតែខាងក្នុង មិនឆេះខាងក្រៅ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។

[២៥៤] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា...) វេលានោះ មហោសធម៌អ្នកប្រាជ្ញ មានប្រាជ្ញា ឃើញ ប្រយោជន៍ជាប្រក្រតីនោះ បានឃើញព្រះបាទវិទេហៈ ទ្រង់មានសេចក្តីទុក្ខ ទើបក្រាបបង្គំ ទូលថា បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យ ឡើយ ទូលព្រះបង្គំនឹងដោះព្រះអង្គ ដូចគេដោះព្រះចន្ទ្រដែលរាហូចាប់ហើយ។ បពិត្រ

មហារាជ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ ទូល
ព្រះបង្គំនឹងដោះព្រះអង្គ ដូចគេដោះព្រះអាទិត្យដែលរាហូចាប់ហើយ។ បពិត្រមហារាជ
ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ ទូលព្រះបង្គំនឹងដោះ
ព្រះអង្គ ដូចគេដោះដំរីផុសក្នុងកក់។ បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គ
ប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ ទូលព្រះបង្គំនឹងដោះព្រះអង្គ ដូចគេដោះពស់ដែលជាប់
នៅក្នុងកំប្រាង។ បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គ
កុំភ័យឡើយ ទូលព្រះបង្គំនឹងដោះព្រះអង្គ ដូចគេដោះបក្សីដែលជាប់នៅក្នុងទ្រុឌ។ បពិត្រ
មហារាជ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ
ទូលព្រះបង្គំនឹងដោះព្រះអង្គ ដូចគេដោះត្រីទាំងឡាយដែលជាប់នៅក្នុងសំណាញ់។ បពិត្រ
មហារាជ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ
ទូលព្រះបង្គំនឹងដោះព្រះអង្គចេញ ព្រមទាំងយានអេហ៍ពល និងពាហនៈ។ បពិត្រមហារាជ
ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះអង្គកុំភ័យឡើយ ទូលព្រះបង្គំ
នឹងដេញព្រះបាទបញ្ចាលឲ្យរត់ទៅ ដូចជាគេដេញក្អែក និងខ្លែងដោយដុំដី។ បុគ្គលណា មិន
ជួយព្រះអង្គដែលមានសេចក្តីចង្អៀត (ព្រោះមរណៈ) ឲ្យរួចចាកទុក្ខបានទេ ប្រាជ្ញា (របស់
បុគ្គលនោះ) មានប្រយោជន៍អ្វី ឬអាមាត្យបែបនោះ (មានប្រយោជន៍អ្វី)។

[២៥៥] នៃមាណាពទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមក ចូរក្រោកឡើង អ្នកទាំងឡាយ ចូរលើកមាត់នៃគន្ធិៈយន្ត ព្រះបាទវិទេហៈ មួយអន្លើដោយពួកអាមាត្យ នឹងស្តេចទៅតាម ឧម្មង្គ។

[២៥៦] ពួកជនអ្នកធ្វើការបំរើរបស់មហោសធរណ្ឌិត ស្តាប់ពាក្យរបស់លោកហើយ ទើបលើកទ្វារនៃឧម្មង្គ និងគន្ធិៈទ្វារដែលប្រកបដោយគ្រឿងយន្ត។

[២៥៧] អាចារ្យសេនកៈដើរមុន មហោសធរណ្ឌិត ព្រះបាទវិទេហៈ មានអាមាត្យ ហែហម ស្តេចយាងត្រង់កណ្តាល។

[២៥៨] ព្រះបាទវិទេហៈ ស្តេចទ្រង់ចេញអំពីឧម្មង្គ ហើយឡើងគង់លើព្រះទីនាំងនាវា មហោសធរណ្ឌិតដឹងថា ព្រះរាជាឡើងគង់ហើយ ក៏ប្រៀនប្រដៅថា បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះបាទ ចូឡនីព្រហ្មទត្តនេះ ជាព្រះបិតាក្មេករបស់ព្រះអង្គ បពិត្រព្រះអង្គជាធំជាងជន ព្រះនាង នន្ទាទេវីនេះ ជាព្រះមាតាក្មេករបស់ព្រះអង្គ ការប្រតិបត្តិព្រះវររាជមាតា (របស់ព្រះអង្គ) យ៉ាងណា ការប្រតិបត្តិព្រះមាតាក្មេក ចូរមានដល់ព្រះអង្គ ក៏យ៉ាងនោះដែរ។ ព្រះរាជបុត្រ ច្បងរួមឧទរ មានព្រះមាតាជាមួយគ្នា យ៉ាងណា បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ បញ្ចាលចន្ទ រាជកុមារ ព្រះអង្គគប្បីស្រឡាញ់យ៉ាងនោះដែរ។ បពិត្រព្រះអង្គប្រសើរលើរថ ព្រះនាង បញ្ចាលចន្ទិទេវីនេះ ជាព្រះរាជបុត្រី (របស់ព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្ត) ដែលព្រះអង្គទ្រង់ប្រាថ្នា

សូមព្រះអង្គធ្វើសេចក្តីប្រាថ្នារបស់ព្រះអង្គចំពោះព្រះនាងនោះ ព្រះនាងជាករិយារបស់
ព្រះអង្គហើយ។

[២៥៧] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ម្ចាស់មហោសធិ អ្នកចូរប្រញាប់ប្រញាល់ឡើងជិះទូកមក
នៅឈរលើច្រាំងធ្វើអ្វី យើងទាំងឡាយរួចចាកទុក្ខដោយលំបាក យើងនឹងទៅឥឡូវនេះ។

[២៦០] (មហោសធិ...) បពិត្រមហារាជ ខ្ញុំព្រះអង្គដែលជានាយកនៃសេនា លះបង់
ចោលនូវអង្គនៃសេនា ហើយដោះយកតែខ្លួន នេះមិនមែនជាទំនៀមទេ។ បពិត្រព្រះសម្មតិ
ទេពប្រសើរលើរថ ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងដឹកនាំនូវអង្គនៃសេនាដែលព្រះអង្គបោះបង់ចោលក្នុង
រាជនិវេសន៍ និងរបស់ដែលព្រះបាទព្រហ្មទត្តប្តាយហើយ។

[២៦១] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ម្ចាស់បណ្ឌិត អ្នកឯងជាអ្នកមានសេនាតិច នឹងសង្កត់
សង្កិនទប់ទល់ព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្ត ដែលមានសេនាច្រើនដូចម្តេចបាន អ្នកឯងជាអ្នក
មានកម្លាំងខ្សោយ មុខជាលំបាកដោយព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្តដែលមានកម្លាំង។

[២៦២] (ពោធិសត្វ...) បុគ្គលមានប្រាជ្ញា សូម្បីមានសេនាតិច រមែងឈ្នះបុគ្គលមិនមាន
ប្រាជ្ញា ដែលមានសេនាច្រើន ព្រះរាជាតែមួយព្រះអង្គ (ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងឧបាយ) រមែងឈ្នះ
ព្រះរាជាទាំងឡាយ (ជាអ្នកល្ងង់ក្នុងឧបាយ) ដូចព្រះអាទិត្យ ដែលរះឡើង (រមែងឈ្នះ) ងងឹត
ដូច្នោះឯង។

[២៦៣] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) នៃអាចារ្យសេនកៈ ការនៅរួមជាមួយនឹងពួកបណ្ឌិត
នាំមកនូវសេចក្តីសុខស្រួលណាស់ហ្ន៎ ព្រោះថា មហោសធិ បានដោះពួកយើង ដែលនៅ
ក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃសត្រូវឲ្យរួចបាន ដូចគេដោះហ្វូងបក្សីដែលជាប់នៅក្នុងទ្រុង ឬដូចគេដោះ
ហ្វូងត្រី ដែលជាប់នៅក្នុងសំណាញ់ដូច្នោះ។

[២៦៤] (អាចារ្យសេនកៈ...) បពិត្រមហារាជ ពិតមែនហើយ បណ្ឌិតទាំងឡាយ
នាំមកនូវសេចក្តីសុខយ៉ាងនោះឯង មហោសធិបានដោះពួកយើងដែលនៅក្នុងកណ្តាប់
ដៃនៃសត្រូវឲ្យរួចបាន ដូចគេដោះហ្វូងបក្សីដែលជាប់នៅក្នុងទ្រុង ឬដូចគេដោះហ្វូងត្រី
ដែលជាប់នៅក្នុងសំណាញ់ដូច្នោះ។

[២៦៥] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្ត មានកំឡាំងច្រើន ទ្រង់រក្សាអស់រាត្រី
ទាំងមូល កាលអរុណរះឡើង ក៏ស្តេចចូលទៅដល់ក្រុងឧបការៈ។ ព្រះបាទចូឡនីគ្រប់គ្រង
ក្រុងបញ្ចាល មានកំឡាំងច្រើន ស្តេចឡើងគង់លើដំរីប្រសើរដ៏មានកំឡាំង ជាដំរីមានអាយុ
ប្រមាណ ៦០ ឆ្នាំ បានត្រាស់ទៅ (នឹងសេនារបស់ព្រះអង្គ)។ ព្រះបាទចូឡនីព្រហ្មទត្ត
ទ្រង់សៀតគ្រឿងក្រោះ ជាវិការៈនៃកែវមណី ព្រះហស្តចាប់សរ បានត្រាស់ទៅនឹងពេហ៍ពល
អ្នកទទួលបំរើ (របស់ព្រះអង្គ) ជាអ្នកមានសិល្បច្រើនដែលមកចូបជុំគ្នា។ (ព្រះបាទចូឡនី
ត្រាស់ទៅ) នឹងពលដំរី ពលសេះ ពលរថ ពលថ្មើរជើង និងខ្នាន់ដូ ដែលមានដៃដ៏ស្អាត
ក្នុងសិល្បដូ អាចបាញ់រោមត្រូវ ដែលមកចូបជុំគ្នា។

[២៦៦] (ព្រះបាទជ័យវរ្ម័ន៧...) អ្នកទាំងឡាយ ចូរពន្យល់ដំរីមានភ្នក ដ៏មានកំឡាំង ជាដំរី
មានអាយុប្រមាណ ៦០ ឆ្នាំ ចូរឲ្យដំរីទាំងឡាយញាំញីទីក្រុងដែលព្រះបាទវិទេហៈ សាងទុក
ហើយ។ (ពួកព្រួញ) មានសម្បុរ ស មានមុខដូចពន្លាក មានចុងដ៏មុត អាចចាក់ទំលាយនូវផ្កា
ដែលបាញ់ដោយកំឡាំងធ្នូ ឲ្យធ្លាក់ចុះព្រមគ្នា អំពីខាងនេះខាងនោះ។ ពួកសេនាក្មេង ៗ
ភ្ញៀវភ្ញា ពាក់គ្រឿងក្រោះ មានអាវុធប្រកបដោយដងដ៏វិចិត្រ កាលបើពួកដំរីធំស្ទុះចូលមក
ចូរអ្នកនាំគ្នា (តស៊ូ) ចំពោះមុខដំរីទាំងឡាយ។ លំពែងទាំងឡាយ ដែលគេលាងជម្រះ
ដោយប្រេង មានរស្មីភ្លឺផ្នែក រុងរឿងដូចជាផ្កាយព្រឹក មានរស្មីច្រើន។ កាលបើពួកយោធា
(របស់យើង) មានគ្រឿងអាវុធជាកំឡាំង ទ្រទ្រង់សង្វារ គឺគ្រឿងក្រោះប្រាកដដូច្នោះ មិនបាន
រត់ក្នុងសង្រ្គាមទេ ព្រះបាទវិទេហៈនឹងរួចពីដៃយើងអំពីណា បើក្រុងតែព្រះបាទវិទេហៈ
នឹងធ្វើដូចបក្សី (ទើបរួច)។ ពួកយោធារបស់យើងទាំងអស់ មានចំនួន ៣៩.០០០ នាក់
អាចកាត់ក្បាលសត្រូវ ហើយរើសយកក្បាលមួយ ៗ មក យើងបានដើរសព្វលើផែនដី
មិនឃើញពួកយោធាណាស្មើឡើយ។ ដំរីទាំងឡាយ មានភ្នក ប្រដាប់ហើយ មានកំឡាំង
ជាដំរីមានអាយុប្រមាណ ៦០ ឆ្នាំ ពួកយោធានៅក្មេងៗ មានសម្បុរដូចមាស រមែងល្អលើ-
កនៃដំរីទាំងឡាយ។ យោធាទាំងឡាយ មានគ្រឿងអលង្ការមានពណ៌លឿង ស្បែកសំពត់មាន
ពណ៌លឿង ដណ្តប់សំពត់មានពណ៌លឿង រមែងល្អលើ-កនៃដំរីទាំងឡាយ ដូចទេវបុត្ត
ទាំងឡាយក្នុងនន្ទវ័ន។ ព្រះខាន់ទាំងឡាយ មានសម្បុរដូចត្រីស្វាត ដែលលាងជ័រ៖

ដោយប្រេង មានរស្មីភ្លឺផ្ទេកដែលបុរសអ្នកមានព្យាយាមធ្វើសម្រេចហើយ មានមុខស្មើ
ដែលគេសម្លៀងល្អហើយ។ ព្រះខាន់ទាំងឡាយមិនមានស្នឹម រុងរឿងដូចជាព្រះអាទិត្យ
បិតនៅក្នុងទីពាក់កណ្តាល ដែលគេធ្វើដោយដែកថែបដ៏មាំ ដែលពួកយោធាអ្នកមាន
កំឡាំងជំនាញក្នុងវិធីប្រហារមាំ កាន់យកហើយ។ ព្រះខាន់ទាំងឡាយ បរិបូណ៌ដោយដង
ជាវិការៈនៃមាស ទ្រទ្រង់ដោយស្រោមមានពណ៌ក្រហម កាលបើគេត្រូវឡើង រមែងល្អដូចជា
ផ្ទេកបន្ទោរភ្លឺផ្ទេកក្នុងចន្លោះនៃពពក។ ពួកខ្មាន់ធូអ្នកភ្ញៀវក្លា ពាក់គ្រឿងក្រោះ អាច
ប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអាកាសបាន អ្នកឈ្លាសក្នុងការកាន់ដាវ និងខែល ជាអ្នកហាត់ក្នុងការកាន់
ធ្នូដ៏ក្រៃលែង អាចកាត់នូវកន្តៃដ៏វិទ្យុធ្លាក់ចុះបាន។ អ្នកឯងត្រូវពួកយោធាប្រាកដដូច្នោះ
ព័ទ្ធហើយ អ្នកឯងមិនរួចអំពីទីនេះទេ អ្នកនឹងទៅកាន់ក្រុងមិចិលា ដោយរាជានុភាពណា
យើងមិនបានឃើញរាជានុភាពនោះរបស់អ្នកទេ។

[២៦៧] (ព្រះពោធិសត្វ...) ព្រះអង្គទ្រង់ប្រញាប់ប្រញាល់បញ្ជូនដំរីដ៏ប្រសើរមក
ព្រះអង្គមានព្រះហ្មឺនយរិករាយយាងមក ហើយទ្រង់សំគាល់ថា អាត្មាអញ នឹងបានសម្រេច
ប្រយោជន៍ដូច្នោះឬហ្ន៎។ សូមព្រះអង្គដាក់ធ្នូ និងបំពង់ព្រួញនុះចេញ សូមព្រះអង្គដាក់
កូនសរនុះចេញ សូមព្រះអង្គដាក់គ្រឿងក្រោះដ៏ល្អប្រហែលដោយកែវពែទ្យូរ និងកែវមណី
នុះចេញ។

[២៦៨] (ព្រះបាទចូឡនី...) អ្នកឯងជាអ្នកមានសម្បុរមុខស្រស់បស់ ទាំងនិយាយ
ក៏ញញឹមញញែមជាប់ ឯការបរិបូណ៌ដោយសម្បុរបែបនេះ រមែងមានប្រាកដក្នុង
មរណកាល។

[២៦៩] (មហោសធត...) បពិត្រក្សត្រជាព្រះរាជា ពាក្យដែលព្រះអង្គគម្រាមហើយ
ជាពាក្យសោះសូន្យទេ ព្រះអង្គមានការប្រឹក្សាឆ្ងាយហើយ ឯព្រះរាជា (របស់យើង) ព្រះអង្គ
មិនងាយនឹងចាប់យកបានទេ ដូចសេះសិន្ធព និងសេះខ្នុក។ ព្រះរាជា (ក្រុងមិចិលា)
ព្រមដោយអាមាត្យ និងរាជបរិស័ទ ឆ្លងស្ទឹងគង្គាតាំងពីថ្ងៃម្សិលទៅហើយម៉្លេះ ក្អែកសុះតាម
រាជហង្ស នឹងធ្លាក់ចុះក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ យ៉ាងណាមិញ (បើព្រះអង្គនឹងតាមព្រះរាជានោះ
នឹងដល់សេចក្តីវិនាសក្នុងពាក់កណ្តាលផ្លូវ ក៏យ៉ាងនោះដែរ)។

[២៧០] ឆ្កែចចកទាំងឡាយជាម្រឹគថោកទាប ឃើញផ្កាចាដែលរីកក្នុងចំណែកនៃរាត្រី
ក៏សំគាល់ថា ដុំសាច់ ហើយនាំគ្នាចោមរោម។ (ឆ្កែចចកទាំងនោះ) ជាម្រឹគថោកទាប កាលបើ
រាត្រីកន្លងទៅហើយ ព្រះអាទិត្យក៏រះឡើង ទើបឃើញច្បាស់ថា ជាផ្កាចារឹក ក៏ដាច់សេចក្តី
ប្រាថ្នា (រត់ទៅ) យ៉ាងណា។ បពិត្រព្រះរាជា ព្រះអង្គចោមព័ទ្ធព្រះបាទវិទេហៈ នឹងដាច់សេចក្តី
ប្រាថ្នា ហើយទៅ ដូចពួកឆ្កែចចក (ចោមរោម) នូវផ្កាចាដូច្នោះដែរ។

[២៧១] (ព្រះបាទចូឡនី...) អ្នកទាំងឡាយ ចូរកាត់ដៃ និងជើង ត្រចៀក និងច្រមុះនៃ
មហោសធតនេះ ព្រោះវាធ្វើព្រះបាទវិទេហៈជាសត្រូវដែលនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃយើងឲ្យរួច

ទៅវិញ។ សេនាទាំងឡាយ ចូរដោតគហបតីបុត្រនេះដោយឈើស្រួច ហើយចំអិនវា ដូចគេ
ចំអិនសាច់ដែលគួរចំអិន ព្រោះវាធ្វើស្តេចវិទេហៈជាសត្រូវ ដែលនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃយើង
ឲ្យរួចទៅវិញ។ បុគ្គលដោតសន្ធិងស្បែកគោលើផែនដី ពុំនោះសោត ថ្នក់ស្បែកសីហៈ ឬខ្លាធំ
ដោយកង្វេរ យ៉ាងណា។ យើងនឹងចាក់ដោតវាដោយលំពែង យ៉ាងនោះ ព្រោះវាធ្វើព្រះបាទ
វិទេហៈជាសត្រូវ ដែលនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃយើងឲ្យរួចទៅវិញ។

[២៧២] (មហោសធត...) បើព្រះអង្គកាត់នូវដៃ ជើង ត្រចៀក និងច្រមុះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងកាត់ (ដៃ ជើង ត្រចៀក និងច្រមុះ) របស់ព្រះរាជបុត្រឈ្មោះ
បញ្ចាលចន្ទៈ យ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គកាត់ដៃ ជើង ត្រចៀក និងច្រមុះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងកាត់ (នូវដៃ ជើង ត្រចៀក និងច្រមុះ) របស់ព្រះរាជជីតាឈ្មោះ
បញ្ចាលចន្ទៈ យ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គកាត់ដៃ និងជើង ត្រចៀក និងច្រមុះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងកាត់ (នូវដៃជើង ត្រចៀក និងច្រមុះ) របស់អគ្គមេហាសី ឈ្មោះ
នន្ទាទេវី យ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គកាត់ដៃ និងជើង ត្រចៀក និងច្រមុះរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ
ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងកាត់ (នូវដៃ និងជើង ត្រចៀក និងច្រមុះ) របស់ព្រះរាជបុត្រ និង
ព្រះមហេសីរបស់ព្រះអង្គយ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គដោតខ្ញុំដោយឈើអណ្តោត ហើយចំអិន
ដូចគេចំអិនសាច់ដែលគួរចំអិន ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងប្រើឲ្យគេដោតព្រះរាជបុត្រឈ្មោះ
បញ្ចាលចន្ទៈ (ដោយឈើអណ្តោត) ហើយចំអិនយ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គដោតខ្ញុំដោយ

ឈើអណ្តោត ហើយចំអិន ដូចគេចំអិនសាច់ដែលគួរចំអិន ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងប្រើ
ឲ្យគេដោតព្រះរាជធីតា ឈ្មោះបញ្ចាលចន្ទី (ដោយឈើអណ្តោត) ហើយចំអិនយ៉ាងហ្នឹងដែរ។
បើព្រះអង្គដោតខ្ញុំនឹងឈើអណ្តោត ហើយចំអិន ដូចគេចំអិនសាច់ដែលគួរចំអិន ព្រះបាទ
វិទេហៈ មុខជានឹងប្រើឲ្យគេដោតអគ្គមហេសីឈ្មោះនន្ទាទេវី (ដោយឈើអណ្តោត) ហើយចំអិន
យ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គដោតខ្ញុំនឹងឈើអណ្តោត ហើយចំអិន ដូចគេចំអិនសាច់ដែលគួរចំអិន
ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងប្រើឲ្យគេដោតព្រះរាជបុត្រ និងព្រះមហេសីរបស់ព្រះអង្គ (ដោយឈើ
អណ្តោត) ហើយចំអិនយ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គចាក់ដោតខ្ញុំ ដោយលំពៃង ព្រះបាទវិទេហៈ
មុខជានឹងដោតព្រះរាជបុត្រ ឈ្មោះបញ្ចាលចន្ទៈ (ដោយលំពៃង) យ៉ាងហ្នឹងដែរ។ បើព្រះអង្គ
ចាក់ដោតខ្ញុំដោយលំពៃង ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងចាក់ដោតព្រះរាជធីតា ឈ្មោះ
បញ្ចាលចន្ទី (ដោយលំពៃង) យ៉ាងនោះដែរ។ បើព្រះអង្គចាក់ដោតខ្ញុំ ដោយលំពៃង ព្រះបាទ
វិទេហៈ មុខជានឹងចាក់ដោតអគ្គមហេសី ឈ្មោះនន្ទាទេវី (ដោយលំពៃង) យ៉ាងនោះដែរ។
បើព្រះអង្គចាក់ដោតខ្ញុំដោយលំពៃង ព្រះបាទវិទេហៈ មុខជានឹងចាក់ដោតព្រះរាជបុត្រ
និងព្រះមហេសីរបស់ព្រះអង្គ (ដោយលំពៃង) យ៉ាងនោះដែរ។ យើងទាំងពីរនាក់ គឺ
ស្តេចវិទេហៈ និងទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ប្រឹក្សាគ្នារួចស្រេចក្នុងទីស្ងាត់យ៉ាងនេះហើយ ខែលស្បែក
មានទម្ងន់ ១០០ បលៈ ដែលជាងស្បែកឲ្យសម្រេចហើយដោយសស្ត្រារបស់ជាងស្បែក
រមែងជួយការពារខ្លួន ដើម្បីទប់រងនូវកូនសរទាំងឡាយយ៉ាងណា។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ

ជាអ្នកនាំសេចក្តីសុខមក ជួយបន្ទោបង់សេចក្តីទុក្ខនៃព្រះបាទវិទេហៈដ៏មានយស តែងទប់រង
នូវកូនសរ គឺព្រះតម្រិះរបស់ព្រះអង្គដោយខ្មែរស្បែកមានទម្ងន់ ១០០ បលៈ (សេចក្តី
គិតរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ក៏ដូច្នោះឯង)។

[២៧៣] បពិត្រមហារាជ សូមអញ្ជើញព្រះអង្គទតព្រះនេត្រមើលព្រះរាជរាំងរបស់
ព្រះអង្គដែលសូន្យឈឹងចុះ បពិត្រព្រះមហាក្សត្រិយ៍ ស្រីស្នំ និងកុមារទាំងឡាយ និង
ព្រះវររាជមាតារបស់ព្រះអង្គ ខ្ញុំឲ្យនាំចេញចាកឧម្មង្គ នាំទៅថ្វាយព្រះបាទវិទេហៈហើយ។

[២៧៤] (ព្រះបាទចូឡនី...) បើដូច្នោះ អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅឯព្រះរាជរាំងរបស់អញ
ហើយពិចារណាមើលហេតុនោះ តើសមដូចពាក្យរបស់មហោសធននេះពិត ឬកុហកទេ។

[២៧៥] (ពួកអាមាត្យ...) បពិត្រមហារាជ មហោសធនទូលយ៉ាងណា សេចក្តីនុ៎ះ ក៏យ៉ាង
នោះឯង ព្រះរាជរាំងទាំងមូលសូន្យឈឹង ដូចឋានជាទីប្រជុំចុះនៃពួកក្អែក។

[២៧៦] (មហោសធន...) បពិត្រមហារាជ ព្រះនាងនារីនន្ទាទេវី ព្រះសព៌ាង្គកាយដ៏ល្អ
មានព្រះសោណីដ៏ល្អ ដូចដម្បារមាស មានប្រក្រតីពោលពាក្យពិរោះ ដូចជាសំឡេងនៃហង្ស
បានចេញទៅអំពីឧម្មង្គនេះហើយ។ បពិត្រមហារាជ ព្រះនាងនារី មានសព៌ាង្គកាយដ៏ល្អ
ទ្រទ្រង់កោសេយ្យពស្ត្រ មានសរីរៈដូចមាស មានខ្សែរឹតព្រះអង្គនោះក៏ល្អវិចិត្រដោយមាស។
ព្រះនាងនារី មានព្រះបាទដ៏ក្រហមល្អ ប្រកបដោយលំអ (៥យ៉ាង) មានខ្សែរឹតជាវិការៈ
នៃមាស និងកែវមណី មានដួងព្រះនេត្រប្រាកដស្មើដោយភ្នែកសត្វព្រាប មានសរីរៈដ៏ល្អ

មានរឹមព្រះឱស្ឋរលីង ល្អដូចជាផ្ទៃទន្ធាប់ មានចង្កេះរៀវ។ ព្រះនាងនារីមានចង្កេះរៀវ ដូចវល្លិនាគលតា ដែលលូតលាស់ល្អ ឬដូចក្តារហ៊ុង (ជាវិការៈនៃមាស) ព្រះកេសរបស់ ព្រះនាងនារីនោះ វែង មានចុងខ្មៅបន្តិច ដូចចុងកំបិត។ ព្រះនាងនន្ទាទេវី មានដួង ព្រះនេត្រថ្វាយង ដូចជាភ្នែកនៃកូនម្រឹគកើត (បានមួយខួប) ឬដូចជាអណ្តាតភ្លើងក្នុង ហេមន្តរដូវ ពុំនោះសោត ដូចជាស្ទឹងដ៏ដេរជាសដោយដើមឫស្សីតូច ។ ទាំងឡាយ ទៀប ជ្រោះភ្នំ។ ព្រះនាងនន្ទាទេវី មានព្រះឧរុល្អ ដូចប្រមោយដំរី មានស្កន់ទាំងគូល្អដូចផ្ទៃទន្ធាប់ ដ៏ប្រសើរ មិនខ្ពស់ពេក មិនទាបពេក មិនមែនឥតព្រះលោមា មិនមែនមានព្រះលោមាច្រើន ពេក។ បពិត្រព្រះអង្គមានពាហនៈបរិបូណ៌ដោយសិរី ព្រះអង្គត្រេកអរដោយមរណៈ នៃព្រះនាងនន្ទាទេវីដោយពិត ឯខ្ញុំព្រះអង្គ និងព្រះនាងនន្ទា នឹងទៅកាន់សំណាក់យមរាជ ដោយពិត។

[២៧៧] (ព្រះបាទចូឡនី...) អ្នកបានរៀនកលមាយាជាទិព្វ ហើយបានធ្វើឧបាយបំបាំង ភ្នែកឬ បានជាអ្នកដោះលែងព្រះបាទវិទេហៈជាសត្រូវនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃនៃយើងបាន។

[២៧៨] (មហោសធុ...) បពិត្រមហារាជ បណ្ឌិតទាំងឡាយក្នុងលោកនេះ រមែងរៀននូវ កលមាយាជាទិព្វដោយពិត ពួកបណ្ឌិតជនអ្នកមានសេចក្តីដឹងនោះ ទើបដោះខ្លួន (ចាក ទុក្ខបាន) ពួកយោធាក្មេង ។ អ្នកបំរើរបស់ទូលព្រះបង្គំជាអ្នកឃ្លាស ជាអ្នកកាត់ផ្តាច់នូវទីត ព្រះបាទវិទេហៈយាងទៅកាន់ក្រុងមិថិលាតាមផ្លូវដែលពួកជនទាំងនេះធ្វើទុកហើយ។

[២៧៧] បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គស្តេចទតឧម្មង្គ ដែលពួកជាងសាងទុកល្អហើយ
សូមព្រះអង្គទតឧម្មង្គដ៏ល្អរុងរឿង (ដោយរបៀប) នៃដំរី សេះ រថ និងពលថ្មើរជើង ដែលគេ
ធ្វើឲ្យសម្រេចហើយដោយល្អ។

[២៨០] (ព្រះបាទចូឡនី...) ម្ចាស់មហោសធិ ជាលោករបស់អ្នកដែរវិទេហៈដោយពិត
បណ្ឌិតទាំងឡាយបែបដូចជាអ្នកនេះ នៅក្នុងដំណាក់ ក្នុងដែនរបស់ព្រះរាជាណា (ជាលោក
របស់ព្រះរាជានោះពិត)។

[២៨១] យើងនឹងឲ្យគ្រឿងចិញ្ចឹមជីវិត និងវត្ថុ គ្រឿងរក្សា គឺស្រុក និងនិគម ទាំងបាយ
និងថ្លៃឈ្នួលជាទ្វេគុណដល់អ្នក ទាំងឲ្យភោគសម្បទដ៏ធំទូលាយទៀត អ្នកចូរបរិភោគ
ចូររីករាយតាមប្រាថ្នាចុះ អ្នកកុំទៅរកព្រះបាទវិទេហៈឡើយ ព្រះបាទវិទេហៈ នឹងធ្វើអ្វី
ដល់អ្នក។

[២៨២] (មហោសធិ...) បពិត្រមហារាជ បុគ្គលណា លះបង់នូវបុគ្គលអ្នកចិញ្ចឹម
ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យ បុគ្គលនោះ ត្រូវជនទាំងពីរគឺ ខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃតិះដៀល ព្រះបាទ
វិទេហៈ ទ្រង់គង់ព្រះជន្មាយុដរាបណា ខ្ញុំក៏មិនគប្បីនៅក្នុងដែននៃព្រះរាជាដទៃ (ដរាប
នោះ)។ បពិត្រមហារាជ បុគ្គលណា លះបង់នូវបុគ្គលអ្នកចិញ្ចឹម ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យ
បុគ្គលនោះត្រូវជនទាំងពីរគឺ ខ្លួនឯង និងអ្នកដទៃតិះដៀល ព្រះបាទវិទេហៈ ទ្រង់បិត
នៅដរាបណា ខ្ញុំមិនត្រូវជាបុរសរបស់បុគ្គលដទៃ (ដរាបនោះ)។

[២៨៣] (ព្រះបាទចូឡនី...) ម្ចាស់មហោសធិ យើងឲ្យមានសន្តោរ ១០០០ និងស្រុក ចំនួន ៨០ ក្នុងដែនកាសិដល់អ្នក យើងឲ្យទាសី ៤០០ និងភរិយា ១០០ ដល់អ្នក អ្នកចូរនាំអង្គនៃ សេនាទាំងពួងទៅដោយសួស្តីចុះ។

[២៨៤] ជនទាំងឡាយ ចូរឲ្យវត្ថុផ្សេងៗ ជាទ្វេគុណ ដល់ពួកដំរី ពួកសេះជាកំណត់ ចូរញ៉ាំងពលរថ និងពលថ្មើរជើងឲ្យឆ្អែតស្តប់ស្តល់ដោយបាយ និងទឹកចុះ។

[២៨៥] ម្ចាស់បណ្ឌិត អ្នកចូរនាំយកពួកដំរី ពួកសេះ ពួករថ និងពួកពលថ្មើរជើងទៅ ព្រះបាទវិទេហៈមហារាជ ចូរទតឃើញអ្នក ដែលទៅដល់ក្រុងមិថិលាចុះ។

[២៨៦] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) សេនាប្រកបដោយអង្គ ៤ គឺសេនាដំរី សេនាសេះ សេនារថ និងសេនាថ្មើរជើងនោះ ប្រាកដជាមានច្រើន មានសភាពគួរខ្លាច តើបណ្ឌិតទាំងឡាយ សំគាល់ដូចម្តេចហ្ន៎។

[២៨៧] (អាចារ្យសេនកៈ...) បពិត្រមហារាជ សេចក្តីត្រេកអរយ៉ាងខ្ពង់ខ្ពស់ រមែង ប្រាកដដល់ព្រះអង្គ មហោសធិនាំយកអង្គនៃសេនាទាំងពួងមកដល់ហើយដោយសួស្តី។

[២៨៨] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) ម្ចាស់មហោសធិ ជនទាំង ៤ នាក់ នាំមនុស្សស្លាប់ ទៅចោលក្នុងព្រៃស្នូសាន (ហើយត្រឡប់មក) យ៉ាងណា ពួកយើងបោះបង់អ្នកចោល ក្នុងដែនគប្បីលះហើយ ត្រឡប់មកក្នុងទីនេះក៏ដូច្នោះ។ កាលបើដូច្នោះ អ្នកចេះដោះខ្លួន ឲ្យរួចមក ដោយហេតុដូចម្តេច ដោយបង្ខំដូចម្តេច ដោយដំណើរដូចម្តេច។

[២៨៩] (មហោសធជ...) បពិត្រក្សត្រិយ៍ព្រះនាមវិទេហៈ ទូលព្រះបង្គំបានការពារ
នូវសេចក្តីដោយសេចក្តី នូវការប្រឹក្សាដោយប្រឹក្សា ទូលព្រះបង្គំបានការពារស្តេច ដូចជា
សាគរការពាររាជម្ចាស់ដូច្នោះ។ ព្រះបាទចូឡនី បានប្រទានមាសឆ្ការ ១០០០ និងស្រុកចំនួន
៨០ ក្នុងដែនកាសិដល់ទូលព្រះបង្គំ ប្រទានទាសី ៤០០ និងភរិយា ១០០ ដល់ទូលព្រះបង្គំ
ទូលព្រះបង្គំជាអ្នកនាំអង្គនៃសេនាទាំងពួង មកក្នុងទីនេះដោយស្ម័គ្រ។

[២៩០] (ព្រះបាទវិទេហៈ...) នៃអាចារ្យសេនកៈ ការនៅរួមជាមួយនឹងអ្នកប្រាជ្ញ នាំមក
នូវសេចក្តីសុខស្រួលណាស់ហ្ន៎ មហោសធជ បានដោះពួកយើងដែលតាំងនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស
គឺដៃនៃសត្រូវ ដូចជាគេដោះហ្វូងបក្សីដែលជាប់នៅក្នុងទ្រុឌ ឬដូចជាគេដោះត្រីដែលជាប់
នៅក្នុងសំណាញ់។

[២៩១] (អាចារ្យសេនកៈ...) បពិត្រមហារាជ មែនពិត ពួកបណ្ឌិតរមែងនាំមកនូវសេចក្តី
សុខយ៉ាងនេះឯង មហោសធជ បានដោះពួកយើងដែលតាំងនៅក្នុងសេចក្តីវិនាស គឺដៃ
នៃសត្រូវ ដូចជាគេដោះហ្វូងបក្សីដែលជាប់ក្នុងទ្រុឌ ឬដូចជាគេដោះត្រីដែលជាប់ក្នុង
សំណាញ់។

[២៩២] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា...) ពួកជនចូរជេញពិណ ចូរវាយស្តរតូច និងស្តរធំ ផ្ទុំ
ស្នៀងដៃលកើតក្នុងដែនមគធៈ និងទូងស្តរធំមានសំឡេងពីរោះ។

[២៩៣] ពួកស្រីស្នំ ពួកកុមារ ពួកវេស្សៈ និងពួកព្រាហ្មណ៍ នាំបាយ និងទឹកជាច្រើន មកជូន (មហោសធិបណ្ឌិត)។ ពលដំរី ពលសេះ ពលរថ និងពលថ្មើរជើង នាំបាយ និងទឹក ជាច្រើន មកជូនបណ្ឌិត។ ពួកអ្នកជនបទ ប្រជុំគ្នា ទាំងពួកអ្នកនិគម ក៏មកប្រជុំគ្នា នាំបាយ និងទឹកជាច្រើន មកជូនបណ្ឌិត។ ជនជាច្រើន កាលបើបានឃើញបណ្ឌិតមកដល់ហើយ ក៏មានសេចក្តីជ្រះថ្លា កាលបើបណ្ឌិតមកដល់ហើយ ការលើកឡើងនូវទង់ ក៏ប្រព្រឹត្តទៅ។

ចប់ មហោសធិបណ្ឌិត ទី៥។

ភូមិទត្តជាតក ទី៦

[២៩៤] (នាគទាំង ៤ ក្រាបបង្គំទូលថា) រតនៈណាមួយ មានក្នុងនិវេសន៍របស់នាគរាជ ព្រះនាមធាតុរដ្ឋ រតនៈទាំងអស់នោះ ចូរមកដល់ព្រះអង្គ សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រទានធីតាដល់ ព្រះរាជាយើង។

[២៩៥] (ព្រះបាទព្រហ្មទត្តត្រាស់ថា) វិវាហៈជាមួយនឹងពួកនាគ យើងមិនធ្លាប់ធ្វើ ក្នុងកាលណាម្តងទេ យើងនឹងធ្វើវិវាហៈមិនសមគួរនោះ ដូចម្តេចកើត។

[២៩៦] (នាគទាំង ៤...) បពិត្រព្រះអង្គជាដំបូងមនុស្ស ដីវិតក្តី ដែនក្តី ព្រះអង្គ នឹងលះបង់ដោយពិត កាលបើនាគខឹងហើយ ព្រះរាជាទាំងឡាយប្រហែលនឹងព្រះអង្គ មិនគង់ព្រះជន្មនៅយូរទេ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គណាជាមនុស្ស ព្រះអង្គនោះ

មិនមានប្បទិ មើលងាយព្រះរាជាដែលមានប្បទិ ជាកូនបង្កើតនៃព្រះបាទវរុណៈ ដែលកើត ក្នុងទន្លេយមុនា។

[២៩៧] (ព្រះរាជា...) យើងមិនមើលងាយព្រះបាទធាតុរដ្ឋដ៏មានយសទេ ព្រោះថា ព្រះបាទធាតុរដ្ឋ ជាធំជាងនាគទាំងឡាយដ៏ច្រើន។ ពស់ទុកជាមានអានុភាពច្រើន ក៏មិន សមគួរនឹងធីតារបស់យើងទេ ចំណែកខាងយើង ជាក្សត្រិយ៍របស់អ្នកដែនវិទេហៈ ធីតា (របស់យើង) ឈ្មោះសមុទ្រជា មានជាតិដ៏ប្រសើរ។

[២៩៨] (ព្រះបាទធាតុរដ្ឋ...) ពួកនាគឈ្មោះកម្ពុលស្សតរា **ពួកនាគដែលមានឈ្មោះ យ៉ាងនេះ គឺជាពួកនាគនៅក្បែរជើងភ្នំសិនេរុ ត្រូវជាញាតិខាងមាតារបស់ព្រះបាទធាតុរដ្ឋ។ អង្គកថា។** ចូរក្រោកឡើង អ្នកចូរប្រាប់នាគទាំងអស់ថា នាគទាំងឡាយ ចូរទៅកាន់ក្រុង ពារាណសី តែកុំបៀតបៀនបុគ្គលណាមួយឡើយ។

[២៩៩] នាគទាំងឡាយដែលមានសរិរៈធំ ចូរសំយុងខ្លួនក្នុងនិវេសនដ្ឋានទាំងឡាយ ក្នុងស្រះ ត្រង់ផ្លូវដើរ ក្នុងព្រះលាន លើចុងឈើ និងលើក្លោងទ្វារ។ ចំណែកខាងខ្ញុំ មានកាយ **ជំសសុទ្ធ** និង**ព័ទ្ធបុរិ**ដែលជំទូលាយ ដោយភ្លេងទាំងឡាយ និងញ៉ាំងក៏យឲ្យកើតឡើង ដល់ពួកអ្នកដែនកាសិ។

[៣០០] នាគទាំងឡាយ មានសម្បូរដ៏ច្រើន បានស្តាប់ពាក្យព្រះបាទធាតុរដ្ឋនោះហើយ ក៏**ចូល**ទៅកាន់ក្រុងពារាណសី តែមិន**បៀត**បៀនបុគ្គលណាមួយឡើយ។ នាគទាំងឡាយ

ដែលមានសរីរៈធំ ក៏សំយុងខ្លួនក្នុងនិវេសនដ្ឋាន ក្នុងស្រះ ត្រង់ផ្លូវដើរ ក្នុងព្រះលាន
លើចុងឈើ និងលើក្លោងទ្វារ។ នារីទាំងឡាយជាច្រើន បានឃើញនាគទាំងនោះ កំពុងសំយុង
ខ្លួន លុះឃើញពួកនាគបើកពពារ កំពុងឲ្យសម្លេងរឿយ ។ ក៏កន្ទក់កន្ទេញ។ ពួកជន
ក្នុងពារណសី តក់ស្លុត ក្តៅក្រហាយ ក៏លើកដៃកន្ទក់កន្ទេញថា សូមព្រះអង្គប្រទានជីវិត
ដល់នាគរាជ។

[៣០១] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) អ្នកជាអ្វី មានភ្នែកក្រហម មានចន្លោះស្មាទូលាយ
(អង្គុយ) ក្នុងកណ្តាលនៃព្រៃ ជាទីនាំមកបូជាដោយផ្កាឈើ ស្រីទាំង ១០ នាក់ ជាអ្វី ដែល
ទ្រទ្រង់នូវសង្វារជាវិការៈនៃមាស មានសំពត់ដ៏ល្អ កំពុងឈរសំពះ។ អ្នកជាអ្វី មានដៃធំ
រុងរឿងក្នុងកណ្តាលព្រៃ ដូចភ្លើងឆេះនូវឆ្នាំងខ្លាញ់ អ្នកជាយក្សណាមួយ ដែលមានសក្តិធំបូ
បូជានាគមានអានុភាពធំ។

[៣០២] (ភូរិទត្តនាគរាជ...) ខ្ញុំជានាគមានប្បទិ មានតេជៈ ដែលគេកន្លងមិនបាន ប្រសិន
ជាខ្ញុំក្រោធ អាចបើកសូម្បីនូវអ្នកជនបទ ដែលបរិបូណ៌ (ដោយគោគៈ) ដោយតេជៈបាន។ ឯ
មាតារបស់ខ្ញុំ ឈ្មោះសមុទ្រជា បិតារបស់ខ្ញុំឈ្មោះធាតុរដ្ឋ ខ្ញុំជាប្អូននៃនាគរាជឈ្មោះសុទស្សនៈ
ជនទាំងឡាយស្គាល់ខ្ញុំថា ភូរិទត្ត។

[៣០៣] លោករមែងឃើញអន្ទង់ទឹកណាដ៏ជ្រៅ ដែលហូរគួបសព្វកាល ជាអន្ទង់ទឹក
គួរខ្លាច អន្ទង់ទឹកនោះជាទិព្វ ជាលំនៅរបស់ខ្ញុំ មានជម្រៅច្រើនរយនៃជួរហូរសរ។ អ្នកកុំខ្លាច

ចូរចូលទៅកាន់ស្ទឹងយមុនា មានទឹកខៀវ (ដែលហូរមក) អំពីកណ្តាលព្រៃ ជាកន្លែង
ដែលភ្លោក និងក្រៀមយំ ជាស្ទឹងត្រជាក់ក្សេមក្សាន្ត ជាលំនៅរបស់ពួកអ្នកមានវត្ត។

[៣០៤] ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកព្រមទាំងកូនមកដល់ភពនាគនោះហើយ នឹងបានប្រពន្ធ
ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ យើងនឹងបូជាអ្នកដោយកាមទាំងឡាយរបស់យើង អ្នកចូរនៅឲ្យសុខចុះ។

[៣០៥] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) ផែនដីមានផ្ទៃរាបស្មើដោយជុំវិញ មានដើមក្រឹស្នាច្រើន
ដេរដាសដោយមេភ្លៀង មានស្មៅខៀវដ៏ឧត្តមល្អ។ ព្រៃជ្រំគួររីករាយ ស្រះបោក្ខរណ៍
ទាំងឡាយដែលបុញ្ញកម្មរបស់ព្រះអង្គនិម្មិតល្អហើយ ជាទីរីករាយ ដែលហង្សយំហើយ
មានផ្កាឈូកធ្លាក់ចុះ។ សសរមានជ្រុង ៨ ដែលគេធ្វើល្អហើយ ជាវិការៈនៃកែវពែទ្យទាំងអស់
ប្រាសាទទាំងឡាយ មានសសរ ១ ពាន់ ដ៏ពេញដោយនាងកញ្ញាភ្នំរុងរឿង។ ព្រះអង្គបានដល់
នូវវិមានជាទិព្វ ដោយបុណ្យរបស់ព្រះអង្គ ជាវិមានមិនចង្អៀត ជាទីក្សេមក្សាន្តរីករាយ ប្រកប
ដោយសេចក្តីសុខយ៉ាងក្រៃលែង។ ខ្ញុំសំគាល់ថាព្រះអង្គ មិនប្រាថ្នាវិមានរបស់ព្រះឥន្ទ្រ ជា
សហស្សនេត្តទេ ព្រោះថាប្ញទ្ធិរបស់ព្រះអង្គនេះ ដ៏ធំដូចជាប្ញទ្ធិនៃព្រះឥន្ទ្រដ៏រុងរឿងដែរ។

[៣០៦] (ភូរិទត្តនាគរាជ...) អានុភាពរបស់ព្រះឥន្ទ្រ អានុភាពរបស់លោកបាលទាំង ៤
ញ៉ាំងអំណាចឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ជាអ្នកបម្រើព្រះឥន្ទ្រក្តី អ្នកមិនគប្បីដឹងដោយចិត្តបានទេ។

[៣០៧] ខ្ញុំប្រាថ្នាវិមាននោះរបស់ទេវតាទាំងឡាយ អ្នកស្វែងរកសេចក្តីសុខ បានជា
រក្សាឧបោសថ ហើយដេកលើក្បាលដំបូក។

[៣០៨] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) ឯខ្ញុំ ព្រមទាំងកូន ស្វែងរកម្រឹគ **បានចូល**ទៅកាន់ព្រៃ
ញាតិទាំងនោះ មិនដឹងខ្ញុំស្លាប់ ឬរស់ទេ។ ខ្ញុំសូមលាព្រះភូមិទត្ត ជាបុត្តព្រះរាជធីតាក្នុង
ដែនកាសិ ព្រះអង្គមានយស យើងខ្ញុំ បើព្រះអង្គព្រមអនុញ្ញាតហើយ គប្បីឃើញពួកញាតិ។

[៣០៩] (ភូមិទត្តនាគរាជ...) ឱ នុ៎ះពិតជាសេចក្តីពេញចិត្តរបស់ខ្ញុំហើយ ត្រង់ដែល
អ្នកនៅក្នុងសំណាក់នៃខ្ញុំ ព្រោះថាកាមទាំងឡាយប្រាកដដូច្នោះ អ្នកមិនងាយបានក្នុងពួក
មនុស្សទេ។ អ្នកដែលខ្ញុំបូជាដោយកាមទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំ បើមិនចង់នៅទេ ខ្ញុំនឹងអនុញ្ញាត
អ្នក សូមអ្នកទៅជួបពួកញាតិដោយស្ម័គ្រចុះ។

[៣១០] អ្នកកាលទ្រទ្រង់កែវមណីជាទិព្វនេះ រមែងបានសត្វចិញ្ចឹម និងបុត្រ អ្នកចូរ
មិនមានរោគ បានសេចក្តីសុខ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរយក (នូវកែវមណីនេះ) ហើយទៅចុះ។

[៣១១] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) បពិត្រព្រះភូមិទត្ត ស្រួលហើយ ខ្ញុំត្រេកអរនឹងព្រះបន្ទូល
របស់ព្រះអង្គ ខ្ញុំនឹងបួស ព្រោះខ្ញុំចាស់ ហើយខ្ញុំមិនប្រាថ្នាកាមទេ។

[៣១២] (ភូមិទត្តនាគរាជ...) បើមានការបែកធ្លាយព្រហ្មចរិយៈ កិច្ចការដែលត្រូវធ្វើ
ដោយភោគៈទាំងឡាយ (រមែងមាន) អ្នកកុំមានសេចក្តីរង្វៀសឡើយ គប្បីមក យើងនឹង
ឲ្យទ្រព្យដ៏ច្រើនដល់អ្នក។

[៣១៣] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) បពិត្រព្រះភូមិទត្ត ស្រួលហើយ ខ្ញុំត្រេកអរនឹងព្រះ
បន្ទូលរបស់ព្រះអង្គ ប្រសិនបើមានសេចក្តីត្រូវការ ខ្ញុំនឹងមកម្តងទៀត។

[៣១៤] (អភិសម្ពុទ្ធភាសា) ព្រះភូមិទត្ត លុះពោលពាក្យនេះហើយ ក៏បញ្ជូននូវនាគទាំង ៤ ថា អ្នកទាំងឡាយមកនេះ ចូរទៅ ចូរក្រោកឡើង ចូរញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍ឲ្យដល់ (នូវផ្លូវជាទី ទៅកាន់ក្រុងពារាណសី) ជាឆាប់ៗ នាគទាំង ៤ ត្រូវភូមិទត្តប្រើទៅហើយ បានស្តាប់ពាក្យនោះ របស់ភូមិទត្តនោះ ក៏ក្រោកឡើង ហើយបានញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍ឲ្យដល់ឆាប់ៗ

[៣១៥] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) អ្នកកាន់យកនូវកែវមណី ជាមង្គល ជាទ្រព្យដ៏ប្រសើរ ជាទីរីករាយនៃចិត្ត ជាថ្មបរិបូណ៌ដោយទ្រង់ទ្រាយ អ្នកបានកែវមណីនេះ អំពីទីណាៗ

[៣១៦] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) ថ្ងៃនេះខ្ញុំទៅកាន់ផ្លូវពីព្រឹក បានកែវមណីនេះ ដែលពួកនាងនាគភ្នែកក្រហមមួយពាន់ថែរក្សាហើយ។

[៣១៧] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) កែវមណីនេះ បើបុគ្គលសន្សំទុកល្អ ថែទាំ ឬជាគ្រប់ គ្រងល្អ ទុកដាក់ល្អហើយសព្វកាល គប្បីញ៉ាំងប្រយោជន៍ទាំងពួងឲ្យសម្រេចបាន។ តែកាល បើបុគ្គលជាអ្នកប្រាសចាកការថែទាំក្នុងការទុកដាក់ ឬក្នុងការប្រើប្រាស់វិញ កែវមណីនេះ ដែលគេសន្សំទុកដោយមិនត្រូវទំនង នឹងដល់សេចក្តីវិនាស។ អ្នកជាបុគ្គលមិនឈ្លាស មិនគួរគ្រប់គ្រងកែវមណីជាទិព្វនេះទេ អ្នកចូរគ្រប់គ្រងមាសឆ្ការមួយរយចុះ ចូរឲ្យកែវមណី នេះដល់ខ្ញុំ។

[៣១៨] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) កែវមណីនេះ ខ្ញុំមិនគប្បីលក់ដោយគោ ឬដោយ
រតនៈទាំងឡាយទេ កែវមណីរបស់ខ្ញុំ ដែលកើតអំពីថ្ម **បរិបូណ៌**ដោយទ្រង់ទ្រាយ ខ្ញុំមិន
គប្បីលក់ទេ។

[៣១៩] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) បើកែវមណី អ្នកមិនលក់ដោយគោ ឬដោយរតនៈ
ទាំងឡាយទេ ចុះកែវមណី អ្នកនឹងលក់ដោយវត្ថុអ្វី ខ្ញុំសួរហើយ អ្នកចូរប្រាប់សេចក្តីនោះ។

[៣២០] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍) បុគ្គលណា គប្បីបង្ហាញនាគដ៏ធំ មានតេជៈដែល
គេកន្លងបានដោយក្រ ដល់ខ្ញុំ ខ្ញុំនឹងឲ្យកែវមណីដ៏រុងរឿងដោយតេជៈដល់បុគ្គលនោះ។

[៣២១] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) អ្នកជាអ្វី ជាគ្រុឌដ៏ប្រសើរជាងសត្វស្វាបទាំងឡាយ
កាលស្វែងរកចំណីដើម្បីខ្លួន ទើបចាប់យកនាគ ដោយភេទជាព្រាហ្មណ៍ទេឬ។

[៣២២] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) ខ្ញុំមិនមែនជាស្តេចសត្វស្វាបទេ គ្រុឌ ខ្ញុំមិនដែល
ឃើញទេ ខ្ញុំជាអ្នកត្រេកអរដោយអាសិរពិស ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ ជនទាំងឡាយដឹងថា
ខ្ញុំជាហ្មតស។

[៣២៣] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) កម្លាំងរបស់អ្នកដូចម្តេច សិល្បៈរបស់អ្នកដូចម្តេច
ទាំងអ្នករឹងប៉ឹងព្រោះហេតុអ្វី បានជាមិនកោតខ្លាចនាគ។

[៣២៤] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) គ្រុឌបានប្រាប់វិជ្ជាពិសដ៏ប្រសើរដល់សត្វស្វា អង្គ
ជាភោសិយគោត្រនៅក្នុងព្រៃ ប្រព្រឹត្តតបធម៌អស់រាត្រីយូរ។ ខ្ញុំជាអ្នកមិនខ្ជិល**ច្រអូស**ទាំងយប់

ទាំងថ្ងៃ បានបម្រើឥសីមួយអង្គនោះ ដែលមានខ្លួនចំរើនហើយ កាលគង់នៅក្នុងចន្លោះ
ភ្នំដោយសេចក្តីគោរព។ ឥសីនោះ ដែលខ្ញុំបានបម្រើហើយក្នុងកាលនោះ វត្តក្តី ព្រហ្មចរិយៈក្តី
ឥសីនោះបានប្រព្រឹត្តហើយ ឥសីមានជោគនោះ ក៏បង្រៀនមន្តទិព្វ ដល់ខ្ញុំតាមសេចក្តី
ប្រាថ្នា។ ខ្ញុំជាអ្នករឹងប៉ឹង ព្រោះមន្តនោះ បានជាមិនខ្លាចនាគទាំងឡាយ ខ្ញុំជាអាចារ្យរបស់ពួក
អ្នកសម្លាប់សត្វមានពិសទាំងឡាយ ជនទាំងឡាយស្គាល់ខ្ញុំថា អាលម្ភាយន៍។

[៣២៥] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) ម្ចាស់សោមទត្ត កូន យើងនឹងកាន់យកកែវមណី ចូរអ្នក
ដឹងចុះ យើងកុំយកដំបងទាត់ចោលសិរីដែលមកដល់ហើយ តាមសេចក្តីប្រាថ្នាឡើយ។

[៣២៦] (សោមទត្តកុមារ...) បពិត្រព្រាហ្មណ៍ ភូរិទត្តណា បានបូជាលោកដែលដល់នូវ
និវេសន៍របស់ខ្លួន លោកប្រាថ្នានឹងប្រទូស្តចំពោះព្រះភូរិទត្តនោះ ដែលធ្វើអំពើល្អយ៉ាងនេះ
ព្រោះសេចក្តីវង្វេងធ្វើអ្វី។ បើលោកឪពុកចង់បានទ្រព្យ ព្រះភូរិទត្តនឹងប្រទាន ចូរលោក
ឪពុកទៅសុំលោកចុះ លោកនឹងប្រទានទ្រព្យច្រើនដល់លោកឪពុក។

[៣២៧] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) ម្ចាស់សោមទត្ត យើងគួរស៊ីរបស់គ្លិន ដែលមកដល់ដៃ
ឬដល់កាជន៍ ប្រសើរជាង កុំឲ្យប្រយោជន៍ដែលឃើញច្បាស់នឹងភ្នែក កន្លងផុតពីយើង
ទៅបាន។

[៣២៨] (សោមទត្តកុមារ...) បុគ្គលជាអ្នកទ្រុស្តមិត្ត ជាអ្នកលះបង់ប្រយោជន៍ រមែង
ឆេះក្នុងនរកដ៏គួរខ្លាច ផែនដីក៏ស្រូបបុគ្គលទ្រុស្តមិត្តនោះ បុគ្គលទ្រុស្តមិត្ត សូម្បីរស់នៅ

ក៏រឹងស្លូត (ដូចជាប្រេត) បើឪពុកចង់បានទ្រព្យ ព្រះភូមិទត្តនឹងប្រទានមិនខាន ខ្ញុំសំគាល់ថា
មិនយូរប៉ុន្មាន ឪពុកនឹងដឹងច្បាស់នូវពៀរដែលខ្លួនធ្វើហើយ។

[៣២៩] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ បូជាមហាយញ្ញូហើយ រមែង
បរិសុទ្ធយ៉ាងនេះ យើងនឹងបូជាមហាយញ្ញូ គង់នឹងរួចចាកបាបដោយអាការយ៉ាងនេះ។

[៣៣០] (សោមទត្ត...) ឈ្លើយចុះ ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងគេចចេញថ្ងៃនេះ ខ្ញុំមិននៅជា
មួយនឹងឪពុកទេ ខ្ញុំមិនដើរជាមួយនឹងឪពុក ដែលធ្វើអំពើអាក្រក់យ៉ាងនេះ អស់មួយជំហ៊ាន
ទេ។

[៣៣១] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) សោមទត្តកុមារ ជាពហុស្សូត បានពោលពាក្យនេះនឹងបិតា
ហើយ ក៏ប្រកាសទេវតាទាំងឡាយ ហើយគេចចេញចាកទីនោះ។

[៣៣២] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) នាគណាមានពន្លឺដូចជាសម្បុរនៃសត្វមេភ្លៀង
មានក្បាលក្រហម អ្នកចូរចាប់នាគធំនុំចុះ ហើយចូរនាំកែវមណីនុំដល់ខ្ញុំ។ កាយរបស់នាគនុំ
រមែងប្រាកដដូចជាគំនររ៉ុយកប្បាស នាគនេះដេកលើដំបូក ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរចាប់យក
នាគនោះចុះ។

[៣៣៣] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) គ្រានោះ អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍ កាលជប់បទនៃមន្ត
ទាំងឡាយ ធ្វើជាគ្រឿងការពារខ្លួន ដោយឱសធនទិព្វទាំងឡាយហើយ ទើបអាចចាប់នាគនោះ
ដោយវិធីយ៉ាងនេះ។

[៣៣៤] (សុទ្ធសុទ្ធនាគរាជ...) ឥន្ទ្រិយរបស់លោកមិនស្រស់បស់ ព្រះភក្ត្ររបស់លោក
ក៏ខ្មៅ ព្រោះឃើញខ្ញុំ ដែលសម្រេចសេចក្តីប្រាថ្នាទាំងពួង កំពុងមកគាល់ឬ។ ព្រះភក្ត្ររបស់
លោកខ្មៅ ដូចជាផ្កាឈូកដែលបិទនៅក្នុងដៃ ដែលគេច្របាច់ដោយដៃ ព្រោះតែឃើញខ្ញុំ
ប្រាកដដូច្នោះឬ។

[៣៣៥] ក្រែងបុគ្គលណាមួយ មិនរាប់អានលោកខ្លះឬ វេទនារបស់លោកមានខ្លះឬ
ព្រះភក្ត្ររបស់លោកខ្មៅ ព្រោះឃើញខ្ញុំមក ដោយហេតុណា (សូមលោកប្រាប់នូវហេតុ
នោះដល់ខ្ញុំចុះ)។

[៣៣៦] (នាងសមុទ្ធជា...) ម្ចាស់កូន ក្រោយមួយខែមកហើយ អំពីថ្ងៃនេះ យើងបាន
ឃើញសុបិនថា ហាក់ដូចជាបុរសកាត់ដៃខាងស្តាំរបស់យើង ហើយនាំយកដៃដែលប្រឡាក់
ដោយឈាម ដើរចេញទៅក្នុងកាលដែលយើងកំពុងយំ។ ម្ចាស់សុទ្ធសុទ្ធៈ កាលណា
យើងបានឃើញសុបិន អ្នកចូរដឹងចុះថា កាលណោះ យើងមិនបានសេចក្តីសុខទាំង
ថ្ងៃទាំងយប់។

[៣៣៧] នាងកញ្ញាទាំងឡាយ មានរាងកាយដ៏រុងរឿង ពាក់បណ្តាញមាស បាន
ចោមរោមភូរិទត្តណា ពីក្នុងកាលមុន (ឥឡូវនេះ) ភូរិទត្តនោះ យើងមិនឃើញទេ។
នាគទាំងឡាយដែលកាន់ព្រះខ័នដ៏ប្រសើរ ដូចជាផ្កាកណ្តិការឹក ចោមរោមភូរិទត្តណា ពីក្នុង
កាលមុន (ឥឡូវនេះ) ភូរិទត្តនោះ យើងមិនឃើញទេ។ ណ្ហើយចុះ ឥឡូវនេះ យើងនឹង

ទៅកាន់លំនៅរបស់ភូទិត្ត យើងគង់នឹងឃើញបួនរបស់អ្នក ដែលតាំងនៅក្នុងធម៌ បរិបូណ៌
ដោយសីល។

[៣៣៨] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ឯភរិយាទាំងឡាយរបស់ភូទិត្ត បានឃើញព្រះមាតានៃ
ភូទិត្តនោះ កំពុងដើរមក ក៏ផ្គងដៃឡើងកន្ទក់កន្ទេញថា បពិត្រលោកម្តាយជាម្ចាស់ ក្រោយ
មួយខែមកហើយ អំពីថ្ងៃនេះ យើងមិនដឹងភូទិត្តដ៏មានយស ជាបុត្ររបស់លោក ជាស្លាប់
ឬរស់នៅទេ។

[៣៣៩] (នាងសម្ពុទ្ធជា...) យើងកាលមិនឃើញភូទិត្តទេ នឹងឆេះដោយសេចក្តីទុក្ខ
អស់កាលយូរ ដូចជាមេសត្វស្លាប់បាត់កូន ឃើញតែសំបុកទទេដូច្នោះ។ យើងកាលមិនឃើញ
ភូទិត្ត នឹងឆេះដោយសេចក្តីទុក្ខអស់កាលយូរ ដូចជាមេអកបាត់កូន ឃើញតែសំបុកទទេ
ដូច្នោះ។ យើងកាលមិនឃើញភូទិត្តទេ នឹងឆេះដោយសេចក្តីទុក្ខ អស់កាលយូរ ដូចជា
មេសត្វចាក្រពាកនោះ នៅលើកក់ ដែលមិនមានទឹកដោយពិត។ ជើងគ្រាន់នៃពួកជាងមាស
ឆេះតែខាងក្នុង មិនឆេះខាងក្រៅយ៉ាងណា យើងកាលមិនឃើញភូទិត្ត នឹងឆេះ
ដោយសេចក្តីសោកយ៉ាងនោះ។

[៣៤០] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) កូន និងប្រពន្ធទាំងឡាយ ដួលដេកក្នុងនិវេសន៍របស់
ព្រះភូទិត្ត ដូចជាដើមឈើដែលត្រូវខ្យល់ញាំញីបំបាក់ដូច្នោះ។

[៣៤១] អរិដ្ឋៈ និងសុភោគនាគរាជ បានឮសម្លេងគឺកកងនៃនាគទាំងនោះ ក្នុងនិវេសន៍
របស់ព្រះភូមិទត្ត ក៏ស្ទុះទៅតាមលំដាប់ ហើយពោលថា បពិត្រលោកម្តាយ សូមលោក
ដកដង្ហើមស្រួលចុះ កុំសោយសោកឡើយ ព្រោះថា សត្វទាំងឡាយ មានសភាពយ៉ាងនេះ
ជាធម្មតា តែងច្យុត តែងកើតឡើងវិញ នេះជាការប្រែប្រួលនៃលោក។

[៣៤២] (នាងសមុទ្ធជា...) ម្ចាស់កូន យើងក៏ដឹងថា សត្វទាំងឡាយមានសភាព
យ៉ាងនេះជាធម្មតាដែរ តែថាយើងកាលមិនឃើញភូមិទត្តទេ ត្រូវសេចក្តីសោកគ្របសង្កត់
ហើយ ប្រសិនបើ (ភូមិទត្ត) មិនបាន (មកចូល) នឹងយើង ក្នុងថ្ងៃនេះ យប់នេះទេ ម្ចាស់
សុទស្សនៈ អ្នកចូរដឹងចុះ យើងកាលមិនឃើញភូមិទត្តទេ យើងមុខជានឹងលះបង់នូវជីវិត
ពុំខាន។

[៣៤៣] (កូនទាំងឡាយ...) បពិត្រព្រះមាតា សូមលោកដកដង្ហើមស្រួលចុះ កុំសោយ
សោកឡើយ យើងទាំងឡាយ នឹងនាំបងមក យើងទាំងឡាយ ត្រាច់ទៅកាន់ទីស្វែងរកបង
នឹងទៅកាន់ទិសតូចដំលើភ្នំ ជ្រោះភ្នំ ក្នុងស្រុក និងនិគមទាំងឡាយ លោកចូរឃើញបង
ដែលមកក្នុងរវាងខាងក្នុង ៧ រាត្រី។

[៣៤៤] (អាលម្តាយនព្រាហ្មណ៍...) នាគដែលរួចអំពីដៃ (របស់យើង) ក្រាបចុះលើ
ជើងលោកយ៉ាងខ្លាំង លោកត្រូវពស់ចឹកឬ លោកកុំខ្លាចឡើយ ចូរដល់សេចក្តីសុខចុះ។

[៣៤៥] (សុទ្ធស្សននាគរាជ...) នាគនេះ មិនអាចឲ្យទុក្ខណាមួយដល់អាត្មាទេ អ្នក
ចាប់ពស់មានទាំងប៉ុន្មាន មិនមែនមានច្រើនជាងអាត្មាទេ។

[៣៤៦] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) អ្នកណាហ្ន៎ ភ្លឺភ្លើ មានភេទដូចជាភេទនៃព្រាហ្មណ៍
មកកាន់បរិស័ទ ហើយហៅ (អញ) ច្បាំង បរិស័ទចូរស្តាប់ពាក្យរបស់យើងចុះ។

[៣៤៧] (សុទ្ធស្សននាគរាជ...) ម្ចាស់អាលម្ពាយន៍ អ្នកច្បាំងនឹងយើងដោយនាគ
យើងក៏ច្បាំងនឹងអ្នកដោយកូនកង្កែបដែរ ការភ្នាល់ក្នុងចម្បាំងនោះ ចូរមានដល់យើងដោយ
កហាបណៈ ៥.០០០ ជាកំណត់។

[៣៤៨] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) ម្ចាស់មាណព យើងជាអ្នកមានទ្រព្យស្តុកស្តម្ភ
អ្នកឯងជាអ្នកទាល់ក្រ តើបុគ្គលណា ជាអ្នកធានាអ្នក ម្យ៉ាងទៀត ទ្រព្យដ៏កល់ទុកក្នុងការ
ភ្នាល់ មានដែរឬ? ទ្រព្យដ៏កល់ទុកក្នុងការភ្នាល់របស់យើង មាន ទាំងបុគ្គលជាអ្នកធានា
ប្រាកដដូច្នោះក៏មានដែរ ការភ្នាល់ក្នុងចម្បាំងនោះ ចូរមានដល់យើងដោយកហាបណៈ
៥.០០០ ជាកំណត់។

[៣៤៩] (សុទ្ធស្សននាគរាជ...) បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ពាក្យ
អាត្មាភាព សេចក្តីចំរើន ចូរមានដល់ព្រះអង្គ ព្រះអង្គមានកិត្តិគុណ សូមព្រះអង្គធានាដោយ
កហាបណៈ ៥.០០០ របស់អាត្មាភាព។

[៣៥០] (ព្រះរាជា...) នៃព្រាហ្មណ៍ បំណុលជារបស់នៃបិតា ឬថាខ្ញុំជំពាក់ដោយខ្លួនឯង
បានជាអ្នកទារយកទ្រព្យរបស់យើងច្រើន តើព្រោះហេតុអ្វី?

[៣៥១] (សុទ្ធស្សននាគរាជ...) ដ្បិតអាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍ ផ្ទាញ់អាត្មាកាតដោយ នាគ
អាត្មាកាតនឹងញ៉ាំងកូនកង្កែបឲ្យខាំព្រាហ្មណ៍។ បពិត្រមហារាជញ៉ាំងដែនឲ្យចំរើន ព្រោះ
ហេតុនោះ សូមព្រះអង្គមានពួកអ្នកកាន់ព្រះខ័នហែហម យាងទៅដើម្បីទតពស់

ដែលគួរទត។

[៣៥២] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) ម្ចាស់មាណព ខ្ញុំមិនមើលងាយអ្នកដោយសិប្បវាទ
ទេ ចំណែកអ្នកមើលងាយដោយសិប្បៈ បានជាមិនកោតក្រែងនាគ។

[៣៥៣] (សុទ្ធស្សននាគរាជ...) នៃព្រាហ្មណ៍ អាត្មាក៏មិនមើលងាយអ្នកដោយសិប្បវាទ
ទេ តែអ្នកបញ្ឆោតជនច្រើនដោយនាគដែលមិនមានពិស។ អាត្មាដឹងអ្នកយ៉ាងណា ជនក៏ត្រូវ
ដឹងអ្នកយ៉ាងនោះដែរ ម្ចាស់អាលម្ពាយន៍ អ្នកមិនបានអង្គាម ១ ក្តាប់ នឹងបានទ្រព្យអំពីណា។

[៣៥៤] (អាលម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) អ្នកស្លៀកដណ្តប់ស្បែកខ្លាទាំងក្រចក មានផ្លូវសក់
ជាមនុស្សកខ្វក់ភ្លើ មកកាន់បរិស័ទ ហើយមើលងាយនាគបែបនេះថា មិនមានពិស
អ្នកចូរមក ហើយគង់នឹងដឹងនាគនោះ ដែលពេញដោយតេជៈរបស់នាគដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ខ្ញុំសំគាល់
ថា នាគនុ៎ះ នឹងធ្វើអ្នកឲ្យដួចជាគំនរផេះយ៉ាងឆាប់។

[៣៥៥] (សុទ្ធសុរិននាគរាជ...) ពិសនៃពស់ផ្ទះ ពស់ទឹក ពស់ខៀវ គ្រាន់មានខ្លះ ឯពិស
នៃនាគមានក្បាលក្រហម មិនមានសោះឡើយ។

[៣៥៦] (អាណម្ពាយនព្រាហ្មណ៍...) ខ្ញុំបានស្តាប់ពាក្យនេះរបស់ពួកព្រះអរហន្ត ដែល
សង្រួមហើយ មានតបៈថា ទាយកទាំងឡាយក្នុងលោកនេះ ឲ្យទានទាំងឡាយ រមែងទៅកាន់
ឋានសួគ៌ ថាបើអ្នកមានវត្ថុតិចតួចដែលគួរឲ្យ អ្នកទាន់នៅរស់ ចូរឲ្យទានទាំងឡាយចុះ។
នាគនេះ មានប្ញទ្ធិច្រើន មានតេជៈដែលគេកន្លងបានដោយក្រ ខ្ញុំនឹងប្រើនាគនេះឲ្យចឹកអ្នក
នាគនោះនឹងធ្វើអ្នកឲ្យទៅជាផេះ។

[៣៥៧] (សុទ្ធសុរិននាគរាជ...) ម្ចាស់សម្លាញ់ ខ្ញុំក៏បានស្តាប់ពាក្យនេះរបស់ពួក
ព្រះអរហន្ត ដែលសង្រួមហើយមានតបៈថា ទាយកទាំងឡាយក្នុងលោកនេះ ឲ្យទាន
ទាំងឡាយ រមែងទៅកាន់**ឋានសួគ៌** ថាបើអ្នកមានវត្ថុតិចតួច ដែលគួរឲ្យ អ្នកទាន់នៅរស់
ចូរឲ្យទានទាំងឡាយចុះ។ កូនកង្កែបនេះ ឈ្មោះអច្ចិមុខី ពេញដោយតេជៈរបស់ពស់ដ៏
ខ្ពង់ខ្ពស់ អាត្មានឹងប្រើនាងអច្ចិមុខីនោះ ឲ្យខាំអ្នក នាងអច្ចិមុខីនោះ នឹងធ្វើអ្នកឲ្យទៅជាផេះ។
នាងអច្ចិមុខីនោះ ជាជីតារបស់ព្រះបាទធាតុរដ្ឋ មានមាតាផ្សេងគ្នា ជាប្អូនស្រីរបស់អាត្មា
ដ៏ពេញដោយតេជៈរបស់ពស់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ចូរខាំចុះ។

[៣៥៨] បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត សូមទ្រង់ជ្រាបចុះ បើអាត្មាកាពសាចពិស
ទៅលើផែនដី ស្មៅវល្លិ ពួកឈើ ជាឱសធ នឹងស្វិតស្រពោនគ្មានសល់។

[៣៥៩] បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត សូមទ្រង់ជ្រាបចុះ បើអាត្មាកាតសាច ពិសទៅខាងលើ ភ្លៀងនឹងមិនបង្ករចុះ ទឹកសន្សើមនឹងមិនធ្លាក់ចុះអស់ ៧ ឆ្នាំ។

[៣៦០] បពិត្រព្រះអង្គ ព្រះនាមព្រហ្មទត្ត សូមទ្រង់ជ្រាបចុះ បើអាត្មាកាតសាច ពិសទៅក្នុងទឹក ត្រី និងអណ្តើក ដែលជាសត្វកើតក្នុងទឹកទាំងប៉ុន្មាន នឹងស្លាប់ទាំងអស់។

[៣៦១] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ ...) ទឹកដែលតាំងនៅក្នុងកំពង់បយាគៈ ដែលអញកំពុង ស្រោច ជាទឹកដែលលោកសន្មតថា សម្រាប់លាងបាប ចុះខ្មោចអ្វី ជ្រមុជអញចុះទៅក្នុងស្ទឹង យមុនាដ៏ជ្រៅ។

[៣៦២] (សុភោគនាគរាជ...) នាគណា ជាធំក្នុងលោក មានយស បានមកពីទ្រក្រុង ពារាណសីដោយជុំវិញ អញជាកូននាគដ៏ប្រសើរនោះ ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ នាគទាំងឡាយ ហៅអញថា សុភោគដូច្នោះ។

[៣៦៣] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) បើអ្នកជាកូននៃនាគដ៏ប្រសើរ ជាព្រះរាជាក្នុងដែន កាសិ ជាធំជាងនាគដែលមានអាយុវែង បិតារបស់អ្នក ជានាគមានស័ក្តិធំមួយដែរ បណ្តាសត្វ ទាំងឡាយ មាតារបស់អ្នក ក៏មិនមានស្រ្តីណាផ្ទឹមបានឡើយ បុគ្គលមានអានុភាពច្រើន ដូចអ្នក មិនគួរចាប់ជ្រមុជបុគ្គល សូម្បីជាទាសៈនៃព្រាហ្មណ៍ទេ។

[៣៦៤] (សុភោគនាគរាជ...) ឯងអែបដើមឈើ ហើយបាញ់ទ្រាយដែលមកផឹក (ទឹក) ទ្រាយនោះ ដែលឯងបាញ់ហើយ ក៏ងាកមើលដោយកំឡាំងនៃសរ ក៏ស្ទុះទៅកាន់ទីឆ្ងាយ។

ឯងបានឃើញទ្រាយនោះ ដួលក្នុងព្រៃធំហើយ ក៏នាំសាច់មួយអម្រែកចូលទៅកាន់ដើមជ្រៃ
ក្នុងវេលាល្ងាច ជាឈើដែលគឺកកងដោយសត្វសេក និងសាលិកា មានស្លឹកលឿង ដេរដាស
ដោយពួរ ដែលសត្វតារាវែង ជាទីគួររីករាយ មានផែនដីដុះស្មៅខៀវជានិច្ច បងរបស់អញ
ដែលមានអានុភាពច្រើន រុងរឿងដោយប្រទ្ធិ និងយស ដែលពួកនាគកញ្ញាចោមរោមហើយ
ក៏ប្រាកដដល់ឯងក្នុងទីនោះ។ ឯងនោះ ដែលបងរបស់អញនោះផ្តាប់ហើយ ឲ្យស្តប់ស្តល់
ដោយកាមទាំងពួង ឯងបានប្រទូស្តចំពោះបងដែលមិនប្រទូស្ត ពៀរនោះមកដល់ឯងក្នុងទី
នេះហើយ។ ឯងចូរដក ក យ៉ាងឆាប់ អញនឹងមិនឲ្យជីវិតដល់ឯងទេ អញរពកឃើញនូវពៀរ
(ដែលឯងធ្វើ) ចំពោះបង អញនឹងកាត់ក្បាលឯងឥឡូវនេះ។

[៣៦៥] (ព្រាហ្មណ៍នេសាទ...) ព្រាហ្មណ៍ជាអ្នករៀនមន្ត ១ ជាអ្នកប្រកបដោយការសូម
១ ជាអ្នកបូជាភ្លើង ១ ព្រាហ្មណ៍ប្រកបដោយហេតុទាំង ៣ នេះ អ្នកមិនគួរសម្លាប់ទេ។

[៣៦៦] (សុភោគនាគរាជ...) បុរិណា របស់ព្រះបាទធម្មរដ្ឋ ជាវិការៈនៃមាសទាំងអស់
ដែលចូលទៅកាន់ស្ទឹងយមុនា ទល់នឹងភ្នំហិមពាន្ត ដែលនៅជិតស្ទឹងយមុនា រមែងរុងរឿង។
បងប្អូនរបស់អញទាំងនោះ ជាបុរសក្លៀវក្លា ជាអ្នករួមផ្ទៃ នៅក្នុងបុរិនោះ បងប្អូនទាំងនោះ
ក្នុងបុរិនោះ និយាយយ៉ាងណា ឯងនឹងទៅយ៉ាងនោះ។

[៣៦៧] (កាណារិដ្ឋនាគរាជ...) បពិត្រសុភោគ យំញា និងវេទទាំងឡាយក្នុងលោកនេះ
ដែលព្រាហ្មណ៍ឯទៀតប្រកបហើយ មិនមែនជារបស់ផ្តេសផ្តាសទេ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គល

កាលតិះដៀលព្រាហ្មណ៍ដែលមិនគួរតិះដៀល ឈ្មោះថាលះបង់ទ្រព្យ និងធម៌របស់ពួក
សប្បុរស។

[៣៦៨] ពួកអ្នកប្រសើរ (ព្រាហ្មណ៍) ប្រកាន់ខាងការរៀនមន្ត ពួកជាធំជាងជន
(ក្សត្រិយ័) ប្រកាន់ខាងការផែនដី ពួកវេស្សៈ ប្រកាន់ខាងការក្លែងរាស់ ពួកសូទ្រៈប្រកាន់
ខាងការបម្រើផ្សេងៗគ្នា តាមសមត្ថរដល់ប្រទេស ជនទាំងឡាយបានពោលថា ត្រកូលទាំង ៤
នេះ ព្រាហ្មបានតាក់តែងហើយ។

[៣៦៩] ទេវរាជព្រះនាមធាតុ វិធាតុ វរុណៈ កុវេរៈ សោមៈ យមៈ ចន្ទ្រិមៈ វាយុ សុរិយៈ
ស្តេចទាំងនេះ បានបូជាយ័ញ្ញដ៏ច្រើន ទាំង (បានឲ្យ) វត្ថុជាទីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ដល់ពួក
ព្រាហ្មណ៍អ្នករៀនមន្ត។ ព្រះបាទអជ្ជនណា មានកម្លាំង មានសេនាគួរខ្លាច មានដៃមួយពាន់
[មិនមែនមានដៃមួយពាន់ទេ គឺអាចយិតដួងដែលខ្លាន់ដួងប្រាំរយនាក់យិតរួច។ អដ្ឋកថា។]
មិនមានបុគ្គលណាស្មើ លើផែនដី ជាអ្នកយិតដួង ៥០០ បាន ព្រះបាទអជ្ជននោះឯង ក៏បូជា
ភ្លើងក្នុងកាលនោះដែរ។

[៣៧០] បុគ្គលណា មានចិត្តជ្រះថ្លា រីករាយ បានញ៉ាំងព្រាហ្មណ៍ឲ្យបរិភោគបាយ
និងទឹក អស់កាលយូរ ដ៏សមគួរតាមអានុភាព បពិត្រសុភោគ បុគ្គលនោះ នឹងបានជាទេវតា
មួយអង្គ។

[៣៧១] ព្រះបាទមុជលិន្ទ អាចញ៉ាំងទេវតាក្លែង ជាអ្នកស៊ីច្រើន មានពន្លឺមិនថោកទាប ឲ្យស្តាប់ស្តល់ដោយសប្បិ បានបូជាវិធីយ័ញ្ញចំពោះទេវតាក្លែងដ៏ប្រសើរ ទ្រង់បានទៅកាន់គតិ ជាទិព្យ។

[៣៧២] ព្រះរាជា ព្រះនាមទុទីបៈ មានអានុភាពច្រើន មានព្រះជន្ម ១.០០០ ឆ្នាំ បាន លះបង់ដែន ព្រមទាំងសេនា មិនមានទីបំផុត ហើយបួស បានជាទក្ខិណោយ្យបុគ្គល គួរ **រមិល**មើលដ៏លើសលុប ទ្រង់បានទៅកាន់**ឋាន**សួគ៌។

[៣៧៣] បពិត្រសុភោគ ព្រះបាទសាគរឈ្នះដែនដី មានសាគរជាទីបំផុត បានលើក សសរយ័ញ្ញដ៏ល្អ ជាវិការៈនៃមាសដ៏លើសលុប បូជាក្លែង ទ្រង់បានជាទេវតាមួយអង្គ។ បពិត្រ សុភោគ ទន្ទេគង្គា ប្រព្រឹត្តទៅដោយ**អានុភាព**នៃព្រះរាជាណា ទឹកដោះជួរដែលស្ងប់ស្ងៀម ទៅជាសមុទ្រដោយ**អានុភាព**នៃព្រះរាជាណា ព្រះរាជានោះ គឺព្រះបាទអង្គៈ មានរោម ត្រង់ព្រះបាទ បម្រើក្លែង ក៏ទ្រង់បានទៅកាន់បុរីនៃព្រះឥន្ទ្រ។

[៣៧៤] បពិត្រសុភោគ ទេវតាដ៏ប្រសើរ មានបូទិ៍ច្រើន មានយស ជាសេនាបតីនៃ ព្រះបាទវាសវៈ ក្នុង**ឋាន**ត្រៃត្រីង្ស ព្រោះតែបានកំចាត់បង់នូវមន្ទិល ដោយសោមយាគវិធី ក៏បានជាទេវតាមួយអង្គ។

[៣៧៥] ទេវតាដ៏ប្រសើរ ព្រហ្មមាន**បូទិ៍**ច្រើន មានយស បានសាងលោកនេះ និង លោកដទៃ និងស្ទឹងភាគីរថីផង ភ្នំហិមពាន្តផង ភ្នំវិជ្ឈៈផង ព្រហ្មនោះឯង ក៏បានបូជាក្លែងក្នុង

កាលនោះដែរ។ ម្យ៉ាងទៀត ភ្នំមាលាគិរី ១ ភ្នំហិមពាន្ត ១ ភ្នំវិជ្ឈៈ ១ ភ្នំសុទ្ធស្សនៈ ១ ភ្នំនិសកៈ
១ ភ្នំកាកវេរុ ១ ពួកព្រាហ្មណ៍ពោលថា ភ្នំទាំងនេះក្តី ភ្នំដទៃទៀតក្តី ពួកព្រាហ្មណ៍អ្នកបូជាយ័ញ្ញ
បានធ្វើឲ្យវិចិត្រហើយ។

[៣៧៦] ជនទាំងឡាយ បានពោលចំពោះព្រាហ្មណ៍អ្នករៀនមន្ត បរិបូណ៌ដោយ
គុណនៃមន្ត មានតបៈក្នុងលោកនេះ ថាជាអ្នកប្រកបដោយការសូម សាគរបានពន្លឺច
ព្រាហ្មណ៍នោះ ដែលបិតនៅលើគ្រឿង កំពុងសាចទឹកសមុទ្រ ហេតុនោះ បានជាសមុទ្រ
មានទឹកប្រៃ ជីកមិនបាន។

[៣៧៧] ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ជាវត្ថុសម្រាប់បូជា មានច្រើនលើផែនដី មានក្នុងទិស
ខាងកើត ទិសខាងលិច ទិសខាងត្បូង និងទិសខាងជើង តែងញ៉ាំងសេចក្តីត្រេកអរឲ្យកើត
ដល់វាសវៈ។

[៣៧៨] (ភូរិទត្តនាគរាជ...) ម្ចាស់អរិដ្ឋ ការៀនយកនូវវេទទាំងឡាយ ជាទោស
របស់អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែជាអំពើរបស់បុគ្គលពាលទាំងឡាយ (ត្រៃវេទ) ជាធម៌ ដូច
ថ្ងៃបណ្តើរកូន ព្រោះសំឡឹងមើលទៅ មិនស្មើវេទទាំងឡាយ ជាចំណែកនៃកលឧបាយ
ទង់ទាញអ្នកមានបញ្ញាមិនបានទេ ការពារជនអ្នកទ្រុស្តមិត្រ បំផ្លាញសេចក្តីចំរើននោះ ក៏មិន
បានទេ ភ្លើងដែលបុគ្គលបម្រើហើយ រមែងមិនការពារនូវសត្វមានកម្មបានទេ ជារបស់
មិនប្រសើរ ប្រកបដោយទោស។ មួយទៀត សត្វទាំងឡាយ មានទ្រព្យ មានកោតៈ យកទ្រព្យ

ទាំងអស់លាយដោយឧស និងស្មៅហើយដុតភ្លើង មានតេជៈ មិនមានអ្វីស្មើ កាលនេះ
វត្ថុដែលគេដុតហើយ ក៏មិនគប្បីឆ្កែត ម្ចាស់អ្នកដឹងរសដោយអណ្តាតទាំងពីរ ចុះបុគ្គលណា
គប្បីធ្វើភ្លើងនោះឲ្យឆ្កែតបាន។ ខ្លះ មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា ក្លាយទៅជាទធំ ហើយទៅជា
នវនីតយ៉ាងណា ភ្លើងជាតេជោធាតុ មានការប្រែប្រួលជាធម្មតា យ៉ាងនោះដែរ លុះតែប្រកប
ដោយគ្រឿងពួត ទើបនេះ។ ភ្លើងដែលចូលទៅក្នុងឈើស្ងួត ឬឈើស្រស់ក៏មិនប្រាកដ
ភ្លើងដែលនរជនមានឈើពំនួតក្នុងដៃ មិនបានពួត ក៏មិននេះ ភ្លើងមិនមែននេះដោយការមិន
ធ្វើទេ។ ប្រសិនបើភ្លើងនៅក្នុងឈើស្ងួត ឬឈើស្រស់ នៅខាងក្នុង នៅក្នុងព្រៃទាំងអស់
ក្នុងលោក គប្បីស្ងួតក្រៀម ឯឈើស្ងួតទាំងឡាយគប្បីនេះ។ ថាបើ នរជនញ៉ាំងភ្លើងដ៏ក្តៅ
ប្រកបដោយផ្សែង និងអណ្តាត ឲ្យស៊ីដោយឧស និងស្មៅ ឈ្មោះថា ធ្វើបុណ្យឬ ជនអ្នក
ធ្វើជូង អ្នកធ្វើអំបិល អ្នកធ្វើអាហារ និងអ្នកដុតសរីរៈនៃបុគ្គលស្លាប់ ឈ្មោះថា ធ្វើបុណ្យ
ដែរឬ។ ប្រសិនបើព្រាហ្មណ៍ទាំងនុ៎ះ ញ៉ាំងការរៀនមន្ត និងភ្លើងឲ្យឆ្កែតក្នុងលោកនេះ
ទើបឈ្មោះថាធ្វើបុណ្យ នរជនណាមួយក្នុងលោក កាលញ៉ាំងភ្លើងមានកំដៅប្រកប
ដោយផ្សែង និងអណ្តាតឲ្យស៊ី មិនឈ្មោះថាធ្វើបុណ្យទេ។ ម្ចាស់អ្នកដឹងរសដោយអណ្តាតពីរ
(អគ្គិទេពរបស់អ្នក) ដែលលោកគោរពហើយ ម្តេចក៏ស៊ីវត្ថុមានក្លិនមិនជាទីគាប់ចិត្ត មិនជា
ទីត្រេកអរនៃជនដ៏ច្រើន ដែលពួកមនុស្សតែងរៀរ ជាវត្ថុមិនប្រសើរនោះ។ មនុស្សពួកខ្លះ
ពោលថាភ្លើង (ជាទេវតាមួយអង្គ) ក្នុងពួកទេវតា ឯពួកមិលក្នុងជនពោលថា ទឹកជាទេវតា ជន

ទាំងអស់នុ៎ះពោលខុស ភ្លើងមិនមែនជាទេវតាណាមួយទេ ទឹកក៏មិនមែនដែរ។ ភ្លើងមិន
មានឥន្ទ្រិយ ជាពួកមិនមានចេតនា សម្រាប់ធ្វើការងាររបស់ពួកមនុស្ស អ្នកធ្វើបាបកម្ម
ទាំងឡាយ កាលបម្រើភ្លើង គប្បីទៅកាន់សុគតិដូចម្តេចកើត។ ពួកព្រាហ្មណ៍ជាអ្នកត្រូវការ
ដោយជីវិតក្នុងលោកនេះ ពោលថា (មហាព្រហ្ម) ជាអ្នកគ្របសង្កត់លោកទាំងអស់
ហើយពោលថា ព្រហ្មជាអ្នកបម្រើភ្លើងដូច្នោះ បើ (មហាព្រហ្ម) មានអានុភាពជាងលោក
ទាំងអស់ មានអំណាច មិនមានអ្នកណាសាង ហេតុអ្វីក៏សំពះភ្លើងដែលខ្លួននិម្មិតវិញ។ ពាក្យ
ព្រាហ្មណ៍ ជាពាក្យគួរសើច មិនគួរដល់ការពិនិត្យ ជាពាក្យមិនពិត ពួកព្រាហ្មណ៍
ក្នុងកាលមុន តាក់តែង (ពាក្យមិនពិត) ព្រោះហេតុនៃសក្តារៈ ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ កាលបើ
លាភសក្តារៈមិនកើតឡើងទេ ក៏តន្ត្រីសន្តិធម៌ ពោលគឺ លទ្ធិរបស់ខ្លួនជាមួយនឹងពួកសត្វ។
ពួកអ្នកប្រសើរ (ព្រាហ្មណ៍) ប្រកាន់ការរៀនមន្ត ពួកជាធំជាងដែន (ក្សត្រិយ៍) ប្រកាន់ផែនដី
ពួកវេស្សៈប្រកាន់ការក្លរាស់ ពួកសូទ្រៈប្រកាន់ការបម្រើ ផ្សេងៗគ្នា សមគួរតាមប្រទេស
ជនទាំងឡាយបានពោលថា ត្រកូលទាំង ៤ នេះ ព្រហ្មបានតាក់តែងហើយ។ ប្រសិនបើ
ពាក្យនុ៎ះ ជាពាក្យពិត ដូចយ៉ាងពាក្យដែលព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយ ពោលហើយនេះ បុគ្គល
មិនមែនជាក្សត្រិយ៍ មិនត្រូវបានរាជ្យដោយដាច់ខាត បុគ្គលមិនមែនជាព្រាហ្មណ៍ មិនគប្បី
សិក្សានូវបទនៃមន្ត បុគ្គលរៀនចាកពួកវេស្សៈ មិនគប្បីធ្វើការក្លរាស់ ពួកសូទ្រៈមិនគប្បីរួច
អំពីការប្រើនៃជនដទៃ។ ពាក្យនេះ ជាពាក្យមិនពិត ព្រោះហេតុណា (ហេតុនោះ) ព្រាហ្មណ៍

ទាំងនេះ ពោលពាក្យកុហកដើម្បីការបំពេញផ្ទៃ បុគ្គលអ្នកមិនមានប្រាជ្ញាទាំងឡាយ រមែង
ជឿស៊ប់នូវពាក្យនោះ ចំណែកខាងពួកបណ្ឌិត រមែងឃើញហេតុនោះ ដោយខ្លួនឯង។
ពួកក្សត្រិយ៍នាំយកពលី (ហូតពន្ធ) របស់ពួកវេស្សៈ ពួកព្រាហ្មណ៍ កាន់យកគ្រឿងសស្ត្រា
ទាំងឡាយ ហើយដើរទៅ (សម្លាប់សត្វ) ហេតុអ្វី ព្រហ្មមិនធ្វើលោកដែលជ្រួលជ្រើម បែកខ្ញែក
បែបនោះៗ ឲ្យត្រង់។ ប្រសិនបើព្រហ្មជាឥស្សរៈនោះ ជាប្រធាន ជាម្ចាស់លើភូតរបស់ពួកសត្វ
ក្នុងលោកទាំងអស់ ហេតុអ្វី ក៏ចាត់ចែងលោកទាំងអស់ឲ្យមានទុក្ខ ហេតុអ្វីមិនធ្វើលោក
ទាំងអស់ឲ្យបានសេចក្តីសុខ។ ប្រសិនបើព្រហ្មជាឥស្សរៈនោះ ជាប្រធាន ជាម្ចាស់លើភូត
របស់ពួកសត្វក្នុងលោកទាំងអស់ ហេតុអ្វី ក៏ធ្វើលោកឲ្យវិនាស ដោយកលឧបាយ និងការ
ញាំញី ដោយការពោលពាក្យកុហក ដែលមិនមែនជាធម៌។ ប្រសិនបើព្រហ្មជាឥស្សរៈនោះ
ជាប្រធាន ជាម្ចាស់លើភូតរបស់ពួកសត្វក្នុងលោកទាំងអស់ ម្ចាស់អវិជ្ជា ព្រហ្មជាម្ចាស់លើភូត
មិនប្រកបដោយធម៌ទេ ព្រោះកាលបើធម៌មាន បែរជាចាត់ចែងអធម៌វិញ។ បុគ្គលសម្លាប់
កណ្តុប កន្ទីរុយ ពស់ កង្កែប ជង្គុវ រុយ ទើបឈ្មោះថា បរិសុទ្ធ ឯធម៌ទាំងនេះ ជាធម៌របស់ពួក
ជនអ្នកនៅក្នុងដែនកម្ពុជៈដ៏ច្រើន ជាធម៌មានសភាពមិនប្រសើរ ជាធម៌មិនពិត។

[៣៧៧] ប្រសិនបើអ្នកសម្លាប់នោះ បរិសុទ្ធ ឬអ្នកដែលត្រូវសម្លាប់នោះ ទៅកាន់
ឋានសួគ៌បាន ពួកព្រាហ្មណ៍ គប្បីសម្លាប់ពួកព្រាហ្មណ៍ ឬសម្លាប់ពួកជនអ្នកជឿ
ពាក្យព្រាហ្មណ៍នោះ (មុន)។ មិនមានពួកម្រឹគ មិនមានពួកសត្វចិញ្ចឹម ពួកគោណាមួយអង្វរ

ឲ្យសម្លាប់ខ្លួនទេ សត្វទាំងឡាយក្នុងលោកនេះ សុទ្ធតែញាប់ញ័រ ត្រូវការដោយជីវិត
(ព្រោះថា) ជនទាំងឡាយ ប្រារព្ធនឹងសម្លាប់សត្វទាំងឡាយ និងសត្វចិញ្ចឹម ក្នុងយ័ញ្ញ
ទាំងឡាយ។ ពួកបុគ្គលពាល រមែងបើកមាត់និយាយ ដោយហេតុទាំងឡាយដ៏វិចិត្រ ក្នុង
ការលើកឡើងនូវសសរយ័ញ្ញៈ និងទីចង់នៃសត្វចិញ្ចឹមថា សសរយ័ញ្ញនេះ បង្ហូរសេចក្តីប្រាថ្នា
ដល់អ្នក ក្នុងបរលោក នឹងឲ្យសេចក្តីទៀងទាត់ក្នុងបរលោក។ ប្រសិនបើបុគ្គលគប្បីបាន
កែវមណី ស័ង្ក កែវមុត្តា ស្រូវ ទ្រព្យ ប្រាក់ និងមាស ក្នុងសសរយ័ញ្ញ ក្នុងឈើស្អួត និង
ឈើស្រស់ ម្យ៉ាងទៀត ប្រសិនបើសសរយ័ញ្ញ គប្បីបង្ហូរសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ក្នុងឋានសួគ៌
ពួកជនអ្នកចេះត្រៃវេទដ៏ច្រើន គប្បីបូជា បុគ្គលមិនមែនជាព្រាហ្មណ៍ មិនគប្បីបូជាតិច
តួចទេ។ កែវមណី ស័ង្ក កែវមុត្តា ស្រូវ ទ្រព្យ ប្រាក់ មាស ក្នុងសសរយ័ញ្ញ ក្នុងឈើស្អួត
និងឈើស្រស់ នឹងមានពិណា សសរយ័ញ្ញនឹងបង្ហូរសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាង ក្នុងឋានសួគ៌
ដូចម្តេចកើត។ ពួកព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកបោកប្រាស ចិត្តអាក្រក់ ជាពួកពាល ប្រលោមលោក
តែងបើកមាត់និយាយដោយហេតុដ៏វិចិត្រថា អ្នកឯងចូរយកភ្លើងចុះ ហើយឲ្យទ្រព្យដល់
យើង លំដាប់នោះ អ្នកឯងនឹងបាននូវសេចក្តីប្រាថ្នាគ្រប់យ៉ាងហើយ នឹងដល់នូវសេចក្តីសុខ។
ពួកព្រាហ្មណ៍នាំបុគ្គលជាសរណៈ (ព្រះរាជា និងមហាមាត្យ) ចូរទៅកាន់រោងសម្រាប់
បូជាភ្លើងនោះ ក៏បើកមាត់និយាយដោយហេតុដ៏វិចិត្រ ឲ្យកោរសក់ ពុកមាត់ កាត់ក្រចក
ហើយតាបយកទ្រព្យដោយវេទទាំងឡាយ។ ពួកព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកកុហកដ៏ច្រើន បាន

ទាយកម្មាក៏ ហើយក៏ចោមស៊ីបាយ ដូចជាភ្នែកទាំងឡាយ ចោមចាប់មៀមក្នុងទីស្ងាត់ កុហក
ធ្វើឲ្យរលីង ហើយដាក់ចុះទៅក្នុងផ្លូវនៃយ័ញ្ញ។ ទាយកតែម្នាក់នោះ ត្រូវពួកព្រាហ្មណ៍
បញ្ជាតហើយដោយអាការយ៉ាងនេះឯង ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះជាច្រើន ចោមបួនដោយការ
ប្រកបដោយឧបាយ ក៏នាំយកទ្រព្យដែលឃើញដោយទេវលោក ដែលមិនឃើញសោះ។
ដូចយ៉ាងពួករាជបុរស ដែលព្រះរាជាប្រើទៅហើយ ក៏នាំយកទ្រព្យនោះរបស់គេ ម្ចាស់អរិដ្ឋ
ពួកព្រាហ្មណ៍ប្រាកដដូច្នោះ ប្រហែលគ្នានឹងពួកចោរ ជាអសប្បុរស ជាបុគ្គលគួរសម្លាប់
តែគេមិនសម្លាប់ក្នុងលោក។ ពួកព្រាហ្មណ៍ បានកាត់ដើមចា មកប្រើក្នុងវិធីយ័ញ្ញ (ប្រាប់ថា
នេះ) ជាដៃស្តាំរបស់ព្រះឥន្ទ្រ បើពាក្យនោះពិត ព្រះឥន្ទ្រទៅជាដាច់ដៃ ចុះព្រះឥន្ទ្រឈ្នះ
ពួកអសុរ ដោយកម្លាំងដៃដូចម្តេច។ ពាក្យនោះទទេសោះ ព្រះឥន្ទ្រនៅមានដើមដៃគ្រប់គ្រាន់
ជាទេវតាដ៏ប្រសើរ មិនមានអ្នកណាសម្លាប់បាន បានកំចាត់ពួកអសុរ មន្តទាំងឡាយនេះ
របស់ពួកព្រាហ្មណ៍ មានសភាពជារបស់ទទេ នេះជាការបញ្ជាត ដែលគេឃើញច្បាស់
ក្នុងលោក។ ភ្នំមាលាគិរី ១ ភ្នំហិមពាន្ត ១ ភ្នំវិជ្ឈុរៈ ១ ភ្នំសុទស្សនៈ ១ ភ្នំនិសកៈ ១ ភ្នំកាកវេរុ ១
ភ្នំទាំងនុ៎ះក្តី ភ្នំធំ ។ ឯទៀតក្តី ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពោលថា ពួកព្រាហ្មណ៍អ្នកបូជាយ័ញ្ញ
កសាងហើយ ដ៏វិចិត្រដូច្នោះ។ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយពោលថា ភ្នំទាំងឡាយ ដែលពួក
ព្រាហ្មណ៍អ្នកបូជាយ័ញ្ញ កាន់យកឥដ្ឋទាំងឡាយ មានបការៈយ៉ាងណា ធ្វើវិចិត្រហើយ ភ្នំ
ទាំងឡាយ មិនមែនមានបការៈដូច្នោះទេ ឯភ្នំទាំងឡាយ មិនដូចរបស់ដទៃទេ ជារបស់

មិនកម្រើក ជាថ្មសុទ្ធដែលគេឃើញច្បាស់។ ភ្នំទាំងឡាយមិនមែនជាឥដ្ឋទេ ជាថ្ម
យូរយារហើយ ដែក មិនមែនកើតក្នុងឥដ្ឋនោះទេ លោហៈ ក៏មិនមែនកើតក្នុងឥដ្ឋនោះដែរ
ពួកព្រាហ្មណ៍កាលសសើរនូវយ័ញ្ញនេះ បានពោលថា ភ្នំទាំងឡាយ ដែលពួកព្រាហ្មណ៍
អ្នកបូជាយ័ញ្ញ ធ្វើវិចិត្រហើយ។ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយក្នុងលោកនេះ បានពោលនូវព្រាហ្មណ៍
អ្នករៀនមន្ត បរិបូណ៌ដោយគុណនៃមន្ត មានតបៈ ថាជាអ្នកប្រកបដោយការសូម សាគរ
ពន្ធិចព្រាហ្មណ៍នោះ ដែលកំពុងសាចទឹកនៃសមុទ្រលើច្រាំង ព្រោះហេតុនោះ បានជាទឹក
សមុទ្រនោះប្រៃ ផឹកមិនបាន។ ស្ទឹងទាំងឡាយក្នុងយកពួកព្រាហ្មណ៍ អ្នកបរិបូណ៌ដោយវេទ
បរិបូណ៌ដោយមន្ត ច្រើនជាងពាន់នាក់ ទឹកទាំងឡាយមិនខូចរស ព្រោះហេតុនោះទេ សមុទ្រ
មិនមានអ្វីស្មើ មានរសប្រៃ ផឹកមិនបាន តើព្រោះហេតុអ្វី? អណ្ណាខ្លះ ក្នុងជីវលោកនេះ
មានទឹកប្រៃ ដែលពួកជនអ្នកផឹកអណ្ណាបានផឹកហើយ ម្នាលអ្នកដឹងរសដោយអណ្ណាត
ទាំងពីរ ជនទាំងឡាយមិនពោលថា ទឹកក្នុងអណ្ណាទាំងនោះ មានរសប្រៃ ផឹកមិនបាន
ព្រោះតែក្នុងយកព្រាហ្មណ៍ទេ។ តាំងពីមុនដម្បងមក ស្រ្តីណា ជាភរិយារបស់បុរសណា
មនោបានញ៉ាំងមនុស្សឲ្យកើតឡើងក្នុងកាលមុន មិនមានអ្នកណាមួយ ថោកទាបជាងគ្នា
ដោយធម៌នោះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយបានពោលនូវការចែក (វណ្ណៈ) ដោយការលះបង់
(ធម៌នោះ) យ៉ាងនេះឯង។ សូម្បីកូនចណ្ឌាល ជាអ្នកឈ្នាសវៃ មានប្រាជ្ញា បានរៀន
វេទទាំងឡាយ ពោលមន្តទាំងឡាយ ក្បាលនៃកូនជនចណ្ឌាលនោះ មិនបែកជា ៧ ភាគទេ

មន្តទាំងនេះ ពួកព្រាហ្មណ៍ធ្វើហើយ ដើម្បីសម្លាប់ខ្លួន។ វាចាកុហក ពួកព្រាហ្មណ៍ បានតាក់តែងហើយ ការចង់បាន ពួកព្រាហ្មណ៍បានតាក់តែង កាន់យកហើយ កើតឡើងតាមគន្លងនៃកាព្យឃ្លោង ដែលគេស្រាយបានដោយក្រ ចិត្តរបស់បុគ្គលពាលទាំងឡាយ ជឿស៊ប់ក្នុងអំពើមិនស្មើ បុគ្គលឥតប្រាជ្ញា រមែងជឿពាក្យនោះ។ ព្រាហ្មណ៍មិន (ប្រកប) ដោយកម្លាំងដ៏មាំ **ដូចកម្លាំង**នៃរាជសីហ៍ ខ្លាធំ និងខ្លាដំបង មនុស្សភាព (របស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ) ត្រូវយល់ថា ដូចគោដែរ ព្រោះជាតិរបស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ស្មើ (ដោយគោ) ស្មើដោយសីហៈជាដើម។ ប្រសិនបើព្រះរាជាឈ្នះផែនដី ប្រកបដោយអាមាត្យ មានអ្នកស្តាប់បង្គាប់ មានបរិស័ទ ព្រះរាជានោះ គប្បីឈ្នះពួកសត្រូវដោយព្រះអង្គឯង ប្រជាជនរបស់ព្រះរាជានោះ គប្បីបានសេចក្តីសុខជានិច្ច។ មន្តរបស់ក្សត្រិយ៍ និងវេទទាំង ៣ នេះ ស្មើគ្នាដោយអត្ត (តែក្សត្រិយ៍ក្តី ព្រាហ្មណ៍ក្តី) មិនបានវិនិច្ឆ័យនូវអត្តនៃមន្ត **និងវេទទាំងនោះទេ** ទាំងមិនដឹងដូចបុគ្គលកាលមិនដឹងផ្លូវ ដែលកំបាំងដោយទឹក។ មន្តរបស់ក្សត្រិយ៍ និងវេទទាំង ៣ នេះ ស្មើគ្នាដោយអត្ត លាភ ឥតលាភ យស និងឥតយស ទាំងអស់នេះ ជាធម៌របស់វណ្ណៈទាំង ៤ នោះ។ ពួកគ**ហប**តីជាច្រើនលើផែនដី ញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យធ្វើការងារទាំងឡាយ ព្រោះហេតុតែទ្រព្យ និងស្រូវ យ៉ាងណា សូម្បីពួកអ្នកមានត្រៃវេទ ជាច្រើនលើផែនដី ក៏ញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យធ្វើការងារទាំងឡាយ ក្នុងថ្ងៃនេះ យ៉ាងនោះដែរ។ ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ស្មើគ្នានឹងគហបតី ព្រាហ្មណ៍ទាំងឡាយជាច្រើនលើផែនដី ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយជានិច្ច ប្រកបក្នុងកាមគុណ

ទាំងឡាយ តែងញ៉ាំងបុគ្គលឲ្យធ្វើការងារទាំងឡាយ ម្ចាស់អវិជ្ជា អ្នកដឹងរសដោយអណ្តាត
ទាំងពីរ ព្រោះហេតុនោះ ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ជាអ្នកឥតបញ្ញា។

[៣៨០] (ព្រះបាទសាគរព្រហ្មទត្ត...) ស្តរធំ សម្តោរ ស័ង្វី ស្តរជ័យ និងស្តរទ័ពរបស់
អ្នកណា ដែលដើរខាងមុខ ហើយញ៉ាំងព្រះរាជាដ៏ប្រសើរក្នុងរថឲ្យរីករាយ។ (សម្បជមុខ)
របស់អ្នកណា (ដ៏រុងរឿង) ដោយដម្បារមាសដ៏ក្រាស់ មានពន្លឺដូចផ្នែកបន្ទោរ អ្នកណា
នៅកម្លោះ ប្រដាប់ដោយបំពង់ព្រួញ រុងរឿងដោយសិរី ហើយដើរមក។ មុខអ្នកណា
ស្រស់បស់ដូចមាសគ្រួនលើមាត់ជើងក្រាន ឬប្រាកដស្មើដោយរង្វើកនៃឧសគគីរ អ្នកណារុង
រឿងដោយសិរីហើយដើរមក។ ឆត្ររបស់បុគ្គលណា ជាវិការៈនៃមាសជម្ពូនទ ប្រកប
ដោយផ្កា ជាទីរីករាយនៃចិត្ត ជាគ្រឿងបិទបាំងរស្មីនៃព្រះអាទិត្យ អ្នកណារុងរឿងដោយសិរី
ហើយដើរមក។ អង្គ (អ្នកកាន់ផ្លិត) បានកាន់យកវាលវិជ័យដ៏ឧត្តម ខាងលើក្បាលទាំងពីរខាង
នៃបុគ្គលមានបញ្ញាដ៏ប្រសើរណា។ បាច់នៃកន្ទុយក្លោកដ៏វិចិត្រផង ទន់ផង មានដងជាវិការៈ
នៃមាស និងកែវមណី ប្រព្រឹត្តទៅទាំងពីរខាងមុខរបស់បុគ្គលណា។ កុណ្ណាលទាំងឡាយនេះ
ដ៏ល្អមានពន្លឺដូចជាពណ៌រង្វើកនៃឧសគគីរ ដ៏ភ្លឺលើមាត់ជើងក្រាន រមែងរុងរឿងទាំងពីរ
ខាងមុខរបស់បុគ្គលណា។ សក់របស់បុគ្គលណា មានចុងដ៏ស្និទ្ធ ទន់ខ្មៅ ត្រូវខ្យល់បក់ហើយ
ក៏ញ៉ាំងទីបំផុតនៃថ្ងាសឲ្យល្អ ដូចជាផ្នែកបន្ទោរដែលចេញអំពីមេឃ។ ភ្នែកទាំងនេះ វែងធំរបស់
អ្នកណា អ្នកណាមានភ្នែកទូលាយសម មុខនេះរបស់អ្នកណា ភ្នែកដូចកញ្ចក់មាស មាត់នេះ

របស់អ្នកណាដ៏ស្អាត ដូចជាស័ង្ខដ៏ប្រសើរ ធ្មេញរបស់បុគ្គលណា កាលនិយាយឡើង
ដូចជាផ្កាមណ្ឌក្រពុំ។ ដៃ និងជើងទាំងឡាយរបស់អ្នកណា ដូចជាទឹកល័ក្ត តាំងនៅក្នុង
សេចក្តីសុខ អ្នកណាមានរឹម**បបួរ**មាត់ដូចផ្លែបាសដ៏ល្អ ដូចជាព្រះអាទិត្យក្នុងវេលាថ្ងៃ។
អ្នកណាមានសំពត់បារ៉ាវៈដ៏ស ដូចដើមរាំងដ៏ធំ មានផ្ការីកហើយ ក្នុងព្រៃហិមពាន្តក្នុង
កាលដែលកន្លងទៅនៃទឹកសន្សើម ល្អដូចព្រះឥន្ទ្រ ដែលមានជ័យជំនះ។ អ្នកណានៅ
ក្នុងបរិស័ទ ដោះដាវនៅលើស្នា ដែលមានដងដ៏វិចិត្រដោយកែវមណី ដ៏ដេរដាសដោយ
ពកជារិការៈនៃមាស។ អ្នកណាដោះស្បែកជើង ដែលប៉ាក់ដោយមាស វិចិត្រដោយកែវ ៧
ប្រការ **ដេរ**ដោយសូត្រដ៏វិចិត្រ រចនាល្អហើយ ក៏ថ្វាយបង្គំតាបស អ្នកស្វែងរក**គុណដ៏ធំ**។

[៣៨១] (តាបស ជាបិតា...) នាគទាំងនោះ ជានាគមាន**ប្បទិ** មានយស ជាកូននៃ

ព្រះបាទធាតុរដ្ឋ កើតអំពីនាងសមុទ្រជា នាគទាំងនេះ សុទ្ធតែជានាគមានប្បទិច្រើន។

ចប់ កូរិទត្តជាតក ទី៦។

ចន្ទកុមារជាតក ទី៧

[៣៨២] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ព្រះបាទឯករាជ អ្នកមានអំពើអាក្រក់ នៅក្នុងក្រុង
បុប្ផវតីនោះ សួររកផ្លូវ**ទៅព្រហ្ម**លោក និងបុរោហិត ឈ្មោះខណ្ឌហាល ជាពូជពង្សព្រហ្ម
ជា**មនុស្ស**ល្ងង់វង្វេងថា ម្ចាស់ព្រាហ្មណ៍ អ្នកជាមនុស្សល្អាសក្នុងធម៌វិន័យ សូមអ្នកប្រាប់ផ្លូវ

ឋានសួគ៌ តាមទំនងដែលពួកជនធ្វើបុណ្យទាំងឡាយ ហើយចេញចាកលោកនេះ ទៅកាន់
សុគតិដូច្នោះ។

[៣៨៣] (ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍បុរោហិតទូលថា) បពិត្រព្រះទេវៈ ពួកជនធ្វើបុណ្យ
ទាំងឡាយ ឲ្យទានដ៏ក្រៃលែង សម្លាប់បុគ្គលដែលមិនគួរសម្លាប់ទាំងឡាយ ហើយទៅ
កាន់សុគតិយ៉ាងនេះ។

[៣៨៤] (ព្រះបាទឯករាជ...) ទានដ៏ក្រៃលែងនុ៎ះដូចម្តេច ក្នុងលោកនេះ បុគ្គល
ទាំងឡាយដូចម្តេច ដែលមិនគួរសម្លាប់ ចូរអ្នកប្រាប់សេចក្តីនុ៎ះដល់យើង យើងនឹងបូជា
នឹងឲ្យទានទាំងឡាយ។

[៣៨៥] (ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍...) បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គគប្បីបូជាដោយព្រះ
រាជបុត្រទាំងឡាយផង ដោយព្រះអគ្គមហេសីទាំងឡាយផង ដោយអ្នកនិគម (សេដ្ឋី)
ទាំងឡាយផង បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គគប្បីបូជាដោយគោឧសភ សេះអាជានេយ្យបួន ។
ដោយពួកសត្វបួន ។ ទាំងអស់។

[៣៨៦] សំឡេងគឺកកងតែមួយ សំឡេងគួរខ្លាច លាន់ឮឡើងក្នុងរាំង ព្រោះឮព្រះរាជ
ឱង្ការនោះថា ព្រះកុមារទាំងឡាយ និងព្រះអគ្គមហេសីទាំងឡាយ ត្រូវសម្លាប់។

[៣៨៧] (ព្រះរាជា...) អ្នកទាំងឡាយ ចូរទៅប្រាប់កុមារទាំងឡាយ គឺចន្ទកុមារ ១ សុរិយកុមារ ១ ភិទ្ទសេនកុមារ ១ សុរកុមារ ១ វាមគោត្តកុមារ ១ ថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរមកជួបជុំគ្នា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជាយ័ញ្ញ។

[៣៨៨] អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់កុមារីទាំងឡាយ គឺកុមារីឈ្មោះឧបសេនា ១ កោកិលា ១ មុទិតា ១ នន្ទា ១ ថា នាងទាំងឡាយ ចូរមកជួបជុំគ្នា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជាយ័ញ្ញ។

[៣៨៩] អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់មហេសីអញ គឺនាងវិជយា ១ នាងឯរាវតី ១ នាងកេសិនី ១ នាងសុនន្ទា ១ ដែលជាស្រ្តីបរិបូណ៌ដោយលក្ខណៈដ៏ប្រសើរថា នាងទាំងឡាយ ចូរមកជួបជុំគ្នា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជាយ័ញ្ញ។

[៣៩០] អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់គហបតីទាំងឡាយ គឺគហបតីឈ្មោះបុណ្ណមុខៈ ១ កទ្ធិយៈ ១ សិង្គាលៈ ១ វឌ្ឍៈ ១ ថា ចូរអ្នកទាំងឡាយ មកជួបជុំគ្នា ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការបូជាយ័ញ្ញ។

[៣៩១] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ពួកគហបតីទាំងនោះ មកជួបជុំគ្នា ដេរជាសដោយកូន និងប្រពន្ធក្នុងទីនោះ ក្រាបបង្គំទូលថា បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គធ្វើយើងខ្ញុំទាំងអស់ឲ្យមានជុកលើក្បាលវិញ ពុំនោះសោត សូមព្រះអង្គប្រកាសនូវយើងខ្ញុំថាជាទាសៈ។

[៣៩២] (ព្រះរាជា...) អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំមកនូវដំរីរបស់អញឈ្មោះអភយង្គ័រៈ ១ នាឡាគីរី ១ អច្ចុគ្គតៈ ១ (ឈ្មោះវរុណទន្លៈ) ១ ដំរីទាំងឡាយនោះ នឹងជាសត្វដើម្បីប្រយោជន៍

ដល់ការបូជាយ័ញ្ញយ៉ាងឆាប់ៗ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំមកនូវសេះកែវរបស់អញ គឺសេះ
ឈ្មោះកេសី ១ សុរាមុខៈ ១ បុណ្ណកៈ ១ វិនតកៈ ១ សេះទាំងឡាយនោះ នឹងជាសត្វដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់ការបូជាយ័ញ្ញយ៉ាងឆាប់ៗ អ្នកទាំងឡាយ ចូរនាំយកគោឧសភទាំងនោះ
របស់អញ គឺគោឧសភឈ្មោះយូថបតិ ១ អនោជៈ ១ និសភៈ ១ គវ័ម្បតិ ១ មកដល់អញ
ជនទាំងឡាយ ចូរធ្វើកិច្ចការទាំងពួងក្នុងទីចំពោះមុខអញ និងបូជា និងឲ្យទានទាំងឡាយ។
អ្នកទាំងឡាយ ចូរតាក់តែងគ្រឿងបូជាគ្រប់មុខ កាលបើព្រះអាទិត្យរះឡើងហើយ អញ
នឹងបូជា អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់ពួកកុមារ មានចន្ទកុមារជាដើមថា កុមារទាំងឡាយ ចូររីក
រាយអស់ ១ យប់នេះចុះ។ អ្នកទាំងឡាយ ចូរដំកល់ទុកនូវគ្រឿងយ័ញ្ញគ្រប់មុខ កាលបើ
ព្រះអាទិត្យរះឡើង អញនឹងបូជា អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រាប់កុមារទាំងឡាយក្នុងកាលឥឡូវនេះ
ថា រាត្រីថ្ងៃនេះឯង ជាព្រឹកបំផុត។

[៣៩៣] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ព្រះរាជមាតា (ព្រះបាទឯករាជ) ទ្រង់ព្រះកន្សែង ទ្រង់
ស្តេចមកអំពីវិមាន ទ្រង់មានព្រះរាជសវនីយ៍ សួរនូវសេចក្តីនោះនឹងព្រះរាជានោះថា នៃកូន
ឮថា កូនឯងនឹងបូជាយ័ញ្ញ ដោយព្រះរាជបុត្រទាំង ៤ នាក់មែនឬ។

[៣៩៤] (ព្រះបាទឯករាជ...) កាលបើខ្ញុំសម្លាប់ចន្ទកុមារហើយ បុត្ររបស់ខ្ញុំទាំងអស់
ក៏ខ្ញុំលះបង់ដើម្បីបូជាយ័ញ្ញដែរ លុះខ្ញុំបូជាដោយបុត្រទាំងឡាយហើយ ខ្ញុំនឹងទៅកាន់
សុគតិសួគ៌។

[៣៩៥] (ព្រះរាជមាតា...) ម្ចាស់កូន អ្នកកុំជឿខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍នោះថា សុគតិ បានដោយការបូជាបុត្រឡើយ ផ្លូវហ្នឹង ជាផ្លូវទៅកាន់នរក មិនមែនជាផ្លូវទៅកាន់ឋានសួគ៌ ទេ។ ម្ចាស់កូនកោណ្ឌញ្ញគោត្រ ចូរអ្នកឲ្យទានទាំងឡាយ (អ្នក) កុំបៀតបៀនសព្វសត្វដែល កើតហើយ នឹងត្រូវកើតឡើយ នេះជាផ្លូវនៃសុគតិ ផ្លូវ (នៃសុគតិ) មិនមែនបានដោយការ បូជាបុត្រទេ។

[៣៩៦] (ព្រះបាទឯករាជ...) ខ្ញុំនឹងសម្លាប់ចន្ទកុមារផង សុរិយកុមារផង តាមពាក្យ ខណ្ឌហាលអាចារ្យ បូជាបុត្រទាំងឡាយ ដែលគេលះបង់បានដោយកម្រហើយ នឹងទៅកាន់ សុគតិសួគ៌។

[៣៩៧] (អភិសម្ពុទ្ធគាថា) ចំណែកខាងព្រះវសវត្ថី ជាព្រះរាជបិតា ត្រាស់សួរហេតុ នោះ ចំពោះព្រះបាទឯករាជ ជា**រាជ**បុត្រកើតអំពីព្រះឱរានោះថា ម្ចាស់កូន ឮថា អ្នកនឹង បូជាយ័ញ្ញដោយបុត្រទាំង ៤ មែនឬ។

[៣៩៨] (ព្រះបាទឯករាជ...) កាលបើខ្ញុំសម្លាប់ចន្ទកុមារ (បូជា) ហើយ បុត្រទាំងឡាយ ទាំងអស់ ក៏ខ្ញុំលះបង់ដែរ ខ្ញុំបូជាយ័ញ្ញដោយបុត្រទាំងឡាយហើយ នឹងទៅកាន់សុគតិសួគ៌។

[៣៩៩] (ព្រះរាជបិតា...) ម្ចាស់កូន អ្នកកុំជឿខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ថា សុគតិ មាន ដោយការបូជាបុត្រឡើយ ផ្លូវហ្នឹង ជាផ្លូវទៅកាន់នរកទេ មិនមែនជាផ្លូវទៅកាន់ឋានសួគ៌ទេ។ ម្ចាស់កូនកោណ្ឌញ្ញគោត្រ ចូរអ្នកឲ្យទានទាំងឡាយ (អ្នក) កុំបៀតបៀនសព្វសត្វទាំងឡាយ

ដែលកើតហើយ និងត្រូវកើត នេះជាផ្លូវនៃសុគតិ ផ្លូវ (នៃសុគតិ) មិនមែនបានដោយការ
បូជាបុត្រទេ។

[២០០] (ព្រះបាទឯករាជ...) ខ្ញុំនឹងសម្លាប់ចន្ទកុមារផង សុរិយកុមារផង តាមពាក្យ
នៃខណ្ឌហាលអាចារ្យ ខ្ញុំបូជាបុត្រទាំងឡាយ ដែលគេលះបង់បានដោយកម្រ ហើយនឹងទៅ
កើតក្នុងសុគតិស្និត។

[២០១] (ព្រះរាជបិតា...) ម្ចាស់កូន កោណ្ឌញ្ញគោត្រ អ្នកចូរឲ្យទានទាំងឡាយ (អ្នក)
កុំបៀតបៀនសព្វសត្វដែលកើតហើយ និងត្រូវកើតទាំងឡាយឡើយ អ្នកចូរជាមនុស្ស
ដែលកូនទាំងឡាយចោមរោមហើយ រក្សាដែន និងជនបទចុះ។

[២០២] (ចន្ទកុមារ...) បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលបង្គំទាំងឡាយឡើយ សូម
ព្រះអង្គព្រះរាជទានទូលបង្គំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ចុះ ចំណែក
ខាងទូលបង្គំទាំងឡាយ សូមជាអ្នកជាប់ចំណង ហើយឃ្វាលដំរី និងសេះ។ បពិត្រព្រះទេវៈ
ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានទូលបង្គំជាខ្ញុំ
ទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ចុះ ចំណែកខាងទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ
សូមជាអ្នកជាប់ចំណងហើយ នឹងចោលអាចម៍ដំរី។ បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់
ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃ
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ចុះ ចំណែកខាងទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ សូមជាអ្នកជាប់ចំណងហើយ

នឹងចោលអាចម៍សេះ។ បពិត្រព្រះទេវៈ **សូម**ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ
សូមព្រះអង្គព្រះរាជទាន**ទូលបង្គំ**ជាខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ចុះ
ព្រះអង្គមានប្រាថ្នា (ដើម្បីព្រះរាជទាន) ដល់ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ណា សូមទ្រង់ព្រះរាជ
ទាន**ទូលបង្គំ**ជាខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍នោះចុះ ពុំនោះសោត
នឹងសូមព្រះអង្គបំបរបង់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ចេញចាកដែន ក៏ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ
នឹងត្រាច់ទៅកាន់ភិក្ខុចារ។

[៤០៣] (ព្រះបាទឯករាជ...) អ្នកទាំងឡាយ បង្កើតទុក្ខដល់យើងខ្លាំងណាស់ អ្នក
ទាំងឡាយ យំស្រែក ព្រោះតែចង់បានជីវិត ឥឡូវនេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយ លែងកុមារ
ទាំងឡាយទៅ ការបូជាយ័ញ្ញដោយកូនរបស់អញ ល្មមលើកលែងចុះ។

[៤០៤] (ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍) ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំក្រាបទូលព្រះអង្គតាំងពីដើមមកថា
ការបូជាយ័ញ្ញនុ៎ះ ជាអំពើ**ធ្វើ**បានដោយកម្រផង មិនងាយនឹងធ្វើឲ្យកើតឡើងបានផង
កាលបើគ្រឿងយ័ញ្ញដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំប្រុងប្រៀបស្រេចហើយ ហេតុអ្វីព្រះអង្គ**ធ្វើ**ឲ្យ
ខានទៅវិញ។ ជនទាំងឡាយណា **បូជាយ័ញ្ញខ្លួនឯងក្តី** ជនទាំងឡាយណា ឲ្យគេបូជាយ័ញ្ញក្តី
ឬក៏ជនទាំងឡាយណា គ្រាន់តែអនុមោទនាមហាយ័ញ្ញ ដែលអ្នកផងកំពុងបូជាប្រាកដដូច្នោះ
ក្តី ជនទាំងឡាយ ទាំងអស់នោះ រមែងទៅកាន់សុគតិ។

[២០៥] (ចន្ទកុមារ...) ចុះព្រះអង្គឲ្យពួកព្រាហ្មណ៍ទាយស្នូស្តីរបស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ពីមុនមកដើម្បីអ្វី បពិត្រព្រះទេវៈ កាលបើដូច្នោះ ព្រះអង្គឲ្យគេសម្លាប់ពួកទូលបង្គំជាខ្ញុំ ដើម្បី ប្រយោជន៍ដល់យ័ញ្ញដោយឥតហេតុ។ ពីដើម កាលដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ នៅក្មេងនៅឡើយ (ម្តេចក៏) ព្រះអង្គមិនសម្លាប់ មិនឲ្យគេសម្លាប់ទៅ បពិត្រព្រះបិតា ឥឡូវនេះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ជាក្មេងពេញកម្លោះ ជាអ្នកឥតប្រទូស្ត ក៏ស្រាប់តែព្រះអង្គ ឲ្យគេសម្លាប់។ បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គទតមើល ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ដែលពាក់ គ្រឿងក្រោះជិះដំរី ជិះសេះច្បាំងហើយ និងកំពុងច្បាំង មនុស្សទាំងឡាយបែបខ្ញុំនេះ មិនមែន ជាមនុស្សសម្រាប់បូជាយ័ញ្ញទេ។ ជនទាំងឡាយ តែងបញ្ជូនពួកមនុស្សដូចទូលបង្គំជាខ្ញុំ ទៅក្នុងបច្ចុន្តគ្រាម ដែលបះបោរឡើងហើយ ឬក្នុងជងព្រៃ បពិត្រព្រះបិតា កាលបើដូច្នោះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ មិនត្រូវព្រះអង្គឲ្យគេសម្លាប់ ក្នុងទីមិនជាឱកាស ដោយឥតហេតុទេ។ មេសត្វស្លាបទាំងឡាយណានីមួយ ធ្វើសម្បុកដោយស្មៅទាំងឡាយហើយនៅ កូនទាំងឡាយ ជាទីស្រឡាញ់របស់មេសត្វស្លាបទាំងនោះ បពិត្រព្រះទេវៈ កាលបើដូច្នោះ ព្រះអង្គនៅតែ ឲ្យគេសម្លាប់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ។ ព្រះអង្គកុំជឿពាក្យខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍នោះថា ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ មិនគប្បីសម្លាប់អញខ្ញុំដូចនេះឡើយ បពិត្រព្រះទេវៈ ព្រោះ ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍នោះ សម្លាប់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយហើយ គប្បីសម្លាប់ព្រះអង្គ ក្នុងកាលជាលំដាប់។ បពិត្រមហារាជ ព្រះរាជាទាំងឡាយ តែងព្រះរាជទានស្រុកដ៏ប្រសើរ

ផង និតមដ៏ប្រសើរផង ភោគៈផង ដល់ព្រាហ្មណ៍នោះ កាលបើដូច្នោះ ពួកព្រាហ្មណ៍
ទាំងនោះ ជាអ្នកបរិភោគរាល់ ៗ ដុំបាយដ៏ថ្លោង តែងបានបរិភោគរាល់ៗ ត្រកូលៗ បពិត្រ
មហារាជ ព្រាហ្មណ៍នោះ ប្រាថ្នាដើម្បីប្រទូស្តចំពោះជនអ្នកឲ្យទាំងនោះ ដូចជាព្រះអង្គ
បពិត្រព្រះទេវៈ ពួកព្រាហ្មណ៍ទាំងនុំ៖ ជាមនុស្សអកតញ្ញដោយច្រើន។ បពិត្រព្រះទេវៈ
សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទានទូលបង្គំជាខ្ញុំ
ទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ចុះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ សូមជាប់
ចំណងហើយ នឹងឃ្វាលដំរី និងសេះ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលបង្គំ
ជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ សូមព្រះអង្គព្រះរាជទាននូវទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃ
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍វិញចុះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ជាប់ចំណងហើយ នឹងចាក់អាចម៍ដំរី។
បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ សូមព្រះអង្គព្រះរាជ
ទានទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍វិញចុះ ទូលបង្គំជាខ្ញុំ
ទាំងឡាយ សូមជាប់ចំណងនឹងចាក់អាចម៍សេះ។ បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់
នូវទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយឡើយ ព្រះអង្គសព្វព្រះរាជហឫទ័យចំពោះខណ្ឌហាល
ព្រាហ្មណ៍ណា សូមព្រះរាជទាននូវទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាល
ព្រាហ្មណ៍នោះវិញចុះ ពុំនោះសោត ទូលបង្គំជាខ្ញុំទាំងឡាយ បើព្រះអង្គបំបរបង់ចេញចាក
ដែន នឹងត្រាច់ទៅកាន់ភិក្ខុចារ។

[២០៦] (ព្រះបាទឯករាជ...) អ្នកទាំងឡាយ បង្កើតទុក្ខដល់យើងខ្ញុំនឹងណាស់ អ្នក
ទាំងឡាយយំស្រែក ព្រោះតែចង់បានជីវិត ឥឡូវនេះ ចូរអ្នកទាំងឡាយលែងកុមារទាំងឡាយ
ទៅ ការបូជាយ័ញ្ញដោយកូនរបស់អញ ល្មមលើកលែងចុះ។

[២០៧] (ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍) ទូលបង្គំជាខ្ញុំ បានក្រាបទូលតាំងពីដើមមកថា
ការបូជាយ័ញ្ញនុ៎ះ ជាអំពើធ្វើបានដោយកម្រផង មិនងាយនឹងឲ្យកើតឡើងបានផង កាលបើ
គ្រឿងយ័ញ្ញដែលទូលបង្គំជាខ្ញុំប្រុងប្រៀបស្រេចហើយ ហេតុអ្វីក៏ព្រះអង្គធ្វើឲ្យអាក់ខានទៅ
វិញ។ ជនទាំងឡាយណា បូជាយ័ញ្ញខ្លួនឯងក្តី ជនទាំងឡាយណា ឲ្យគេបូជាយ័ញ្ញក្តី ឬក៏ជន
ទាំងឡាយណា គ្រាន់តែអនុមោទនាមហាយ័ញ្ញ ដែលអ្នកផងកំពុងបូជាប្រាកដដូច្នោះក្តី ជន
ទាំងអស់ (នោះ) រមែងទៅកាន់សុគតិ។

[២០៨] (ចិន្ទកុមារ...) បើប្រាកដជាបុគ្គលទាំងឡាយបូជាយ័ញ្ញដោយបុត្រទាំងឡាយ
ហើយ ច្បួតចាត់មនុស្សលោកនេះ រមែងទៅកាន់ទេវលោក បពិត្រមហារាជ ចូរព្រាហ្មណ៍
បូជាមុនចុះ សឹមព្រះអង្គបូជាជាខាងក្រោយ។ ឮថា បើប្រាកដជាបុគ្គលទាំងឡាយ បូជា
យ័ញ្ញដោយបុត្រទាំងឡាយហើយ ច្បួតអំពីមនុស្សលោកនេះ រមែងទៅកាន់ទេវលោក ចូរ
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ហ្នឹងឯង បូជាដោយកូនទាំងឡាយរបស់ខ្លួនចុះ។ បើខណ្ឌហាល
ព្រាហ្មណ៍ដឹងយ៉ាងនេះហើយ ហេតុអ្វីក៏មិនសម្លាប់កូនតូច ៗ ទាំងឡាយផង មិនសម្លាប់
ជនជាញាតិទាំងអស់ផង មិនសម្លាប់ខ្លួនឯងផង។ ជនទាំងឡាយណា បូជាយ័ញ្ញដោយខ្លួនក្តី

ជនទាំងឡាយណាឲ្យគេបូជាយ័ញ្ញក្តី ឬក៏ជនទាំងឡាយណា គ្រាន់តែអនុមោទនាមហាយ័ញ្ញ
ប្រាកដដូច្នោះក្តី ជនទាំងអស់ (នោះ) រមែងទៅកាន់នរក។

[២០៧] ម្តេចក៏ពួកម្ចាស់ផ្ទះ និងស្រីមេផ្ទះទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកចង់បានកូនក្នុងក្រុង
មិនទូលទាស់ព្រះរាជាថា កុំទ្រង់សម្លាប់បុត្រ ដែលកើតអំពីទ្រង់ឡើយ។ ម្តេចក៏ពួកម្ចាស់ផ្ទះ
និងស្រីមេផ្ទះទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកចង់បានកូនក្នុងក្រុង មិនទូលទាស់ព្រះរាជាថា កុំទ្រង់
សម្លាប់បុត្រ ដែលកើតអំពីខ្លួនឡើយ។ ខ្ញុំជាអ្នកប្រាថ្នាប្រយោជន៍ចំពោះព្រះរាជា ប្រយោជន៍
ចំពោះអ្នកជនបទទាំងអស់ ឥតមាននរណាមួយថ្នាំដំប្លែកចិត្តនឹងខ្ញុំឡើយ (ហេតុអ្វីក៏)
អ្នកជនបទមិនក្រាបទូលឲ្យទ្រង់ជ្រាប។

[២១០] ម្ចាស់នាងយរណីទាំងឡាយ (ស្រីមេផ្ទះ) ចូរនាងទាំងឡាយ ទៅអង្វរព្រះ
រាជបិតាផង ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ផងថា សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់កុមារទាំងឡាយ ដូចជា
សីហា: ជាអ្នកមិនប្រទូស្ត ម្ចាស់នាងយរណីទាំងឡាយ ចូរនាងទាំងឡាយទៅនិយាយ
អង្វរព្រះបិតាផង ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ផងថា សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់កុមារទាំងឡាយ ជាទី
អាស័យរបស់សត្វលោកទាំងអស់។

[២១១] បើដូច្នោះ គួរតែអញកើតក្នុងត្រកូលអ្នកធ្វើរថ ឬអ្នកចោលសម្រាម ឬកើតក្នុង
ត្រកូលវេស្ស: ទើបព្រះរាជានឹងមិនសម្លាប់អញ ដើម្បីយ័ញ្ញក្នុងថ្ងៃនេះ។

[២១២] ម្ចាស់ពួកស្រីអ្នកមានគំនិតទាំងឡាយ ចូរនាងទាំងអស់ទៅក្រាបទៀបបាទា នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ជាម្ចាស់ហើយ (ប្រាប់ថា) ខ្ញុំមិនឃើញកំហុសសោះ។ ម្ចាស់ពួក ស្រីជាមេផ្ទះទាំងអស់គ្នា ចូរនាងទាំងឡាយទៅក្រាបទៀបបាទានៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ជាម្ចាស់ហើយ (និយាយថា) បពិត្រលោកខណ្ឌហាលដ៏ចម្រើន យើងទាំងឡាយបានប្រទូស្តអ្វីដល់ លោក។

[២១៣] លំដាប់នោះ ព្រះនាងសេលា ជាព្រះរាជធីតាក្នុងអាណិត បានឃើញព្រះភាតា ទាំងឡាយ ដែលគេនាំខ្លួនទៅហើយ ទ្រង់ព្រះកន្សែងថា ឮថាយ័ញ្ញ ព្រះរាជបិតាអញ ទ្រង់ប្រាថ្នាវាស្តីឲ្យប្រព្រឹត្តទៅហើយ។

[២១៤] (លំដាប់នោះ) វសុលរាជកុមារបម្រះនឿលក្នុងទីចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះកន្សែងអង្វរថា បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់បិតារបស់ទូលបង្គំជាខ្ញុំឡើយ ព្រោះទូលបង្គំជាខ្ញុំនៅក្មេង ពុំទាន់ធំនៅឡើយ។

[២១៥] (ព្រះរាជា...) ម្ចាស់វសុលកុមារ នុះបិតារបស់ឯង ចូរឯងស្ងប់រម្ងាប់ជាមួយ នឹងបិតារបស់ឯងចុះ ឯងយំស្រែកក្នុងព្រះរាជរាំង ឈ្មោះថាញ៉ាំងទុក្ខយ៉ាំងខ្លាំង ឲ្យកើត ឡើងដល់អញ អ្នកទាំងឡាយ ចូរលែងពួកកុមារក្នុងកាលឥឡូវនេះចុះ ការបូជាយ័ញ្ញ ដោយកូនរបស់អញ ល្មមលើកលែងចុះ។

[២១៦] (ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍) ទូលបង្គំក្រាបទូលព្រះអង្គតាំងពីដើមមកថា ការបូជា
យ័ញ្ញនេះ ជាអំពើធ្វើបានដោយកម្រផង មិនងាយនឹងឲ្យកើតឡើងបានផង កាលបើ
គ្រឿងយ័ញ្ញដែលទូលបង្គំជាខ្ញុំប្រុងប្រៀបស្រេចហើយ ហេតុអ្វីក៏ព្រះអង្គធ្វើឲ្យអាក់ខានទៅ
វិញ។ ជនទាំងឡាយណា បូជាយ័ញ្ញដោយខ្លួនឯងក្តី ជនទាំងឡាយណា ឲ្យគេបូជាយ័ញ្ញ
ក្តី ឬក៏ជនទាំងឡាយណា គ្រាន់តែអនុមោទនាមហាយ័ញ្ញ ដែលអ្នកផងកំពុងបូជា ប្រាកដ
ដូច្នោះក្តី ជនទាំងអស់នោះ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិ។

[២១៧] បពិត្រព្រះឯករាជ យ័ញ្ញ ទូលបង្គំជាខ្ញុំចាត់ចែងរៀបចំដើម្បីព្រះអង្គ ដោយ
រតនៈទាំងពួងហើយ បពិត្រព្រះទេវៈ សូមព្រះអង្គយាងចេញទៅ ព្រះអង្គនឹងទៅរីករាយ
ក្នុងឋានសួគ៌។

[២១៨] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) ពួកស្រ្តីទាំង ៧០០ នុ៎ះ នៅក្មេង ៗ ដែលជាភរិយាចន្ទកុមារ
រំសាយកេសា ទូញយំដើរតាមផ្លូវទៅ។ ចំណែកពួកស្រ្តីឯទៀត ក៏ចេញទៅដោយសេចក្តី
សោកស្តាយ រំសាយកេសា ទូញយំដើរតាមផ្លូវទៅ ដូចជាទេវតា (ចោមរោមទេវបុត្រ
ដែលរៀបច្បុត) ក្នុងនន្ទវនឱទ្យាន។

[២១៩] ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ ទ្រទ្រង់សំពត់ដ៏ស្អាតដែលកើតក្នុងដែនកាសិ ជាអ្នក
ទ្រទ្រង់កុណ្ឌល លាបស្រឡាយដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ត្រូវគេនាំយកទៅដើម្បី
ប្រយោជន៍ដល់យ័ញ្ញនៃព្រះបាទឯករាជ។ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ ជាអ្នកទ្រទ្រង់សំពត់

ដ៏ស្អាត ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍
ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្មឺនៃមាតា ត្រូវគេនាំយកទៅ។ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ ជាអ្នក
ទ្រទ្រង់សំពត់ដ៏ស្អាត ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន
និងខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្មឺនៃជន ត្រូវគេនាំយកទៅ។ ចន្ទកុមារ និង
សុរិយកុមារ ដែលជាអ្នកបរិភោគសាច់ដ៏មានរស ជាអ្នកដែលខ្មាន់ព្រះកេសផ្លុតៗស្អាតហើយ
ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ត្រូវគេនាំយកទៅដើម្បីប្រយោជន៍
ដល់យ័ញ្ញនៃព្រះបាទឯករាជ។ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ ជាអ្នកបរិភោគនូវសាច់ដ៏មានរស
ជាអ្នកដែលខ្មាន់ព្រះកេសផ្លុតៗស្អាតហើយ ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន និង
ខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្មឺនៃមាតា ត្រូវគេនាំយកទៅ។ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ
ជាអ្នកបរិភោគសាច់ដ៏មានរស ជាអ្នកដែលខ្មាន់ព្រះកេសផ្លុតៗស្អាតហើយ ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល
លាបស្រឡាបដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្មឺនៃជន ត្រូវគេនាំយក
ទៅ។ កាលពីមុន ពួកពលដំរី តែងតាមហៃហមនូវចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារណា ដែល
គង់លើខ្នងដំរីដ៏ប្រសើរ ថ្ងៃនេះ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារទាំងពីរព្រះអង្គនោះ យាង
ទៅដោយព្រះបាទទេវ។ កាលពីមុន ពួកពលសេះ តែងតាមហៃនូវចន្ទកុមារ និង
សុរិយកុមារណា ដែលគង់លើខ្នងសេះដ៏ប្រសើរ ថ្ងៃនេះ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារទាំងពីរ
ព្រះអង្គនោះ យាងទៅដោយព្រះបាទទេវ។ កាលពីមុន ពួករថ តែងតាមហៃនូវចន្ទកុមារ

និងសុរិយកុមារណា ដែលគង់ក្នុងកណ្តាលរថដ៏ប្រសើរ ថ្ងៃនេះ ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ
ទាំងពីរព្រះអង្គនោះ យាងទៅដោយព្រះបាទាទទេ។ កាលពីមុន ចន្ទកុមារ និង
សុរិយកុមារណា ស្តេចទៅដោយព្រះទីនាំងអស្សុតរ ដែលតាក់តែងដោយគ្រឿងមាស ថ្ងៃនេះ
ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារទាំងពីរព្រះអង្គនោះ យាងទៅដោយព្រះបាទាទទេ។

[៤២០] (មហាជន...) ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅតាមទិសខាងកើតនៃ
ក្រុងបុប្ផវតីចុះ ព្រោះព្រះបាទឯករាជ ភាន់ស្មារតី ទ្រង់យកព្រះរាជបុត្រ ៤ ព្រះអង្គ
បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំៗ។ ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅតាមទិសខាងកើតនៃ
ក្រុងបុប្ផវតីចុះ ព្រោះព្រះបាទឯករាជ ភាន់ស្មារតី ទ្រង់យកព្រះរាជកញ្ញាទាំង ៤ ព្រះអង្គ
បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំៗ។ ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅតាមទិសខាងកើតនៃក្រុង
បុប្ផវតីចុះ ព្រោះព្រះបាទឯករាជ ភាន់ស្មារតី ទ្រង់យកព្រះមហេសីទាំង ៤ ព្រះអង្គ
បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំៗ។ ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅទិសខាងកើតនៃក្រុងបុប្ផ
វតីចុះ ព្រោះព្រះបាទឯករាជ ភាន់ស្មារតី ទ្រង់យកគហបតីទាំង ៤ បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំៗ
ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅទិសខាងកើតក្រុងបុប្ផវតីចុះ ព្រោះព្រះបាទ
ឯករាជ ភាន់ស្មារតី ទ្រង់យកដំរីទាំង ៤ បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំៗ។ ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់
ចូរអ្នកហើរទៅទិសខាងកើតនៃក្រុងបុប្ផវតីចុះ ព្រោះព្រះបាទឯករាជ ភាន់ស្មារតី ទ្រង់យក
សេះទាំង ៤ បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំៗ។ ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅទិសខាងកើត

នៃក្រុងបុប្ផវតីចុះ ព្រោះព្រះបាទឯករាជ កាន់ស្មារតី ទ្រង់យកគោឧសក ៤ បូជាយ័ញ្ញ
ក្នុងទីនុំះ។ ម្ចាស់បក្សី បើអ្នកចង់ស៊ីសាច់ ចូរអ្នកហើរទៅទិសខាងកើតនៃក្រុងបុប្ផវតីចុះ
ព្រោះព្រះបាទឯករាជ កាន់ស្មារតី ទ្រង់យកសត្វបួនៗ គ្រប់មុខ បូជាយ័ញ្ញក្នុងទីនុំះ។

[៤២១] ប្រាសាទនេះ ជាវិការៈនៃមាស ដេរដាសដោយផ្កាកម្រង ឥឡូវនេះ ព្រះ
អយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។ ផ្ទះកំពូលនេះ ជាវិការៈនៃមាស
ដេរដាសដោយផ្កាកម្រង ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញ
ទៅសម្លាប់។ ឱទ្យាននេះ មានផ្កាវិកសព្វកាល ជាទីវិករាយ ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤
ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។ ព្រៃអសោកនេះ មានផ្កាវិកសព្វកាល ជាទីវិករាយ
ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។ ព្រៃកណ្តិការនេះ
មានផ្កាវិកសព្វកាល ជាទីវិករាយ ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេ
នាំចេញទៅសម្លាប់។ ព្រៃច្រនៀងនេះ មានផ្កាវិកសព្វកាល ជាទីវិករាយ ឥឡូវនេះ
ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។ ព្រៃស្វាយនេះ មានផ្កាវិក
សព្វកាល ជាទីវិករាយ ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅ
សម្លាប់។ ស្រះបោក្ខណ៍នេះ ដេរដាស ពាសពេញដោយផ្កាឈូកស ឈូក្រហម ទាំងទូក
ដែលរចនាដោយមាស វិចិត្រដោយភ្នំវល្លិ ជាទីវិករាយចិត្តដោយក្រៃលែង ឥឡូវនេះ
ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ៤ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។

[២២២] ដំរីវត្តន៍នេះ ជាដំរីឈ្មោះឯរវ័ណ មានកំឡាំង មានភ្នែក ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ២ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។ សេះវត្តន៍នេះ ជាសេះ មានក្រចកមួយ មានសន្ទុះរហ័ស ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ២ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេ នាំចេញទៅសម្លាប់។ រថសេះនេះ មានសួរសព្វដូចសំឡេងនៃស្រូវសាលី ជារថដ៏ស្អាត វិចិត្រ ដោយរតនវត្ថុ ជាលំអរបស់ពួកព្រះអយ្យបុត្រ ដូចជាពួកទេវតាក្នុងនន្ទវ័ន ឥឡូវនេះ ព្រះអយ្យបុត្រទាំង ២ ព្រះអង្គនោះ ត្រូវគេនាំចេញទៅសម្លាប់។ ម្តេចក៏ព្រះរាជាកាន់ច្រឡំ នឹងបូជាយ័ញ្ញដោយព្រះរាជបុត្រទាំង ២ ព្រះអង្គ ដែលមានសម្បុរល្បឿង មានជាតិស្មើ ជាបុគ្គលស្អាត (ឥតទោស) ដែលមានខ្លួនលាបហើយដោយខ្លឹមចន្ទន៍។ ម្តេចក៏ ព្រះរាជាកាន់ច្រឡំ នឹងបូជាយ័ញ្ញដោយព្រះរាជកញ្ញាទាំង ២ ព្រះអង្គ ដែលមានសម្បុរល្បឿង មានជាតិស្មើ ជាបុគ្គលស្អាត ដែលមានខ្លួនលាបហើយដោយខ្លឹមចន្ទន៍។ ម្តេចក៏ព្រះរាជា កាន់ច្រឡំ នឹងបូជាយ័ញ្ញដោយព្រះមហេសីទាំង ២ ព្រះអង្គ ដែលមានសម្បុរល្បឿង មានជាតិស្មើ ជាបុគ្គលស្អាត ដែលមានខ្លួនលាបហើយដោយខ្លឹមចន្ទន៍។ ម្តេចក៏ ព្រះរាជាកាន់ច្រឡំ នឹងបូជាយ័ញ្ញដោយគហបតីទាំង ២ នាក់ ដែលមានសម្បុរល្បឿង មានជាតិស្មើ ជាបុគ្គលស្អាត ដែលមានខ្លួនលាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍។ ស្រុក និងនិគមទាំងឡាយ សូន្យ ឥតមនុស្ស ក្លាយទៅជាព្រៃធំ យ៉ាងណាមិញ កាលបើចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ ត្រូវ ព្រះរាជាយកទៅបូជាយ័ញ្ញហើយ ក្រុងបុប្ផវតី ក៏នឹង (ស្ងាត់សូន្យឈឹង) យ៉ាងនោះដែរ។

[២២៣] (ព្រះនាងគោតមីទេវី...) ខ្ញុំម្ចាស់នឹងឆ្កួត សាបសូន្យចាកសេចក្តីចំរើន ប្រឡាក់
ប្រឡូសដោយអាចម៍ដីពុំខាន បើជនសម្លាប់ចន្ទកុមារ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ជីវិតរបស់ខ្ញុំ
ម្ចាស់នឹងបែកធ្លាយ។ ខ្ញុំម្ចាស់នឹងឆ្កួត សាបសូន្យចាកសេចក្តីចំរើន ប្រឡាក់ប្រឡូស ដោយ
អាចម៍ដីពុំខាន បើជនសម្លាប់សុរិយកុមារ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ជីវិតរបស់ខ្ញុំម្ចាស់នឹងបែក
ធ្លាយ។

[២២៤] ស្ត្រីទាំងឡាយនេះ គឺនាងយដ្តិកា នាងឧបរិក្ខី នាងបោក្ខរណី និងនាងតាយិកា
ជាអ្នកពោលពាក្យជាទីស្រឡាញ់ទៅរកគ្នានឹងគ្នា ម្តេចក៏មិនរំឲ្យចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ
សប្បាយរីករាយ (ព្រោះស្ត្រីដទៃ) ស្មើដោយស្ត្រីទាំងនោះ មិនមានទេ។

[២២៥] សេចក្តីសោកក្នុងហឫទ័យនៃអញណា ព្រោះតែចន្ទកុមារដែលគេនាំទៅដើម្បី
សម្លាប់ នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ម្តាយអ្នកឯងចូរទទួលយកសេចក្តីសោកក្នុងហឫទ័យនៃអញ
នេះទៅចុះ។ សេចក្តីសោកក្នុងហឫទ័យនៃអញណា ព្រោះតែសុរិយកុមារដែលគេនាំទៅ
ដើម្បីសម្លាប់ នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ម្តាយអ្នកឯងចូរទទួលយកសេចក្តីសោកក្នុង
ហឫទ័យនៃអញនេះទៅចុះ។ សេចក្តីសោកក្នុងហឫទ័យនៃអញណា ព្រោះតែចន្ទកុមារ
ដែលគេនាំទៅដើម្បីសម្លាប់ នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ប្រពន្ធអ្នកឯង ចូរទទួលយកសេចក្តី
សោកក្នុងហឫទ័យនៃអញនេះទៅចុះ។ សេចក្តីសោកក្នុងហឫទ័យនៃអញណា ព្រោះតែ
សុរិយកុមារ ដែលគេនាំយកទៅដើម្បីសម្លាប់ នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ប្រពន្ធរបស់អ្នក

ចូរទទួលយកសេចក្តីសោកក្នុងហឫទ័យនៃអញនេះទៅចុះ។ អ្នកឯងសម្លាប់ពួកកុមារ ដែល
អង្គអាចដូចសីហៈ ជាអ្នកមិនប្រទូស្ត នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ម្តាយអ្នកឯង កុំបានឃើញកូន
ទាំងឡាយផង ប្តីផងឡើយ។ អ្នកឯងសម្លាប់ពួកកុមារ ដែលសត្វលោកទាំងអស់
អាឡោះអាឡៃយ នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ម្តាយអ្នកឯង កុំបានឃើញកូនទាំងឡាយផង
ប្តីផងឡើយ។ អ្នកឯងសម្លាប់ពួកកុមារ ដែលអង្គអាចដូចសីហៈ ជាអ្នកមិនប្រទូស្ត នៃ
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ប្រពន្ធអ្នកឯងកុំបានឃើញកូនទាំងឡាយផង ប្តីផងឡើយ។ អ្នក
ឯងសម្លាប់ពួកកុមារ ដែលសត្វលោកទាំងអស់អាឡោះអាឡៃយ នៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍
ប្រពន្ធអ្នកឯង កុំបានឃើញកូនទាំងឡាយផង ប្តីផងឡើយ។

[២២៦] (ចន្ទកុមារ...) បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយ
ឡើយ សូមទ្រង់ព្រះរាជទានខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍វិញចុះ
ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ សូមឲ្យជាអ្នកជាប់ចំណង ហើយឃ្វាលដំរី និងសេះ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព
ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយឡើយ សូមទ្រង់ព្រះរាជទានខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ
ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍វិញចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ សូមឲ្យជាអ្នកជាប់ចំណង
ហើយចោលអាចម៍ដំរី។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយ
ឡើយ សូមទ្រង់ព្រះរាជទានខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃខណ្ឌហាល
ព្រាហ្មណ៍វិញចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ សូមឲ្យជាអ្នកជាប់ចំណង ហើយចោលអាចម៍សេះ។

បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំឡើយ បើព្រះអង្គសព្វព្រះទ័យចំពោះ
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ណា សូមទ្រង់ព្រះរាជទានខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយ ឲ្យជាទាសៈនៃ
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍នោះចុះ ពុំនោះសោត សូមព្រះអង្គបំបរបង់ឲ្យចេញចាកដែន
ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងត្រាច់ទៅកាន់ភិក្ខុចារ។ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព នារីពួកខ្លះ សូម្បីជាស្រ្តីកំសត់
នៅតែចង់បានកូន ហើយបន់ស្រន់ទេព្វា ស្វិលះបង់ចំណង់ប្លែក នៅតែមិនបានកូន
ទាំងឡាយ ក៏មាន។ នារីពួកខ្លះ ធ្វើពាក្យប្រកបដោយសេចក្តីប៉ុនប៉ងថា កូនទាំងឡាយ
របស់យើង ចូរកើតបន្ទាប់ពីនោះ ចៅទាំងឡាយចូរកើតទៀត បពិត្រព្រះសម្មតិទេព កាលបើ
ដូច្នោះ (ហេតុអ្វីក៏) ព្រះអង្គសម្លាប់ទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយ ដើម្បីបូជាយ័ញ្ញ ដោយមិន
សមហេតុ។ ពួកស្រ្តីតែងបានកូនដោយការបន់ស្រន់ បពិត្រព្រះរាជបិតា ព្រះអង្គកុំសម្លាប់
ទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយឡើយ ព្រះអង្គកុំបូជាយ័ញ្ញនេះ ដោយបុត្រទាំងឡាយ ដែលបាន
ដោយលំបាកឡើយ។ ពួកស្រ្តីតែងបានកូនដោយការបន់ស្រន់ បពិត្រព្រះរាជបិតា ព្រះអង្គកុំ
សម្លាប់ទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយឡើយ សូមព្រះអង្គកុំញ៉ាំងទូលព្រះបង្គំទាំងឡាយ ឲ្យព្រាត់
ប្រាសចាកមាតា និងបុត្រទាំងឡាយ ដែលបានដោយលំបាក។

[៤២៧] បពិត្រព្រះមាតា ព្រះអង្គបានបង្កើតបុត្រ គឺចន្ទកុមារមក មានទុក្ខព្រួយ
ច្រើនណាស់ ព្រោះតែការចិញ្ចឹម ខ្ញុំជាកូនសូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះបាទនៃព្រះមាតា សូមឲ្យ
ព្រះរាជបិតា បានទៅបរលោក (ដែលបរិបូណ៌ដោយសម្បត្តិ) ចុះ។ បពិត្រព្រះមាតា

ណឺយចុះ សូមព្រះមាតាឱបកៀកខ្ញុំ ហើយអនុញ្ញាតឲ្យថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះមាតា
ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងទៅកាន់ទីព្រាត់ប្រាសដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យ័ញ្ញរបស់ព្រះបាទឯករាជ។
បពិត្រព្រះមាតា ណឺយចុះ សូមព្រះមាតាឱបកៀកខ្ញុំ ហើយអនុញ្ញាតឲ្យថ្វាយបង្គំព្រះបាទ
ព្រះមាតា ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្វូទ័យនៃព្រះមាតា ហើយទៅកាន់
ទីព្រាត់ប្រាស។ បពិត្រព្រះមាតា ណឺយចុះ សូមព្រះមាតាឱបកៀកខ្ញុំ ហើយអនុញ្ញាត
ឲ្យថ្វាយបង្គំព្រះបាទព្រះមាតា ឥឡូវនេះ ខ្ញុំនឹងធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្វូទ័យនៃជន ហើយទៅ
កាន់ទីព្រាត់ប្រាស។

[៤២៨] (ព្រះមាតា...) ម្ចាស់គោតមីបុត្រ ណឺយចុះ បាឯងចូរឃ្នងមោលីដោយស្លឹកឈូក
បាឯងចូរប្រដាប់ផ្កាកម្រង ដែលលាយដោយត្របកផ្កាចម្បានេះជាប្រក្រតី ពីដើមរបស់បា។
ហក បាឯងធ្លាប់លាបស្រឡាបដោយខ្លឹមចន្ទន៍ទាំងឡាយណា ហើយល្អរុងរឿងក្នុង
រាជបរិស័ទ (នេះ) ជាគ្រឿងលាបរបស់បា បាចូរលាបខ្លឹមចន្ទន៍ ជាទីបំផុតចុះ។ ហក បាឯង
ស្ងៀកដណ្តប់សំពត់ទាំងឡាយណា មានសាច់ទន់ ៗ រមែងល្អរុងរឿង ក្នុងរាជបរិស័ទ (នេះ)
ជាសំពត់មានសាច់ទន់ បាចូរស្ងៀកសំពត់ដែលកើតក្នុងដែនកាសី មានក្នុងទីបំផុតចុះ។
បាឯងល្អរុងរឿងដោយហត្ថាករណៈណា ក្នុងរាជបរិស័ទ បាចូរពាក់រូបហត្ថាករណៈ ដ៏ហើយ
ដោយកែវមុត្តា កែវមណី និងមាស (នោះចុះ)។

[២២៩] (នាងចន្ទាទេវី...) ព្រះបាទឯករាជនេះ ជាអ្នករក្សាដែន ជាម្ចាស់ដែនដី ជាអ្នក
ទទួលមត៌ករបស់អ្នកជនបទ ជាស្សរៈលើលោក ទ្រង់ជាធំ តែមិនញ៉ាំងសេចក្តីស្នេហា
ឲ្យកើតក្នុងព្រះរាជបុត្រដោយពិត។

[២៣០] (ព្រះបាទឯករាជ...) បុត្រប្រុសទាំងឡាយ ជាទីស្រឡាញ់របស់អញ ម្យ៉ាងទៀត
នាងឯងក្តី ភរិយាទាំងឡាយ (ឯទៀត) ក្តី ក៏ជាទីស្រឡាញ់របស់អញ ប៉ុន្តែអញចង់
បានឋានសួគ៌ទេតើ បានជាអញឲ្យគេសម្លាប់ដោយហេតុនោះ។

[២៣១] (នាងចន្ទាទេវី...) បពិត្រព្រះសម្មតិទេព សូមព្រះអង្គសម្លាប់ខ្ញុំម្ចាស់មុន កុំឲ្យ
សេចក្តីទុក្ខបំបែកហូរទ័យខ្ញុំម្ចាស់ឡើយ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព បុត្ររបស់ព្រះអង្គ ជាអ្នក
មានគ្រឿងអលង្ការប្រដាប់ហើយ ជាបុត្រល្អល្អ៖ ជាសុខុមាលជាតិ។ បពិត្រព្រះអង្គជាម្ចាស់
គេ ណើយចុះ សូមព្រះអង្គសម្លាប់ខ្ញុំម្ចាស់ចុះ ខ្ញុំម្ចាស់ជាស្រ្តីមានសេចក្តីសោកជាមួយគ្នានឹង
ចន្ទកុមារ សូមព្រះអង្គធ្វើបុណ្យឲ្យបរិបូណ៌ចុះ យើងខ្ញុំទាំងពីរនាក់ នឹងត្រាច់ទៅ
ក្នុងបរលោក។

[២៣២] (ព្រះបាទឯករាជ...) ម្ចាស់នាងចន្ទាមានភ្នែកវិសេសវិសាល នាងកុំយំឡើយ
ជនទាំងឡាយជាបងប្អូនខាងប្តីរបស់នាងជាច្រើន ជនទាំងនោះ នឹងញ៉ាំងនាងឲ្យត្រេកអរ
ព្រោះគោតមីបុត្រ ត្រូវគេបូជាយំញ៉ាហើយ។

[២៣៣] (អភិសម្ពុទ្ធភាសា) កាលបើព្រះបាទឯករាជ ទ្រង់ត្រាស់យ៉ាងនេះហើយ នាង ចន្ទាទេវីប្រហារខ្លួនឯងដោយបាតដៃទាំងឡាយ (ទ្រង់ពិលាបថា) ការរស់នៅក្នុងលោកនេះ ល្មមប៉ុណ្ណឹងហើយ អញនឹងដឹកថ្នាំពិសឲ្យស្លាប់។ ព្រោះថា ជនទាំងឡាយ ជាញាតិមិត្ត ជាសំឡាញ់របស់ព្រះរាជានេះ មិនមានអ្នកណាមួយហ៊ានក្រាបទូលព្រះរាជាថា សូម ព្រះអង្គកុំសម្លាប់ព្រះរាជបុត្រទាំងឡាយ ដែលកើតអំពីព្រះឱរាដូច្នោះឡើយ។ ជនទាំងឡាយ ជាញាតិមិត្ត ជាសំឡាញ់របស់ព្រះរាជានេះ មិនមានអ្នកណាមួយហ៊ានក្រាបទូលព្រះរាជា ថា សូមព្រះអង្គកុំសម្លាប់ព្រះរាជបុត្រ ដែលកើតអំពីព្រះអង្គដូច្នោះឡើយ។ បុត្ររបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ទាំងឡាយនេះ ពាក់កម្រងផ្កា ទ្រទ្រង់គ្រឿងប្រដាប់ជាវិការៈនៃមាស សូមព្រះរាជាបូជាយ័ញ្ញ ដោយរាជបុត្រទាំងឡាយចុះ ប៉ុន្តែសូមព្រះអង្គលែងគោតមីបុត្រ។ បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គកាប់ខ្ញុំម្ចាស់ ១០០ កំណាត់ ហើយបូជាយ័ញ្ញគ្រប់ទាំង ៧ កន្លែងចុះ ព្រះអង្គ កុំសម្លាប់បុត្រច្បងដែលជាអ្នកអង្គអាចដូចសីហៈ ជាអ្នកមិនប្រទូស្ត។ បពិត្រមហារាជ សូម ព្រះអង្គចិញ្ចាវិញខ្ញុំម្ចាស់ ១០០ កំណាត់ ហើយបូជាយ័ញ្ញគ្រប់ទាំង ៧ កន្លែងចុះ ព្រះអង្គកុំ សម្លាប់បុត្រច្បងដែលសត្វលោកទាំងអស់អាឡោះអាស័យឡើយ។

[២៣៤] (ចន្ទកុមារ...) គ្រឿងអាករណៈច្រើនយ៉ាង គឺកែវមុក្តា កែវមណី កែវតៃទ្យរូ ដែលប្រសើរ និងមិនប្រសើរ យើងឲ្យហើយដល់នាង ក្នុងរឿងដែលនាងនិយាយល្អហើយ នេះជាអំណោយ ទីបំផុត ចូរមានដល់នាងចុះ។

[២៣៥] (នាងចន្ទាទេវី...) កាលពីដើម ព្រះរាជបុត្រទាំងឡាយណា ដែលមានកម្រង ផ្ការីកសំពោង ពាក់ហើយលើ ក ទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ ត្រឡប់ទៅជា មានដាវ ដែលគេសំលៀងមុត នឹងធ្លាក់លើ ក ទាំងឡាយវិញ។ ពីដើម ព្រះរាជបុត្រ ទាំងឡាយណា ដែលមានកម្រងផ្កាដ៏វិចិត្រហើយ ពាក់លើ ក ទាំងឡាយ ថ្ងៃនេះ ព្រះរាជបុត្រទាំងនោះ ត្រឡប់ទៅជាមានដាវ ដែលគេសំលៀងមុត នឹងធ្លាក់លើ ក ទាំងឡាយ វិញ។ មិនយូរប៉ុន្មានទេ មុខតែដាវនឹងធ្លាក់លើ ក នៃរាជបុត្រទាំងឡាយពុំខាន ហ្វូងយរបស់ខ្ញុំ ម្ចាស់ ខានបែកធ្លាយឯណាបាន ព្រោះចំណងយ៉ាងមាំ មានដល់ខ្ញុំម្ចាស់ហើយ។ ម្ចាស់ចន្ទ កុមារ និងសុរិយកុមារ អ្នកទាំងឡាយ ជាអ្នកទ្រទ្រង់សំពត់សាច់ល្អ ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ចូរចេញទៅ ដើម្បីយំញូនៃ ព្រះបាទឯករាជចុះ។ ម្ចាស់ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ អ្នកទាំងឡាយ ជាអ្នកទ្រទ្រង់សំពត់ មានសាច់ល្អ ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន និង ខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្វូងយនៃមាតា ចូរចេញទៅចុះ។ ម្ចាស់ចន្ទកុមារ និង សុរិយកុមារ អ្នកទាំងឡាយ ជាអ្នកទ្រទ្រង់សំពត់មានសាច់ល្អ ដែលកើតក្នុងដែនកាសី ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាបដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្វូងយនៃជន ចូរចេញទៅចុះ។ ម្ចាស់ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ អ្នកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិភោគភោជន ដែលលាយដោយសាច់មានរស ជាអ្នកដែលពួកអ្នកផ្លូវល្អហើយ ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល

លាបស្រឡាបដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ចូរចេញទៅដើម្បីយំញ្ញរបស់ព្រះបាទឯករាជចុះ។
ម្ចាស់ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ អ្នកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិភោគភោជនដែលលាយដោយ
សាច់មានរស ជាអ្នកដែលពួកអ្នកផ្លុត ។ ល្អហើយ ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាប
ដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្ស៊ីយនៃមាតា ចូរស្តេចចេញទៅចុះ។
ម្ចាស់ចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារ អ្នកទាំងឡាយ ជាអ្នកបរិភោគភោជនដែលលាយ
ដោយសាច់មានរស ជាអ្នកដែលពួកអ្នកផ្លុត ។ ល្អហើយ ទ្រទ្រង់កុណ្ណាល លាបស្រឡាប
ដោយកំញាន និងខ្លឹមចន្ទន៍ ធ្វើសេចក្តីសោកក្នុងហ្ស៊ីយនៃជន ចូរចេញទៅចុះ។

[៤៣៦] (អភិសម្ពុទ្ធតាថា) កាលបើគ្រឿងប្រដាប់បូជាយំញ្ញគ្រប់យ៉ាង ដែលគេចាត់ចែង
ហើយ កាលបើចន្ទកុមារ និងសុរិយកុមារអង្គុយដើម្បីប្រយោជន៍ដល់យំញ្ញ ហើយនាង
បញ្ចាលរាជធីតា លើកកំបង់អញ្ជូលី ដើរចូលទៅត្រង់ចន្លោះពួកបរិស័ទទាំងពួង (ប្រកាសថា)
ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ ជាមនុស្សយល់ខុស ធ្វើបាបកម្ម ដោយពាក្យសច្ចៈណា ខ្ញុំម្ចាស់
ព្រមព្រៀងជាមួយនឹងព្រះស្វាមី តាមពាក្យសច្ចៈនុ៎ះ។ ពួកអមនុស្ស ពួកទេវតា និងពួកសត្វ
កើតហើយ និងសត្វដែលត្រូវកើត មានក្នុងទីនេះ ចូរធ្វើនូវសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយចំពោះខ្ញុំ ខ្ញុំសូម
ព្រមព្រៀង (ជាមួយ) នឹងព្រះស្វាមីហើយ។ ពួកទេវតា ពួកសត្វកើតហើយ និងសត្វដែល
ត្រូវកើតទាំងអស់ ដែលមកក្នុងទីនេះ សូមអ្នកទាំងឡាយ រក្សាខ្ញុំជាមនុស្សអនាថា ដែលស្វែង
រកទីពឹង ខ្ញុំសូមអង្វរព្រះស្វាមី ដែលពួកបច្ចាមិត្តផ្លាញ់មិនបាន ចំពោះលោកទាំងឡាយ។

[២៣៧] អមនុស្ស (សក្កទេវរាជ) ឮពាក្យនោះហើយ ក៏គ្រវីដម្បងដែក បំភ័យព្រះ
រាជានោះ ហើយនិយាយនឹងព្រះរាជាដូច្នោះថា ម្ចាស់ស្តេចកាឡកណ្ណិ ព្រះអង្គចូរដឹងចុះ កុំឲ្យ
ខ្ញុំសំពង់ក្បាលព្រះអង្គឡើយ ព្រះអង្គកុំសម្លាប់បុត្រច្បង ជាអ្នកអង្គអាចដូចសីហៈ ជាអ្នកមិន
ប្រទូស្ត។ ម្ចាស់ស្តេចកាឡកណ្ណិ ព្រះអង្គធ្លាប់ឃើញអ្នកណា ដែលសម្លាប់បុត្រភរិយា
និងសេដ្ឋី គហបតី ជាអ្នកមិនប្រទូស្ត ព្រោះប្រាថ្នាឋានសួគ៌។

[២៣៨] ខណ្ឌហាលព្រាហ្មណ៍ បានឮពាក្យនោះ ទាំងព្រះរាជាក៏ឃើញសក្កទេវរាជ
ដែលព្រះអង្គមិនធ្លាប់ឃើញនេះ ទើបឲ្យស្រាយចំណងពីជនទាំងពួង ឲ្យដូចជាមិនមាន
សេចក្តីបៀតបៀន។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួកជន
ដែលមកប្រជុំក្នុងកន្លែងនោះ ក៏នាំគ្នាគប់មួយដុំដី ។ ម្នាក់ នេះជាការសម្លាប់ខណ្ឌហាល
ព្រាហ្មណ៍។

[២៣៩] ពួកជនទាំងពួង ធ្វើបាបកម្មហើយ ទៅកាន់នរកយ៉ាងណា ពួកជនមិនធ្វើ
បាបកម្ម ហើយទៅអំពីលោកនេះទៅ គប្បីបាននូវសុគតិ យ៉ាងនោះឯង។

[២៤០] កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួករាជបុរស
មកចូលជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នាអភិសេកចន្ទកុមារ។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណង
ហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួករាជកញ្ញាដែលមកចូលជុំគ្នា ក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នា អភិសេក
ចន្ទកុមារ។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួកទេវបុរស

ដែលមកចូបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នាអភិសេកចន្ទកុមារ។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពី
ចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួកទេវកញ្ញាដែលមកចូបជុំគ្នា ក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នាអភិសេក
នូវចន្ទកុមារ។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួករាជបរិស័ទ
ដែលមកចូបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នាលើកទង់សំពត់។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពី
ចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួករាជកញ្ញាដែលមកចូបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នាលើក
ទង់សំពត់។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួកទេវបុរស
ដែលមកចូបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នាលើកទង់សំពត់។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពី
ចំណងហើយ ក្នុងកាលនោះ ពួកទេវកញ្ញាដែលមកចូបជុំគ្នាក្នុងទីនោះ ក៏ប្រជុំគ្នា
លើកទង់សំពត់។ កាលបើពួកជនទាំងអស់ រួចពីចំណងហើយ ពួកជនជាច្រើនត្រេកអរ
រីករាយ ប៉ារគង់ ទូងអានន្ទភើ ក្នុងកាលដែលចន្ទកុមារចូលទៅក្នុងនគរ ពួកជនបានប្រកាស
ការរួចចាកចំណង (របស់ពួកសត្វ)។

ចប់ ចន្ទកុមារជាតក ទី៧។

ចប់ ភាគ៦២ ។

មាតិកា

សុត្តន្តបិដក

ខុទ្ទកនិកាយ ជាតក

ឯកទេសមភាគ
មហានិបាតជាតក

តេមិយជាតក ទី១១

មហាជនកជាតក ទី២២១

សុវណ្ណសាមជាតក ទី៣៤៩

នេមិរាជជាតក ទី៤៦៨

មហោសធជាតក ទី៥១០២

ភូរិទត្តជាតក ទី៦១៣៥

ចន្ទកុមារជាតក ទី៧១៧៣